

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2013 m. Nr. 3 (118)

ATĖJO LAIKAS VEIKTI IR
PARODYTI VISKĄ, KĄ MOKAME
GERIAUSIAI

TANGO, ARBA NEĮPRASTAS
KARIŪNŲ ŠOKIS SU PRIEŠU

MŪSŲ GINKLAS, MŪSŲ MOKSLAS – LIETUVAI TĖVYNEI

ĮVARDYTOS MINTYS

Štai stovime čia, istorinėje Lietuvos vietoje, Simono Daukanto aikštėje. Mums, jaunesiems Lietuvos karininkams, didžiulė garbė ir atsakomybė budėti Tėvynės sargyboje. Galiu Jus užtikrinti, kad tam esame puikiai pasirengę, nes baigėme Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją. Lietuvos karo akademija – tai vieta, kur ugdomi visuomeniški, valstybės problemoms neabejingi Lietuvos piliečiai, Tėvynės gynėjai.

Stodami į Karo akademiją, galvojome, kad karininkas – tai kurios nors vienos karybos srities specialistas: tas, kuris gerai išmano ginkluotę arba taktiką, kuris turi vado balsą ir geba vadovauti. Po ketverių metų studijų galime drąsiai pasakyti, kad karininkas – tai minėtų savybių ir dar daugelio kitų dalykų visuma. Karininkas – tai ketverių metų atkaklaus darbo ir didelių valios pastangų rezultatas.

Šiandien, atsisveikindami su Akademijs, žinome, kad dažniausiai prisiminsime laiką, kurį praleidome kartu per pratybas. Šlapiai batai, sustirę pirštai, nuovargis, užklumpantis įvykdžius sudėtingą užduotį, – tai labiausiai įstrigo ir suvienijo mus siekiant bendro tikslo. Ir štai pagaliau jį pasiekėme – tapome leitenantais.

Už tai visų absolventų vardu noriu padėkoti mūsų tėveliams, kurių rūpestis mus lydėjo šiuos ketverius metus. Taip pat dėkojame Akademijs vadovybei, dėstytojams ir instruktoriams, kurių žinios ir kompetencija mums leido tapti tikrais profesionalais.

Taigi, leitenantai, sėkmės tolesnėje tarnyboje!

lt. Vytenis MILIUŠAS

Įeškokite KARIŪNO

pagrindinėse miestų ir rajonų, aukštųjų ir kitų mokyklų, gimnazijų bibliotekose ir skaityklose arba kariuomenės vienetuose. Jeigu nerasite – rašykite, skambinkite arba užeikite į svečius – į Lietuvos karo akademiją Vilniuje, Šilo g. 5A.

4 XX LKA ABSOLVENTŲ LAIDA
Class 20 of the Graduates of the Military Academy of Lithuania

8 ATĖJO LAIKAS VEIKTI IR PARODYTI VISKĄ, KĄ MOKAME GERIAUSIAI
It Is Time to Act and Show the Best We Can Do

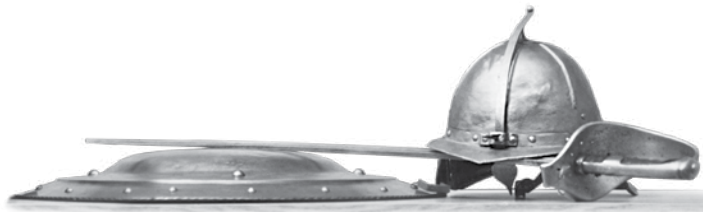
12 BEPILOČIŲ ORLAIVIŲ KŪRIMAS, TOBULINIMAS IR NAUDOJIMAS LIETUVOS KARIUOMENĖJE

Krn. Ugnius RAGAUSKAS,
krn. Gražvydas BAJARŪNAS
Construction of the Unmanned Aerial Vehicles, Their Development and Use in the Lithuanian Armed Forces

Viršelio nuotraukoje
Geriausias LKA absolventas Vytenis MILIUŠAS
Kęstutis Dijoko nuotrauka

On the cover:
Vytenis MILIUŠAS,
the best graduate of the Military Academy of Lithuania.
Photo by Kęstutis Dijokas

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

ŠIAME NUMERYJE / Contents

15 GARBĖS KODEKSAS – SVARBIAUSIAS AKADEMIJOS ĮSTATYMAS

Code of Honour: The Fundamental Law of the Academy

18 PAGIRIAMASIS ŽODIS LIETUVOS KARIUOMENI

Audris NARBUTAS
Praise for the Lithuanian Armed Forces

20 NAUJA „GELEŽINIO VILKO“ KUOPA KARO AKADEMIJOJE

New Company of the Iron Wolf at the Military Academy of Lithuania

23 TANGO, ARBA NEĮPRASTAS KARIŪNŲ ŠOKIS SU PRIEŠU

Tango or Unusual Cadets' Dance with the Enemy

28 TALINO DIENORAŠTIS

Tallinn Diary

35 „KARIŠKO MUNDURO“ GARBĖS GYNIMAS PRIEŠKARIO LIETUVOJE

Dr. Andriejus STOLIAROVAS
Defence of Military Honour in the Pre-war Lithuania

2 MŪSŲ KŪRYBA OUR WORKS

8 / 22 / 40 / 44

IŠ PIRMŲ LŪPŲ
Ltn. Jonas ŽUKAS,
Ltn. Petras BUDRYS,
Jovydas DUMARKAS,
Zinovijus GRICKO
At First Hand

26 FOTOREPORTAŽAS Photo Reportage

39 KNYGA – VIENA PAGRINDINIŲ
LAVINIMO PRIEMONIŲ
A Book: One of the Major
Educational Tools

40 PATRIOTIZMO UGDYMAS Patriotic Education

44 SPORTAS Sport

46 ORO PAJĖGŲ ŠTABO KARININKŲ
KURSAI
Air Force Command and
Staff Course

48 ATMINIMAS Daiva BELIOKAITĖ Remembrance

51 STOJANČIAJAM ĮLKA
To the Academy Applicant

53 ALBUMAS Album

Redakcinė kolegija

Arunas ALONDERIS
Vyriausiasis redaktorius

mjr. Vidas GRUNDA
IV k. krn. Kęstutis KILIKEVIČIUS
mjr. Birutė KRASAVINIENĖ
III k. krn. Andrius KUBILIUS

II k. krn. Justina SAVICKAITĖ
III k. krn. Matas RADVILAVIČIUS
dr. Manvydas VITKŪNAS

Žurnalą rengia

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė
Laima ADLYTĖ
Dizainerė
Kęstutis DIJOKAS
Fotografas

Spausdino Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.

Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-355

Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

Dėl žurnalo platinimo prašome
kreiptis: (8 5) 210 3526,

(8 5) 210 3523
KATT 24 526, 24 523

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5 A, LT-10322 Vilnius

arunas.alonderis@mil.lt

Krn. Kristina PUTNAITĖ

Gyvenimo drobė

*Išausiu naują drobę,
Gyvenimo džiaugsmu pažersiu.
Giliausiam laimės klode
Duris į ateitį atversiu.*

*Išausiu naują klostę,
Pripildytą klusnumo.
Bet viesulingam moste
Nestigs tąsyk vikrumo.*

*Ir audeklas per stakles
Jis bėgs negailestingai.
Gyvenimas, it sapnas,
Skaičiuos metus vylingai.*

*O vingiai mus likimo
Trumpės it siūlai verpsčių
Ir nuotrūkis verpimo –
Vingis link likimo skardžio.*

2012 11 19

Link gimtinės

*Girgžda po kojom žvyro pluta,
Sudarkyta bočių galybės,
Nuo kurios kyla pradai, visuma,
Platūs vingiuoti keliai link gimtinės.*

*Kiek sykių klysta, daryta klaidų,
Vieškeliais slinkta ligi teisybės.
Suokta, liūliuota gimtąsias dainas,
Pildančias širdį ir džiaugsmo, stiprybės.*

*Kiek daug sunkumų patirta kely,
Grūdinančių sielą ir širdį, ir kūną,
Kiek patirties subrandinta savy,
Kuri tik numirus nuskries priešaky.*

2012 10 05

Dalia GRYBAUSKAITĖ*Lietuvos Respublikos Prezidentė*

Gerbiamieji kariai, brangūs ceremonijos svečiai,
šiandien sveikiname jubiliejinę - dvidešimtą - Lietuvos
karo akademijos kariūnų laidą. Jums suteiktas pirmasis ka-
rininko laipsnis.

Tapote leitenantais, pėstininkų būrio vadais. Tapote
ryžto ir ištvėrmės pavyzdžiu. Prisiėmėte atsakomybę būti
ištikimi Lietuvai, saugoti jos Laisvę ir ginti jos Nepriklauso-
mybę.

Džiaugiuosi, kad Karo akademija ugdo pilietiškus ir
narsius Tėvynės gynėjus, ruošia profesionalus, savo įgū-
džiais garsėjančius tarptautinėse misijose.

Taika, žmonių saugumas ir pasitikėjimas vieni kitais –
svarbiausi šiandieninio gyvenimo iššūkiai.

Jūsų priesaika įpareigoja visomis išgalėmis stengtis,
kad mes visi gyventume saugesniame pasaulyje.

Gerbiamieji kariai,

nuoširdžiai sveikinu Jus, tvirtai žengiančius narsos, pa-
siaukojimo ir atsidavimo keliu. Linkiu įveikti visus sunkumus,
iššūkius ir didžiutis, kad nusprendėte tarnauti Lietuvai.

Saugokime ją visi. Didžiukimės, tardami jos vardą.
Gyvenkime ir dirbkime jai ir dėl jos. Dėl laisvos ir saugios
Lietuvos!

Krašto apsaugos ministras J. Olekas kaip karininko garbės simbolį įteikė vardinį kardą geriausiam LKA absolventui lt. V. Miliušui

Plk. Eugenijus VOSYLIUS

Lietuvos karo akademijos viršininkas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija liepos 26 d. išleido jubiliejinę – 20-ąją – nepriklausomos Lietuvos karininkų laidą. Valstybei prisiekė 56 leitenantai – 49 vaikinai ir 7 merginos. Pėstininkų būrio vado kvalifikaciją įgijo 47 kariūnai, iš jų 18 baigė personalo vadybos, 29 – tarptautinių santykių programas. Pagal Lietuvos karo akademijos ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto sutartį Antano Gustaičio aviacijos institute parengti 7 kariūnai aviatoriai. Tarp prisiekusių leitenantų yra ir 2 kariūnai, sėkmingai baigę studijas prestižinėse mokymo įstaigose už Atlanto – Jungtinių Amerikos Valstijų karinių oro pajėgų ir pakrančių apsaugos akademijose.

Mes didžiuojamės 20-osios absolventų laidos pasiekimais, kūrybingais, išradingais ir iniciatyviais kariūnais, kurie savo gebėjimus sėkmingai demonstravo įvairiose srityse.

Kariūnai aviatoriai Ugnius Ragauskas ir Gražvydas Bajarūnas sukūrė bepilotį žvalgybinį orlaivį. Jis buvo išbandytas įvairių kariuomenės padalinių pratybose, padėjo ka-

riams rengtis tarptautinei operacijai Afganistane ir sulaukė spaudos dėmesio.

Kariūnai sportininkai Elmyra Baljanaitė, Žygimantas Utkus, Jonas Rimkus, Arnas Želnys, Andrius Gasperavičius ir Gediminas Panumis Karo akademijos ir visos kariuomenės vardą garsino ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulyje. Nemaža grupė absolventų dalyvavo Akademijos penkiakovės rinktinėje, kuri kariuomenės karinės penkiakovės čempionatuose užėmė pirmąsias vietas.

Aktyvūs kariūnai buvo ne tik sporte, bet ir visuomeniniame, kultūriniame gyvenime. Ši kariūnų laida organizavo konferenciją „Lietuvos jaunimo pilietinio ugdymo problemos“ („Tėvynės gynėjai“), įvairias karines stovyklas jauniems šauliams, moksleiviams, kitų universitetų ir kolegijų studentams, dalyvavo tarptautinėse ir Lietuvos studentų mokslinėse konferencijose, televizijos projekte „Lyderiai“.

20-osios laidos kariūnai pirmą kartą Akademijoje organizavo neatlygintinos kraujo donorystės akciją „Dalinkis gyvenimu“ (idėjinis variklis – kariūnas Mantas Blėda), projektą „Pabūk kariūnu“, kurio metu Akademijos dėstytojai trumpam tapo kariūnais.

Visi šie vaikinai ir merginos augo laisvoje, tiesos nebijančioje sakyti Lietuvoje. Turėjo galimybę mokytis nesumeluotos Lietuvos istorijos. Valstybės simboliai: trispalvė, Gedimino stulpai, Vytis, Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“ – nuo pat mažens jiems buvo artimi. Todėl, kai prieš ketverius metus stojo į Karo akademiją, visų širdyse jau buvo meilės Lietuvai kibirkštis. Karo akademijos dėstytojai, instruktoriai stengėsi, kad ši kibirkštis virstų niekada negęstančia žinių troškimo, profesionalumo siekio ugnimi.

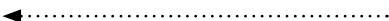
Ugdydami karininką lyderį, mes grūdinome kariūnų charakterį, skiepijome atsakomybės ir pareigos jausmą, mokėme, kad orumas ir tvirtybė, valia ir profesionalumas, draugystė ir pasiaukojimas, susitelkimas siekiant tikslo ir Tėvynės meilė padės išlikti nugalėtiems net pačiose sudėtingiausiose situacijose.

Tęsinys 6 puslapyje

Karo akademijos viršininkas plk. E. Vosylis įteikė atminimo dovaną absolventui J. Žukui

Karininko laipsnio suteikimo ceremonija

← Pradžia 4 puslapyje

Nuoširdžiai dėkoju Akademijos personalui, profesoriams, instruktoriams, dėstytojams, visiems, kurių pasiaukojamas darbas ir pastangos padėjo šiems absolventams sėkmingai įveikti pirmąjį etapą jų sunkiame profesiniame kelyje.

Taip pat dėkoju absolventų Tėvams ir artimiesiems. Esu tikras, kad Jūsų parama ir supratimas buvo be galo svarbūs įgyvendinant Jūsų vaikų siekį tapti Lietuvos kariuomenės karininkais. Šiandien Jūs galite didžiuotis savo dukromis ir sūnumis. Jie garbingai įveikė visus sunkumus ir pasiekė išsvajotą tikslą.

Brangūs absolventai, netrukus Jūs tapsite leitenantais – karininkų bendruomenės nariais. Raginu Jus: tapę karininkais, niekada nepamirškite, jog tik pamatinėmis vertybėmis grįstas kelias veda į sėkmę, padeda užsitarnauti visuomenės pagarbą. Prisiminkite, kad karininkas privalo ne tik gebėti gerai vadovauti, mokėti valdyti sudėtingą ginkluotę, bet ir gerbti savo bendražygius, puoselėti kultūros, istorijos tradicijas, būti lyderis, savo žiniomis ir intelektu, nesumeluotų elgesiu pavyzdys ne tik kariams. Stiprinkite Lietuvos kariuomenę ir jos prestižą savo šalyje ir pasaulyje, visomis išgalėmis saugokite valstybės nepriklausomybę, juk Jūs – nepriklausomos Lietuvos sūnūs ir dukros!

Linkiu Jums visokeriopos sėkmės!

Geriausias LKA absolventas ltn. V. Miliušas su savo tėveliais

Ltn. Elmyra BALJANAITĖ

*Krašto apsaugos savanorių pajėgų
Dainavos apygardos 1-osios rinktinės
Žvalgy būrio vadė*

Neduokit mums ramybės, duokit – kovų!

Kur tvirta valia – ten ir galia

Ar kada nors esame savęs paklausę: kaip jautėmės gimimo akimirka? Koks buvo pirmojo oro gurkšnio skonis? Ar atsimeiname, kaip pirmą kartą į rankas mus paėmė motina ir priglaudė prie širdies...

Taip, yra žmonių, kurie gali tuo pasigirti, bet tik išrinktieji... Taip ir mes, jaunieji karininkai – išrinktieji, – galime tik įsivaizduoti, kas mūsų laukia rytoj, prisijungus prie karininkų luomo. Keista, atrodo, dar vakar buvai kariūnas, o šiandien – jau leitenantas. Šis virsmas iš kariūno į karininką primena savotišką iniciaciją. Kaip nesutrikti? Kaip išlikti savimi? Kiekvienas drąsiai žengiamo savo lemties pasitikti.

Tiesa, su lengvu virpuliu kojose ir širdyse. Tą kardo, kuriuo kiekvienam JE Prezidentė palietė petį, svorį, rodos, dar šiandien jauti. Motinų akyse pasirodė džiaugsmo ašaros, matant Simono Daukanto aikštėje savo sūnus ir dukras, klūpančius prieš valstybės vėliavas, prisiekiančius Tėvynei ir tautai ištikimai tarnauti.

Tai – gyvenimo krikštas, antrasis gimimas, antrasis kvėpavimas, vieno etapo pabaiga, naujo pradžia. Kiekvienam – savo. Apsisprendimo laisvė, proga pagalvoti, dar kartą susimąstyti: kas mes? Ar tik karininkai?! O karininko profesija – ar tik darbas, ar vis dėlto gyvenimo būdas? Garbė ar našta? Manau, kad tie, kurie dar negali į šiuos klausimus atsakyti, tarnybos metu dar sykį pasitikrins. Ir tada tikrai neabejodami pasakys, nes žmogus kartais savęs ieško visą gyvenimą. Džiaugsmas tam, kuris iš karto save atranda.

Neabejoju, kad tarnaudami išsiaiš-

kinsime ir kitas paslaptis, kurios mums, leitenantams, leis pasiekti dar daugiau. Gali nutikti ir taip, kad tie, kas buvo draugai, taps kolegomis, o kas buvo priešai – geriausiais draugais... Ketveri metai kartu... Bendražygiai! Svaigsta galva, prisiminus tuos vargus ir rūpesčius. Linksma dienas ir pokštus, kuriuos vieni kitiems krėtėme. Paskutinis žygis kartu per Būrio vado kovos kursą... Net užgniaužia kvapą prisiminus. Tądien buvo mano gimtadienis. Įsimintiniausias gyvenime! Ne kiekvieną kartą eidamas koja kjon su bendražygiais rikiuotėje išgirsi skanduojančią: „Su gimimo diena!“, o išmušus dvylikai – „Ilgiausių metų!“ iš 44 žmonių. O dar tas nuostabus jausmas užplūsta įžengus į Akademiją ir pasipylus pirmakursių plojimams. Sunku aprašyti – tiesiog reikia ten būti, reikia tai patirti. Pamenu, visus tada buvo apėmusi euforija. Grįždami po bemiegių naktų su daina visiškai nebejutome nuovargio – juk žygiavome į Vilnių, namo.

Ir dar keletas minčių, mielieji. Gera žinoti, kad esame naujų tradicijų šaukliai. Geras jausmas, kai paskutinį kartą, dar būdamas Pabradėje, gauni į rankas kuopos vėliavėlę – mūsų simbolį, kuris lydėjo visus tuos ketverius metus. Ir visi galėjo matyti ir sakyti: „Tai JIE – ANTROJI KUOPA!“

Mes, dvidešimtoji – jubiliejinė – laida, esame ne tik savo likimo kalviai, bet kartu ir simbolis – kaip pelnytai dovanojamas karininko žiedas – senųjų ir naujųjų tradicijų lydinys. Mūsų daug ir visi skirtingi. Bet, nepaisant skirtybių, esame kaip tvirtas metalo junginys – vienis, kuriame atsispindi visos vaivorykštės spalvos. Saugodami senąsias tradicijas,

kuriame naujas. Dar kartą priminsiu. Tai mes, ANTROJI KUOPA, pirmieji savo kuopos vėliavėlę nešėme iš Pabradės į Akademiją. Mus pasitiko pirmojo kurso kariūnai plojimais. Jie buvo skirti ne tik mums, bet ir tiems, kurie čia mokėsi prieš mus. Nešėme dvasią, be kurios nebūtų laimėtas nė vienas karas. Tai mes tas slenkstis tarp naujo ir seno. Tai mus Akademija didžiudamasi išleidžia į rytų.

Galiu drąsiai pasidžiaugti – Antroji Kariūnų bataliono kuopa – dvidešimtoji kariūnų laida – karininkų kalvė! Lietuvos kariuomenė turi didžiutis, nes ateiname mes – jauni, veržlūs, drąsūs! Pasiryžę ne tik kovoti su „vėjo malūnais“, bet ir atkakliai, kantriai dirbti Tėvynės ir savo labui.

Tad ačiū, mano ANTROJI KUOPA, už buvimą kartu. MES NUGALĖJOM! Ir toliau tegul mus lydi kova, kaip toje garsiojoje Andrė Zirnheldo, leitenanto, žuvusio 1942 metais kovoje už savo Tėvynę, maldoje:

„Kreipiuosi į Tave, mano Dieve, nes Tu duodi tai, ko mes patys negalime įsigyti. Mano Dieve, duok tai, ko nieks niekada neprašo. Neprašau Tavęs poilsio ar ramybės nei savo širdžiai, nei savo kūnui. Neprašau Tavęs nei turty, nei sėkmės, nei sveikatos. Mano Dieve, viso to tiek prašome, kad bijau, jog man jau nebeliko. Mano Dieve, duok man tai, ko kiti atsisakė. Noriu nerimo ir neramybės, audros ir kovos!“

Su pagarba. Jau nebe kariūnai brangieji, o bendražygiai leitenantai – išėjome į gyvenimą. Linkiu visiems sėkmės tarnyboje!

Atėjo laikas veikti ir parodyti viską, ką mokame geriausiai

Karo akademijos kariūnai rengiami pagal pėstininkų būrio vado karinio rengimo programą, kurią įgyvendinant taikoma modulių sistema. Modulis – tai iš kelių temų požiūriu susijusių mokomųjų dalykų sudaryta studijų programos dalis, turinti apibrėžtą tikslą ir orientuota į tam tikrą sritį.

Puolimo modulis

Kpt. Karolis STIGA

Pavasario pabaigoje Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos Kazlų Rūdos poligone vyko IV kurso kariūnų kombinuotosios lauko taktinės pratybos,

kurių metu turėjo būti užbaigtas puolimo operacijų veiksmų mokymo etapas. Pagrindinis puolimo modulio tikslas – išmokyti būsimus karininkus planuoti ir vykdyti puolimo operacijas būrio sudėtyje.

Šią pėstininkų būrio vado karinio rengimo dalį (puolimo operacijas) sudaro trys pagrindiniai etapai: žinių įgijimas, jų pritaikymas planuojant užduotis ir praktika. Iš pradžių kariūnai įsisavina teorinę medžiagą paskaitose, seminaruose ir savarankiškai. Antrajame etape mokomi suprasti ir taikyti vadovavimo padaliniiui (būriui) procedūras (angl. Troop leading procedures) priimant sprendimą vykdyti puolimą. Taip ugdomas asmenybės gebėjimas įvertinti aplinką ir priimti tinkamą sprendimą. Praktika – kombinuotosios lauko taktinės pratybos, organizuojamos poligone. Į jų programą integruojami ir kiti mokomieji dalykai: karo inžinerija, ginkluotė ir šaudyba, logistika, ryšiai.

Puolimo modulio praktinių pratybų metu kariūnai mokėsi įveikti inžinerines kliūtis sprogdinimo būdu, per kovinio šaudymo pratybas atliko staigiąją būrio ataką.

Papildomai, įgyvendinant puolimo modulį, išeinamas Ugnies valdymo ir priešakinio stebėjimo kursas. Kariūnai mokomi tinkamai naudoti priskirtas netiesioginės ugnies priemones, prireikus iškviešti ir koreguoti netiesioginę ugnies paramą naudojantis turima struktūrinė įranga.

Karo akademijoje jiems suteikiama teorinių žinių, o per praktines pratybas – praktinių įgūdžių naudojant Generolo Romualdo Giedraičio artilerijos batalione esantį artilerijos ugnies imitatorių. Siekdama tinkamai parengti būsimą Lietuvos karininką, Karo akademija karinio rengimo metu glaudžiai bendradarbiauja su kitais kariuomenės padaliniais: jų karininkai ir kiti profesinės karo tarnybos

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Ltn. Jonas ŽUKAS

➔ Tavo credo

Šiame gyvenime mes visi pasmerkti sėkmei!

➔ Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką stojant į LKA?

Šeima ir garbinga Lietuvos istorija

➔ Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Akros tvirtovės gynybą 1291 m.

➔ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Savo merginą, šeimą, visus draugus ir garsiausias Holiudo žvaigždes, kad būtų linksniau :)

➔ Ko niekada nesutiktumėte padaryti?

Išduoti draugo

➔ Šventė, kurios labiausiai laukiate

Gimtadienis ir Joninės:).

➔ „Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios“. Ar tikrai?

Mano nuomone, kovos dvasia anksčiau ar vėliau nugalės kardą, nes yra amžina. Vien tik suvokimas, kad ji egzistuoja, ilgainiui išsekintų ir demoralizuotų bet kokį priešą. Jos svarbiausi bruožai – ryžtas ir valia

➔ Pirmoji tarnybos vieta

Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotasis pėstininkų batalionas, Sunkiosios ginkluotės kuopa

➔ Filmą, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą

„I am Legend“ (su Willu Smithu)

➔ Asmenybė, kuria žavėtis

kariai dalijasi patirtimi, turima ginkluote. Ugnies valdymo ir priešakinio stebėjimo kurso pabaigoje vykusiose kovinio šaudymo iš minosvaidžių pratybose buvo naudojama Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono Sunkiosios ginkluotės kuopos ginkluotė.

TRO modulis

Krn. Elmyra BALJANAITĖ

IV kurso kariūnai, grįžę iš gynybos modulio pratybų, turėjo per tris savaites iki Būrio vado kovos kurso pasiruošti paskutinėms pratyboms – taikos rėmimo operacijoms. Gegužės mėn. intensyviai vyko paskaitos. Be teorijos, kariūnams savo patirtį perteikė ir kviestiniai pranešėjai, neseniai grįžę iš misijų. Jie pasidalijo karščiausiomis naujienomis iš ekstremalių zonų, kur ateityje neabejotinai vyksime ir mes, būsimi būrių vadai.

Kariūnas Vytenis Miliušas entuziastingai prisimena, kaip intensyviai buvo tam rengiamasi: „Kaip bet kurį lietuvį gali nudžiuginti šilti, saulėti orai, kurie vyrauja Lietuvoje pastaruoju metu, taip šaunų kariūną džiugina įdomios pratybos, prasidėjusios kartu su paskutiniu modulių ketvirtam kursui – tarptautinių rėmimo operacijų (TRO) veiksmų mokymu. TRO modulis dar karinio rengimo pusmečio pradžioje intrigavo savo išskirtinumu, aktualumu. Jau iš pat pradžių teorinę dalį dėstantys karininkai nuteikė teigiamai savo gausiomis žiniomis, negirdėtai pasakojimais iš misijų rajonų. Labai naudinga buvo kviestinių svečių, kurie išsamiau nušvietė ryšininko, mediko, žvalgybininko, karinio stebėtojo darbą, patirtis.“

Galiausiai pirmosios dvi savaitės baigėsi kovinio įsakymo rengimu Lyglaukiuose. Tačiau tai buvo tik lengvas apšilimas prieš tikrąją treniruotę! Ruošdamiesi kombinuotosioms lauko taikos rėmimo operacijų pratyboms, patruliavome Vilniuje: „Patruluoti mieste buvo tikrai įdomu, juo labiau kad mus stebėjo „priešas“, – džiaugėsi kariūnas Algirdas Biliutavičius.

Tačiau viso to nebūtų be mūsų BKK instruktorių pastangų, kruopštaus darbo ir asmeninio pavyzdžio: „Visgi, nors paskaitos ir buvo įdomios, tikras pavasaris už lango labiau masino. Reikia pasidžiaugti, kad instruktoriai pasistengė ir surengė mums išskirtines pratybas. Tokiose dar nebuvo dalyvavę – jų metu patruliavome Vilniaus miesto gatvėmis.

Čia mane užklupo dveji jausmai: vos išėjęs pro Akademijos vartus ir leis-

damasis link Neries pasijutau labai keistai, nes pirmą kartą ėjau gatve su šaunumu ginklu. Ir dar su ne paprastu, o automatinu, kurio dėtuve telpa 20 šovinių. Taigi jėga buvo mano rankose! Kita vertus, jaučiausi šiek tiek nepatogiai, nes kažkuria prasme tarsi priverčiau žmones jaudintis ir užduoti sau klausimą: kas atsitiko? Gal jau karas prasidėjo? Tokius žmones teko raminti, tarsteli vieną kitą žodelį, kad padėtis „kontroliuojama, viskas gerai“.

Šios pratybos mums padėjo geriau suvokti patruliavimo mieste ypatumus. Šia galimybe labai džiaugiuosi! – gerai įspūdiškai toliau dalijosi ketvirtakursis Vytenis Miliušas.

Be to, kariūnai turėjo progą išbandyti savo jėgas kaip lektoriai skaitydami paskaitą vaikams apie elgesį aptikus sprogstamąjį užtaisą. Pabendrauti su kariūnais ir iš jų pasimokyti galėjo Mikalojaus Daukšos vidurinės mokyklos mokiniai.

Patruliavo kariūnai kartu su Viešojo saugumo tarnybos (VST) pareigūnais. Toks bendradarbiavimas naudingas visiems. Kariūnai dalijosi daugiau taktine informacija, VST pareigūnai atskleidė tam tikrus savo tarnybos niuansus. Jie, kaip ir mes, kariūnai, šių pratybų metu privalėjo mokėti atlikti: transporto ir asmens atpažinimą, asmens apiešką ir sulaikymą, aptikti ISU – improvizuotą sprogstamąjį užtaisą.

Be patruliavimo, vykdėme kordono ir apieškos operacijas imitacinėje sistemoje VBS2. Tam neužteko tik gerų įgūdžių, įgytų žaidžiant kompiuterinius

Gen. Jonas Žemaitis-Vytautas, ats. mjr. Albertas Dau-girdas

➔ Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?

Stengiuosi tai daryti kasdien :)

➔ Mėgstamiausias tarptautinis žodis

„Debiutas“ – pirmasis viešas pasirodymas, veiklos pradžia

➔ Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?

Nevok, nemeluok, neapgauk, neišduok

➔ Neįsivaizduojate dienos be

Veiklos, pokyčių, muzikos, juoko, skanių pietų ir geros treniruotės :)

➔ Daugelis galvoja, kad Jūs

Nevengiu pašmaikštauti

➔ Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti

Dzūkijos miškai, Nida

➔ Mėgstamiausia vieta Akademijoje

Mėgstamiausios vietos buvo valgykla, mano kambarys ir sporto salė :)

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną

Eilinį kariūną apibūdinčiau taip: besimokantis, alkanas, „lesa“ (kariūnų vartojamas žodis, nusakantis žmogaus, kuriam labai norisi miego, būseną) :)

➔ Knyga, kurią patartumėte perskaityti kariūnams

Erich Maria Remarque „Trys draugai“, Pete Blaber „The Mission, The Men, and Me: Lessons from a Former Delta Force Commander“

➔ Akademijoje Jus labiausiai džiugino

Labai šaunūs kurso draugai :)

➔ Ko palinkėtumėte kariūnams, dėstytojams, instruktoriams naujų mokslo metų proga?

Kariūnams – klausyti dėstytojų ir instruktorių patarimų ištempus ausis, taip pat nepamiršti kritiškai vertinti gaunamų žinių, būti vieningiems, padėti kurso draugams sunkią akimirką

Dėstytojams ir instruktoriams – kantrybės, ištvermės, novatoriškumo ugdant naujas karininkų kartas

➔ Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas

Ketvirto kurso kariūnams leisti savarankiškai planuoti dienotvarkę ir netaikyti bendrosios kariūnų išleidimo iš LKA teritorijos tvarkos!

žaidimus, kaip iš pirmo žvilgsnio atrodė. Teko prisiminti principą, kad tik bendromis pastangomis, o ne vien dėl individualių įgūdžių užduotis gali būti tinkamai įvykdyta.

Galiausiai save išbandėme VST pareigūnų amplua. Mokėmės malšinti riaušes, iš arti susipažinome su įsivadriusios minios tramdymo galimybėmis. Kaip tai sudėtinga, nelengva, jau įsitikinome. Ir, be abejo, labai svarbus vado darbas, kurio mes čia ir mokėmės ketverių metus.

Taigi manau, kad šios dvi savaitės Gaižiūnų poligone niekam neprailgo, tapo gyvenimo ir tarnybos dalimi. Karo akademijoje įgytą patirtį panaudosime misijose ir atlikdami būrių vadų užduotis.

TRO moduliui baigėsi pasiruošimas Būrio vado kovos kursui. Liko tiek nedaug iki tikslo – išsvajotojo būrio vado kvalifikacinio pažymėjimo. Finišo tiesioji! Būrio vado kovos kurse paaiškėjo, kas šiuos metus atsakingai tarnavo ir mokėsi, o kas tik „stūmė“ laiką. Kiekvienas gavo įvertinimą, kokio nusipelnė. Žinoma, numatytų rezultatų pasiekėme padedami geriausių BKK instruktorių!

Būrio vado kovos kursas

Kpt. Karolis STIGA

BVKK – tai intensyvos, nepertraukiamos lauko taktikos pratybos, kurių metu atliekamas kiekvieno kariūno individualus gebėjimų vadovauti vertinimas. Jo metu ketvirtakursiai suskirstomi į mokomuosius būrius, užduotis vykdo būrio sudėtyje. Pagrindinės nepertraukiamos kovos kurso dalies trukmė – 12 parų.

Kiekvienai užduočiai atlikti BVKK metu kariūnai instruktorių skiriami į įvairias pareigas: būrio vado, jo pavaduotojo, skyriaus vado, būrio ryšininko, navigatoriaus (vedlio) ir kulkosvaidininko, todėl neužtenka tik paskutiniiais karinio rengimo metais įgytų žinių. Būsimam karininkui tenka pritaikyti visus gebėjimus – pradedant planavimo (padalinių valdymo procedūromis) ir baigiant orientavimosi ir ginklo valdymo įgūdžiais. Aktyvioji fazė, pagrindinė pratybų dalis, baigiasi tada, kai visi kovos

kurse dalyvaujantys kariūnai būna ėję minėtas pareigas.

Šiais metais, siekiant priartinti situaciją prie realybės, sukurtas naujas pratybų scenarijus. Aktyvioji pratybų fazė – veiksmai – vyko Afrikoje, Malio šalies Gao regione, kariūnų kuopai priskirtame operacijos rajone. Pagrindinis kariūnų kuopos uždavinys buvo surinkti informaciją apie teroristinės grupuotės „Islamiškojo Magrebo Al-Qaeda“ (AQIM) veiklą ir sulaikyti jos lyderį Mokhtar Belmokhtar. Renkant informaciją, demonstruojant koalicijos pajėgų viršenybę vietovėje, situacija regione keitėsi: teroristai, taikydami „smok ir traukis“ taktiką, vykdė išpuolius prieš saugumo pajėgas naudodami improvizuotus sprogstamuosius užtaisus, buvo sužeistųjų, žuvusiųjų. Kariams, siekiant stabilizuoti situaciją, teko rengti puolamąsias operacijas. Buvo rengiamos pasalos, suplanuotos atakos, reidai. Surinkus pakankamai informacijos, nustačius Mokhtar Belmokhtar planavimo kelės buvimo vietą, teroristas po sėkmingos apieškos operacijos buvo sulaikytas, o situacija operacijos rajone stabilizuota. Vadovaujantis pateikta pratybų legenda ir scenarijumi, kiekvienam kariūnui buvo sudarytos sąlygos per nustatytą laiką pasiręsti gautai užduočiai ir ją įvykdyti.

Krn. Vytenis MILIUŠAS

Kaip ir kiekvienais metais, Lietuvos karo akademiją baigiantiems kariūnams tenka susidurti su vienu iš paskutinių rimtų išbandymų – šturmuoti Būrio vado kovos kurso (toliau – BVKK) bastioną.

Ir šioje vietoje negaliu nepami-

nėti pernai apie BVKK rašiusio kpt. K. Stigos cituotą Napoleono maksimą: „Pirma gera kario savybė – tai tvirtumas įveikiant nuovargį ir nepriteklius, o drąsa – tik antroji. Skurdas, nepriteklius ir kančia – tai gero kario mokykla.“ (Napoleon, Maxim LVIII). Pernai iš esmės veikė tik nuovargio veiksnys, o šiemet jį puikiai papildė ir nepriteklius. Vienas sauso maisto davinys per dieną ir kartais juntamas geriamojo vandens stygius – sunkumai, su kuriais teko susidurti kurso metu, tiesa, ne kasdien.

Šiais metais XX, jubiliejinė, Karo akademijos kariūnų laida dvylika parų praleido Lietuvos kariuomenės centriniam poligone. Kaip ir kasmet, kariūnams trūko miego, nugaros raumenis vargino sunkios kuprinės, o kojas, įveikiant ilgus atstumus iki užduoties vietos, trynė karviški batai. Poilsio laikas sutrumpėjo ir dėl nuolatinės žvalgybos – sparčiai tirpo ir taip jau menkos brangaus miego minutės. Manau, neverta kalbėti apie tai, kad teko daug patirti ir kaip mes šauniai kariavome su „priešu“, nes tai daugiau mažiau atsispindi kasmečiuose BVKK aprašymuose. Visi bendrakursiai man pritaro – teko paplušėti iš peties.

Įsitikinęs, kad tikslingiau bus pakalbėti, ką reiškia tos magiškos 12 valandų, kurias kariūnas gauna užduočiai atlikti, kai skiriamas būrio vadu. Išgirdęs savo pavardę ir nurodymą prisistatyti kuopos vadui, iš pradžių pagalvoji: DABAR. Vadinasi, ATĖJO LAIKAS VEIKTI IR PARODYTI VISKĄ, KĄ MOKU GERIAUSIAI. Laikas, atrodo, pradeda bėgti sparčiau, galvoje ima suktis daugybė minčių ir spėlionių: kokią užduotį reikės atlikti, kaip sunku gali būti ją suplanuoti, o svarbiausia – AR PAVYKS?

Gavus įsakymą skubama sudaryti preliminarį laiko sąrašį, paskelbti į pareigas paskirtų kariūnų pavardes, atlikti pirminį planavimą ir paskelbti įspėjimą (visam būriui arba tik būrininkui ir skyrių vadams). Toliau – sumanymo pristatymas kuopos vadui ir pasiruošimas skelbti įsakymą. Tuo metu būtina užtikrinti padalinio lygiagrečią veiklą: turi vykti ginklų valymas, ekipuotės tvarkymas, jeigu reikia, treniruotės. Reikia stengtis kuo racionaliau išnaudoti kiekvieną minutę. Siekiamybė – visas padalinys dirba užduoties labai ir nepriekaištingai vykdo paskirtų vadų nurodymus.

Negaliu neįterpti čia labai tinkančio Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo

mechanizuotojo pėstininkų bataliono II mechanizuotosios pėstininkų kuopos šūkio: „Sėkmė vienybėje!“ Pagalba vienas kitam – tai raktas į sėkmę. Kai įsakymas paskelbtas, lieka atlikti užduotį. Jos metu atsiskleidžia kiekvieno kariūno profesionalumas: geras vedlys suteikia viltį ateiti į užduoties vykdymo rajoną laiku, o atsakingas ryšininkas – nuolatinį ryšį su kuopos vadu, t. y. užtikrina sprendimų su aukštesniąja vadovybe suderi-

namumą ir galimybę gauti reikiamą ap rūpinimą. Sumanūs skyrių vadai ir darbuš-tus būrininkas tiesia kelią į sėkmę. Taigi visas šis kompleksas ir darnūs veiksmai labiausiai ir lemia gerą rezultatą ir atitinkamą jo įvertinimą.

XXI laidos ketvirto kurso kariūnams norėčiau palinkėti užsispyrimo, didelio žinių багаžo ir tvirto draugo peties Būrio vado kovos kurso metu. Bus įdomu, tai įsimins visam gyvenimui, todėl pasisten-

kite šiame etape įdėti kiek galima daugiau pastangų. Taip pat linkiu gero nusiteikimo paržygiuojant į Karo akademiją, nes teks sukarti kelias dešimtis kilometrų. Pojūčiai, pergalingai žengiant pro Akademijos vartus ir traukiant kuopos dainą, matant plonjančius pirmakursius ir akademinę bendruomenę, tikrai nepakartojami. Pripažinimas, įvertinimas ir mokėjimas džiaugtis kitų sėkme – geriausias atlygis už išlietą prakaitą. Sėkmės ir optimizmo!

*Geriausiai BVK kursą baigė **Arnoldas Germanavičius** (G),*

*iš merginų – **Viktorija Petrauskaitė** (P)*

G: Pratybos nebuvo labai sunkios – tokios, kokių tikėjosi daugelis iš mūsų. Sunkiausia buvo joms pasiruošti ir moraliskai nusiteikti. Iš vyresniųjų kursų kariūnų buvome girdėję, kad Būrio vado kovos kursas yra labai sunkus. Dabar tuo patys įsitikinome – patyrėm, supratom (žinoma, jos nėra lengvos), bet jeigu to nori, reikia išbandyti ir, svarbiausia, tinkamai nusiteikti ir pasiruošti.

P: Nusiteikti, kad bus sunku – trūks ir miego, ir maisto, teks bėgti, skubėti ir pan. Bet kai suvoki, kad reikės tai pereiti, paskutinė diena ir paskutinės valandos atrodo kaip pasaka.

G: Įsimintini pusė metų, kai mokėmės tik karybos dalykų, kai važiuodavome į pratybas ir stengdavomės susitelkti į vadovavimo padaliniiui (būriui) procedūras įsivaizduoti tarnybą dalinyje ir to siekti.

P: Pagrindinis pasiruošimas tada ir vyko. Daug dėmesio buvo skiriama vadovavimo padaliniiui (būriui) procedūroms mūsų metu. O užduotys dabar panašios į tas, kurias duodavo per pratybas tą pusmetį.

G: Man labiausiai patiko, kad būrys buvo labai vieningas – visi sėkmingai baigėme šį kursą (tiesa, su visom bėdom, skausmais), bet svarbiausia – draugiškai ir kartu. Kartu atėjome, todėl norime kartu iš čia ir išeiti.

P: Pirmą dieną sakėme – laikysimės kartu: „Visi už vieną, vienas už visus!“ Džiugino, kad vieni kitiems, kam sunkiau sekėsi, padėjome. Svarbiausia, kad šis kursas mus sutelkė į vieną būrį, nes bendras darbas vienija žmones.

Pratybų smagiausia dalis – perkėla per upę. Pirmąją savaitę buvo labai karšta, tai ji mums buvo kaip dušas – atsigavome ir kūnu, ir siela.

G: Man patiko teroro slopinimo pratybos: visos su tuo susijusios užduotys, bendravimo su „priešu“ ypatumai.

Prisitaikyti prie gamtos sąlygų nebuvo sunku: jau turėjome atitinkamų žinių ir patirties. Pratybos gamtoje mums – ne naujiena.

P: Pratybos buvo įdomios ir labai gerai organizuotos. Netgi buvo sukurta legenda, su kuo mes kariaujam, ką reikia ginti, su kuo ir kaip bendrauti, į ką atsižvelgti.

Džiaugiamės, kad instruktoriai užduotis rengė kartu – jas „surišo“, – viskas buvo nuoseklu, susiję.

G: Scenarijus buvo gerai parengtas.

P: Paskutiniai žingsniai – su dainomis. Jau girdėjome, kad mes būsimė tradicijos iš Pabradės grįžti pėsčiomis pradininkai. Paskutinę dieną kojos buvo nutrintos, bet vis tiek per mišką žygiavome traukdami tautines ir kitas lietuviškas dainas.

G: Ir žygyje nuolat vienas kito paramą jautėm. Visi buvome vieningi ir draugiški.

P: Sutikimas LKA labai nustebino. Kai matai, kad žmonės tau ploja, apima euforija.

G: Tada pamiršti visas žygio metu patirtas traumas, nuospaudas, jauti, kad tiesiog privalai eiti. Ir viskas.

Bepiločių orlaivių kūrimas, tobulinimas ir naudojimas Lietuvos kariuomenėje

Birželio 27 d. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Antano Gustaičio aviacijos institute Lietuvos karo akademijos kariūnams buvo įteikti magistro ir bakalauro studijų diplomai. Magistras Ugnius RAGAUSKAS ir bakalauras Gražvydas BAJARŪNAS, dar būdami kariūnai, rodė puikų pavyzdį Akademijos Karo technologijų centro mokslininkams aktyviai dalyvaudami studentų moksliniuose tyrimuose, susijusiuose su bepiločių skraidymo aparatų kūrimu ir naudojimu.

Krn. Ugnius RAGAUSKAS

Viskas prasidėjo dar IV kurse. Skelbimas apie galimybę dalyvauti „studentų moksliniuose tyrimuose“ mane iš karto sudomino. Juk tai buvo puiki proga pagilinti savo žinias šioje mokslo srityje. Vieno mėgstamiausių dėstytojų paklausiau, ar galima būtų šiuos tyrimus atlikti Antano Gustaičio aviacijos institute (AGAI).

Žinoma, dėstytojas apie tokius siūlymus žinojo ir jiems pritarė. Pirmasis projektas buvo „Žemės magnetinio lauko imitavimo stendo, skirto magnetinių orientavimo sistemų parametrų tirti, kūrimas ir tyrimas“. Jį reikėjo atlikti per pusę metų. Stendas būtų skirtas magnetometrų kalibruoti.

Pamatęs rezultatus, dar labiau įsitraukiau į šiuos mokslinius tyrimus.

Sutaręs su dėstytoju doc. dr. Domantu Bruču, prisijungiau prie komandos. Nors antrą kartą nepavyko patekti į studentų mokslinius tyrimus, darbus tęsiau toliau.

Artėjo vasara, o kartu ir magistro baigiamojo darbo rengimas, todėl nusprendžiau tyrimams aukoti poilsį. Kiekvieną dieną nuo ankstyvo ryto bandėme „konstruoti“ bepiločius lėktuvėlius. Tik ryte ir vakare vėjas nurimdavo, todėl namo grįždavome apie 23 valandą, o kitą dieną jau 7-ą pradėdavome juos skraidinti ir testuoti. Taip su keletu kolegų ir praleidome vasarą. Bet dėl to nė kiek nesigailiu – sukauptu daug naudingų žinių ir medžiagos magistro darbui.

Rudenį nusprendžiau pakalbinti Gražvydą Bajarūną prie mūsų prisidėti. Norėjosi rasti daugiau bendraminčių, be to, pagalbos rankos bet kuriame darbe naudingos.

Krn. Gražvydas BAJARŪNAS

Kolega Ugnius Ragauskas pasiūlė man taip pat dalyvauti su bepiločiais skraidymo aparatais susijusiuose studentų atliekamuose moksliniuose tyrimuose, vadovaujamuose VGTU AGAI dėstytojo doc. dr. Domanto Bručo. Vieną vėly vakarą dėl to net iš miego prikėlė – buvo paskutinė paraiškų dalyvauti tyrimuose teikimo diena. Truputį padvejojęs (ką tik pabudęs sunkokai suvokiau šio pasiūlymo naudą ir galimybes) sutrikau. Vis dėlto po kelių akimirų apsisprendžiau – jau seniai norėjosi baigiamojo bakalauro darbo temą ne tik teoriškai išplėtoti, bet ir praktiškai pradėti taikyti. Taigi bepiločių orlaivių entuziastu tapau praeitų metų rudens pradžioje. Nuo tada praėjo nemažai laiko, taigi daug kas pasikeitė.

Pirmasis mūsų kariūnų, pasirodymas įvyko Krašto apsaugos ministerijos organizuotame oro taikinių konkurse, kuriame, būdami KMTI-AGAI komandos nariais, iškovojome pirmąją vietą. Vėliau Karo akademijos Taktikos sekcijos vyriausiojo instruktoriaus kpt. Lauryno Česūno dėka dalyvavome Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo bataliono pratybose – atlikome Pabradės poligono žvalgybą ir rekognoskuotę. Nuo tada žinia apie mūsų konstruojamus ir naudojamus bepiločius lėktuvėlius po Lietuvos kariuomenės dalinius pasklido žaibu. Atlikome žvalgybą iš oro Karo akademijos kariūnų pratybų metu Ruklos poligone. Po savaitės, atvykę į Algirdo batalioną, savo bepiločiais orlaiviais padėjome nustatyti priešišku padalinių vietas. Buvome pakviesti ir į VSAT Vilniaus rinktinę, Mickūnus, parodyti, ką sugebame. Be to, visus labai nustebino Karo akademijos atvirų durų dienos pirmą kartą pademonstruotas minėtas orlaivis. Taip pat labai nudžiugino kariškių skambutis: jie pakvietė su savo bepiločiais lėktuvais atvykti į PAG-17 misijai Afganistane besirengiančių karių vertinamąsias pratybas. Šių pratybų metu mus užkalbinęs vienas kariškis pasakė, kad mūsų bepilotis lėktuvėlis, skrydžio metu viską fotografuojantis, būtų labai naudingas išminuotojams. Keliskart nufotografavus tą pačią teritoriją iš viršaus ir palyginus nuotraukas, galima pastebėti minų, improvizuotų sprogstamųjų užtaisų ir kitų sprogmenų dėjimo ir slėpimo žymes. Esame susitarę atlikti žvalgybą ne vienoje Lietuvos kariuomenės dalinių rengiamose pratybose ir, panašiu, ateityje sulauksime dar ne vieno panašaus pasiūlymo.

Norisi pasakyti, kad visa tai – labai naudinga praktika tiek mums, kariūnams, studentams, tiek kariams, pagal kurių užduotis stengiamės surinkti ir pateikti kuo daugiau vertingos žvalgybinės informacijos. Tačiau, norint dalyvauti visose numatytose pratybose ir mokymuose, reikia atitinkamai pasiruošti, daug ką patobulinti, patikrinti: kartais po nesėkmingų skrydžių kai ką tenka pataisyti, o tai užtrunka, ypač kai entuziastų ir savanorių, norinčių prisidėti prie šios veiklos, labai nedaug, be to, ir įranga nėra pigi.

Lietuvos kariuomenės pajėgos žvalgosi bepiločių skraidyklių specifinėms užduotims atlikti. Pavyzdžiui, Karinės oro pajėgos skelbs konkursą bepiločiam oro taikiniui įsigyti, kuris bus

naudojamas Oro gynybos bataliono karių treniruotėse.

Bepiločių orlaivių panaudojimo galimybės tiek kariniais, tiek civiliniais tikslais – labai didelės ir jų poreikis čia, Lietuvoje, vis auga. Galite pasidomėti, kiek kainuoja vieno ar kito tipo bepiločiai skraidymo aparatai užsienyje, kad įsitikintumėte, kad šis „malonumas“ tikrai nėra pigus. Mūsų sukonstruotų ir tobulinamų bepiločių lėktuvų, palyginti

su užsienio šalių atitinkamais aparatais, savikaina daug kartų mažesnė. Žinoma, kokybe mūsų šiek tiek nusileidžia daugeliui užsienyje pagamintų bepiločių lėktuvų, bet juos toliau kryptingai tobulinant galima sukurti produktą, kuris visiškai ar bent iš dalies tenkins Lietuvos kariuomenės poreikius už gerokai mažesnę kainą, nepamirštant ir to, kad kartu būtų ugdoma kompetencija ir kaupiama patirtis Lietuvoje.

Bepiločio orlaivio konstravimo darbai

Žemės magnetinio lauko imitavimo stendas

← Pradžia 12 puslapyje

Visiems kariūnams, sėkmingai baigusiems Lietuvos karo akademiją, suteikiamas leitenanto laipsnis, jie skiriami į tam tikras tarnybos vietas. Mano, kaip būsimo aviacijos mechaniko specialisto, ir kolegos Ugniaus Ragausko, netrukus tapsiančio pilotu, tarnybos vieta greičiausiai bus Šiaulių aviacijos bazė, kadangi ten yra pagrindinis lėktuvų eksploatavimo ir techninės priežiūros centras. O bepiločiai skraidymo aparatai konstruojami Kosmoso mokslo ir technologijų instituto nuomojamose patalpose Vilniuje, todėl, baigus Karo akademiją, anksčiau kurtus lėktuvėlius mums su kolega greičiausiai teks pamiršti.

Karo akademijos Karo mokslų instituto Karo technologijų centro vienas iš uždavinių – bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio šalių mokslo ir technikos institutais, universitetais, įmonėmis ir institucijomis, atliekančiomis gynybinės paskirties mokslinius tyrimus ir darbus karo technologijų srityje.

Taigi, mano nuomone, šis Karo technologijų centras, įtraukęs aktyvius kariūnus ir bendradarbiaudamas su KMTI, pasinaudodamas šio instituto sukaupta patirtimi aptartoje srityje, galėtų plėtoti bepiločių orlaivių kūrimo ir pritaikymo Lietuvos kariuomenėje veiklą. Tuo pat metu būtų kuriamos palankesnės sąlygos prisijungti kariūnams prie Akademijoje esančios laboratorijos.

Oro taikinių konkurso metu Gražvydas ir Ugnius perneša orlaivį

Garbės kodeksas – svarbiausias akademijos įstatymas

KARIŪNO redakcinės kolegijos narys krn. Kęstutis KILIKVIČIUS kalbina krn. Aurimą JUODKĄ, šiuo metu besimokantį JAV jūrų pajėgų karo akademijoje. Pokalbis parengtas pagal kariūnų klausimus.

➔ **Kam pats, kaip kariūnas, tiesiogiai esi pavaldus ir kokie yra pavaldinių ir tiesioginių vadų tarpusavio santykiai?**

Aukščiausias vadas akademijoje – admirolas, jos viršininkas (šiuo atveju – viršininkė). Kadetai turi vieną pulko vadą, vieną pulko vado pavaduotoją, personalo vadą. Personalą sudaro pulko veiklos vadas, pulko planavimo vadas, pulko komunikacijos vadas, pulko paramos vadas ir pulko leitenantas (pastarasis atsakingas už trečiakursius „vedlius“). Visi jie renkami vienam semestriui iš pulko kadetų – ketvirtakursių. Visos kuopos turi kuopos vadą, kuopos vado pavaduotoją (kurie yra ketvirtakursiai) ir „vedlį“ (trečiakursį). „Vedlys“ atsakingas už pirmakursių treniravimą, priežiūrą ir mokymą. Kiekviena kuopa suskirstyta į tris departamentus (vadai – taip pat ketvirtakursiai) ir divizijas, kurias sudaro nuo 4 iki 7 kadetų. Divizijos atsakingos už įvairius dalykus: rikiuotę, mitybą, garbės kodekso laikymąsi ir t. t. Kuopai vadovaujančius kadetus prižiūri seržantas ir karininkas.

➔ **Gal galėtumei papasakoti apie šioje akademijoje dirbančius karininkus, seržantus, civilius dėstytojus?**

Beveik visi dėstytojai, netgi ir civilinių mokomųjų dalykų, yra karininkai, civilių dėstytojų – labai mažai. Pastariesiems daugiausia priklauso sportinė veikla, visų sporto šakų treneriai – civi-

liai. Kai kurie seržantai atlieka mokytojų funkcijas, tačiau jie dažniausiai atsakingi už akademijos infrastruktūrą.

➔ **Plačiau papasakok apie karinį rengimą, akademinę studijas, jų ypatumus. Visa tai labai domina mūsų kariūnus.**

Apskritai orientuojamasi į civilinį išsilavinimą: yra papildomos karinio rengimo paskaitos, tačiau jos – tik sausa teorija, be to, būna gana retai. Karinis rengimas daugiausia – užduočių vykdymas (pvz., naudingas darbas savo divizijoje): pirmame kurse – 7 bazinio kurso savaitės, antrame – taip pat 7 savaitės, tik jau buriniame laive „Eagle“, kur kadetai perpranta jūrininkystės paslaptis. Likusių vasaros dalį jie praleidžia kariniuose daliniuose atlikdami praktiką arba lieka akademijoje ir mokosi vasaros mokykloje: renka kreditus, reikalingus pagal specialybės reikalavimus. Trečias kursas pusę vasaros mokosi vadovauti pirmakursiams, po to veda bazinio kurso mokymus. Ketvirtakursiai vyksta atlikti praktikos į karinius dalinius arba laivus.

➔ **Ko tikėjaisi arba ko nesitikėjai, tačiau patyrei, atvykęs į šią JAV karo akademiją? Kas buvo ne taip arba netikėta (kultūrinė, socialinė aplinka, bendravimo psichologija ir t. t.)?**

Tikėjaisi, kad viskas eisis gerokai lengviau. Deja, klydau. Teko įdėti labai daug pastangų, kad pasiekčiau net ne

pačius aukščiausius, o tik vidutinius rezultatus. Netikėtas buvo itin šiltas priėmimas ir aukščiausios klasės aprūpinimas.

➔ **Ar psichologiniai barjerai nesutrukdė užmegzti draugiškų santykių su kitų tautų jaunuoliais, atvykusiais mokyti į šią akademiją?**

Megzti santykių netrukdė nei kultūriniai, nei psichologiniai, nei kalbų skirtumai. Žmonės čia išskirtinai draugiški ir paslaugūs. Jie padėjo susipažinti su šalies kultūra, anglų kalbos niuansais. Amerikiečiai žiūri į užsieniečius kaip į pramogą, jiems įdomu susipažinti, bendrauti.

➔ **Kokie išvykų už JAV karo akademijos ribų įspūdžiai? Papasakok daugiau apie tenyktę aplinką: kur įsikūrusi Akademija, kokie žmonės čia gyvena ir t. t.?**

Akademija yra netoli Rytų pakrantės, tik valanda kelio iki didžiųjų miestų – Bostono ir Niu Jorko. Žmonės labai ramūs ir draugiški, kraštovaizdis – ne itin išsiskiriantis.

➔ **Kaip manai, ar padėjo metai (pirmas kursas), praleisti Lietuvos karo akademijoje, greičiau prisitaikyti psichologiškai ir fiziškai pirmaisiais mėnesiais šioje JAV aukštojo mokslo institucijoje? Ar turi pranašumų, palyginti su tiesiai iš mokyklos suolu atėjusiais jaunuoliais?**

Vieni studijų metai LKA neabejotinai padėjo greičiau adaptuotis – prisitaikyti prie JAV karo akademijos aplinkos. Psichologinis spaudimas nebuvo baisus. Galiu teigti, kad buvau fiziškai pasirengęs geriau už kitus savo kuopos pirmakursius. Dauguma jų buvo „švieži“ – tik iš gimnazijos – ir nenumanė, kas jų laukia, todėl turėjo daug vargo, kol prisitaikė tiek fiziškai, tiek psichologiškai.

➔ **Ar gali palyginti kariūno (kadeto) budėjimus tarnybose JAV karo akademijoje ir LKA?**

Pirmakursiai budi pasikeisdami. Kiekvieną savaitę tam reikia maždaug pusės kuopos. Kartais tenka budėti kas savaitę, kartais – kas mėnesį. Antrakursiai ir trečiakursiai tik 3–4 kartus per metus budi biure nuo ryto iki vakaro, tačiau paskaitų negali praleisti, ketvirtakursiai – du kartus pulke ir iki keturių kartų kuopoje, taip pat nepraleisdami paskaitų.

➔ **Kadeto dienotvarkė: kas joje sunkiausia, svarbiausia, taip pat ir tau pačiam?**

Sunkiausia – viską suspėti ir kad liktų bent 6 valandos miegui. Nuo 8 iki 16 val. – akademinis laikas: tuo metu vyksta paskaitos, tik jei jų nėra, galima sportuoti. Nuo 16 iki 18 val. – sportui skirtas laikas: jei dalyvauji tarpuniversitetinėje sportinėje veikloje – tam skiri didesnę jo dalį, daug laiko praleidi dažnose kelionėse, varžybose ir t. t. Po 19 val. – papildoma veikla ir saviruoša. Studijų programa labai įtempta – per šiek tiek daugiau nei keturis mėnesius „uždirbama“ 20 kreditų, todėl tenka nuosekliai studijuoti kiekvieną mokomąjį dalyką.

➔ **Plačiau papasakok apie šios JAV karo akademijos biblioteką: infrastruktūra, darbo laikas, skaitytojų aptarnavimas, literatūros tematika. Gal matei knygų, kurių yra ir mūsų Karo akademijoje, o gal net lietuviškų?**

Biblioteka – neapsakomai didelė. Jai skirtas atskiras trijų aukštų pastatas. Darbo laikas – nuo 8.00 iki 23.00 val. Kadetai ten dažniausiai mokosi, nes tai – pati ramiausia akademijoje vieta. Bibliotekoje yra kalbų mokymo skyrius, kuriame galima išmokti įvairiausių užsienio kalbų. Jos darbuotojai padeda

kadetams rašyti referatus, nukreipia tinkama linkme. Labai gaila, kad LKA neturi tokios bibliotekos...

➔ **Ar teko JAV karo akademijoje pristatyti Lietuvą, jos kariuomenę, LKA? Ar yra koks nors nusistovėjęs lietuvių įvaizdis? Kokie karininkų, dėstytojų, kadetų atsiliepimai apie anksčiau čia studijavusius jaunuolius iš Lietuvos? Gal žinai, kiek šių akademiją baigė lietuvių?**

Kartą teko pristatyti šalį ir LKA savo kursui, o ir šiaip nuolat ją ir gimtinę mišiu savo užsieniečiams draugams. Lietuviai čia labai mėgstami, laikomi ypač linksmais žmonėmis. Mano žiniomis, šią JAV karo akademiją yra baigę 7 lietuviai.

➔ **Kokių savo individualių pokyčių (charakterio, savybių, patirties) pastebėjai studijuodamas svetur?**

Didžiausias pasikeitimas – įpratau planuoti laiką. Darbo neapsakomai daug, ypač kai programines užduotis reikia derinti su papildomomis pirmo kurso užduotimis ir sportu. Dar pastebėjau, kad į viską pradėjau žiūrėti kur kas rimčiau, atsakingiau.

➔ **Kokie garbės kodekso laikymo sū JAV karo akademijoje, palyginti su LKA, ypatumai krito į akis?**

Garbės kodeksas – pats svarbiausias JAV karo akademijos kadetų įstatymas. Tokie dalykai kaip nusirašinėjimas ir melavimas dažniausiai baigiasi pašalinimu iš akademijos. Pagautas meluojant ar sukčiaujant būsi svarstomas už garbės kodekso pažeidimą. Jei pasisėks – liksi studijuoti, bet gausi nuobaudą – mažiausiai 40 dienų negalėsi išeiti iš akademijos teritorijos, turėsi tobulinti rikiuotės įgūdžius du kartus per dieną darbo dienomis ir keturis – savaitgaliais, be to, išverti 60–80 žygavimo su ginklu turų, kurių kiekvienas trunka vieną valandą. Jei nepasisėks – būsi priverstas palikti akademiją.

➔ **Vaikinių ir merginų, skirtingų kursų, bendrakursių santykių ypatumai.**

Lietuviams gali pasirodyti neįtikėtina, bet mano klasėje 46 % kadetų sudaro merginos. Skirtingų kursų santykiai – griežtai riboti, vadinamoji FRAT politika. Pirmakursiai gali savaitgalius leisti ir

susitikinėti tik su pirmo kurso kadetais, antrakursiai – su savo kursu ir trečiakursiais, trečiakursiai – su bendrakursiais, antrakursiais ir ketvirtakursiais, ketvirtakursiai – su savo kursu ir trečiakursiais. Jei taisyklės pažeidžiamos – kyla grėsmė netgi palikti akademiją.

➔ **Ar pasigendi tolimojoje Užatlantėje mūsų krašto, LKA (žmonių, tradicijų, bendravimo ir t. t.)?**

Žinoma! Nors gyvenimas Amerikoje ekonomiškai geresnis, tačiau gimtosios šalies žmonės yra nepamirštami. Nepraleidau progos grįžęs per žiemos atostogas užsukti į LKA ir pabendrauti su buvusiais kurso draugais, dėstytojais, karininkais.

➔ **Ar JAV karo akademijoje leidžiamas koks nors žurnalas, laikraštis, panašus į mūsų KARIŪNĄ?**

Kažkas panašaus leidžiama, bet didesniu mastu – ne vien akademijos. Bandyčiau rasti elektroninę versiją ir atsisiųsti.

➔ **Kokios šioje JAV karo akademijoje veikia kadetų organizacijos, kaip mūsų Kariūnų taryba?**

Organizacijų čia – begalė: nuo nardymo iki skraidymo klubų, nuo tarpautinės kadetų asociacijos iki tautinių mažumų bendruomenės. Jei kas nors sugalvoja įkurti naują – paprasčiausiai rašo prašymą ir laukia patvirtinimo.

➔ **Kokie pagrindiniai JAV ir Lietuvos karo akademijų alumnų skirtumai?**

Alumnai – neatskiriamą akademijos dalis. Jų asociacija nuolat remia akademiją, nupirko keletą automobilių ir mažų autobusiukų, kad įvairiausių klubų nariai kadetai galėtų užsiimti savo mėgstama veikla, dalyvauti renginiuose. Alumnų asociacija palaiko ryšį su akademija, dalyvauja sporto renginiuose.

➔ **Kokie Tavo planai baigus šią prestižinę JAV karo mokslo instituciją?**

Pirmiausia norėčiau tęsti studijas JAV

ir gauti magistro laipsnį, o toliau – keliai dar nežinomi.

➔ **Ko norėtumei palinkėti LKA kariūnams, dėstytojams, vadams?**

Nors kartais atrodo, kad tai – tik pušiaukelė, o toliau eiti nebegalite – semkietės optimizmo, šviesių minčių, kurios užplūs Jus kelio pabaigoje.

P. S.: Labai atsiprašau KARIŪNO skaitytojų, kad neatsakiau į pateiktus klausimus anksčiau – pastarosios savaitės buvo labai įtemptos. Tikiuosi, pateikta medžiaga bus naudinga žurnalui!

Treniruocių laivas „Eagle“, atkovotas amerikiečių iš nacių per Antrąjį pasaulinį karą. Lipome jo stiebais vakarais saulėlydžio stebėti

Audris NARBUTAS

Vilniaus universiteto TSPMI studentas

Pagiriamasis žodis Lietuvos kariuomenei

Nesugalvojau nieko geriau, kas labiau atitiktų dabartinę Lietuvos kariuomenės situaciją, kaip perfrazuoti Erazmo Roterdamiečio veikalą „Pagiriamasis žodis kvailybei“ pavadinimą. Išties neretas lietuvis mūsų kariuomenę mato veikiau kaip gražų paradą, jaunos vyrus, pasipuošusius dailiomis uniformomis, nei patikimą krašto apsaugą. Žinoma, tiesos čia esama – Lietuvos kariuomenė tikrai geba sužibėti Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją ar Karaliaus Mindaugo karūnavimo minėjimo iškilnėse, tačiau manyti, kad ji tik kažkoks valstybės blizgutis ar puošmena, reikalinga valstybinių švenčių proga, būtų klaidinga. Deja, šiandien mūsų visuomenėje ši mintis itin įsišaknijusi. Tokia vyraujanti nuomonė – didžiulė grėsmė mūsų valstybės gerovei. Todėl šis straipsnis yra ne kas kita, kaip jauno studento, turėjusio galimybę pažvelgti į Lietuvos kariuomenę iš arčiau, polemika su įsitvirtinusių stereotipų propaguotojais. Jame pateiksiu savo kontrargumentus bandydamas sugriauti kelis su ja susijusius mitus.

Pirmasis mitas: Lietuvos kariuomenė tokia silpna, kad neturi net tankų

Sunku pasakyti, kas lėmė mūsų tautos simpatijas tankams. Galbūt tai subtilus *homo sovieticus* bruožas? O gal susižavėjimas kyla žiūrint kaimynų televizijos kanalus ir per juos rodomas Rusijos kariuomenės paradų akimirkas, kai galingos šarvuotos mašinos rieda gatvėmis? Kad ir kaip būtų, mūsų kariuomenės vertinimas pagal tankų skaičių yra emocinis, o ne racionalus. Tankai pirmiausiai yra skirti puolimui, o ne gynybai. Tai puikiai įrodė ir 2008 metais kilęs Rusijos ir Gruzijos karas. Turbūt tie patys lietuviai, kurie svajingai žvelgia į tankus, garsiai nusijuoktę išgirdę, kad Lietuva nori ar ketina pulti kurią nors kaimyninę valstybę. Brolių latvių juk nepulsi, o didžioji Rytų kaimynė – tikras baubas, tad kam mums tie tankai? Tiesa

yra kur kas paprastesnė: Lietuvai reikia rūpintis gynybos, o ne puolimo priemonėmis. Todėl mums daug svarbiau turėti modernių prieštankinių pabūklų nei tankų. Tai akivaizdžiai įrodo trys dalykai:

1) Suomija gindamasi nuo Sovietų Sąjungos Žiemos karo metu puikiai išnaudojo prieštankinius pabūklus, kurie, be suomių narsos, buvo viena iš svarbiausių priežasčių, lėmusių sėkmingą karo baigtį.

2) Šiandieniniame pasaulyje vis dažniau suvokiama, kad konvencinis karas – atgyvena. Turbūt ne vienas karys sutiks, kad sunku kautis, kai neiškovoji pergalių, o nekonvenciniame kare pajusti jos skonį labai sunku, visai kas kita yra baimė.

3) Mūsų kariuomenė profesionali, tačiau maža, vadinasi, karinio konflikto atveju tektų rinktis partizaninio karo taktiką. Tai ne taip blogai, nes mes jau turime tokio karo patirties. Taigi, masyvūs tankai tikrai nėra ta karo technika, kuria turėtų žavėtis mūsų tauta.

Antrasis mitas: daugelis lietuvių yra nusivylę dabartine padėtimi, todėl neitų ginti valstybės, ir tai silpnina kariuomenę

Kitas mitas, keliantis grėsmę tiek mūsų valstybei, tiek kariuomenei, kyla iš viešojoje erdvėje klestinčio neigiamo požiūrio į valstybę. Tūkstančiai žmonių jaučiasi nusivylę valstybe, dažnas prasiitaria, kad tikrai nerizikuotų savo gyvybe ir jos negintų. Žinoma, šis požiūris daro neigiamą įtaką ir kariuomenei, nes visuomenė tik dar labiau įsikala į galvą, kad mūsų ginkluotosios pajėgos yra silpnos ir nelaimės atveju nepajėgs apginti Lietuvos. Be abejo, bet kuris karininkas, kariūnas ar šiaip paprastas karys sutiks, kad rezervas – itin svarbi kariuomenės dalis. Ir tai tiesa. Tačiau kyla klausimas:

apie kokį rezervą mes kalbame? Žmogus, neigiamai vertinantis tėvynę ir besididžiuojantis savo silpnavališkumu, tikrai nebus tas, kuris atves kariuomenę į pergalę, veikiau atvirksčiai.

Ne veltui iškilusis suomis, karo meno genijus Karlas Gustavas Manerheimas taip skeptiškai žiūrėjo į silpnus pagalbininkus. Šis didis vyras puikiai suvokė, kad karių narsa ir ištikimybė tėvynei yra daug didesnis pranašumas nei įtvirtinimai ir pažangi ginkluotė. Šiandien daugelis istorikų ir karybos specialistų sutinka, kad Manerheimo linija pirmiausia buvo įrėžta suomių širdyse.

Akivaizdu, kad kuo didesnis rezervas, tuo geriau, bet šiandien mes galime didžiuotis, kad Lietuvą pasirenę ginti kariai yra narsūs ir savo kraštą mylintys žmonės. Gal mums tiesiog derėtų džiaugtis, o ne liūdėti, kad šių savybių neturintys asmenys nelaimės atveju vengtų stoti į kariuomenę, nes dėl to padaugėtų išdavysčių arba jie atneštų pražūtį tiems, kurie supranta, kad pasirikimas yra menkas: keliaklupsčiavimas, tremtis arba atkakli kova. Esu tikras, kad kilus karui pasikartotų XX amžiaus lietuvių tautos tragedija.

Trečiasis mitas: kariuomenė – tik kvailiams

Nėra abejonių, kad šis žalingas mitas – taip pat sovietinis palikimas. Deja, jis kenkia ir Lietuvos kariuomenei. Nors Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija ir sėkmingai su šiuo mitu kovoja, dažnam lietuviui kariuomenė atrodo negabių jaunų vyrų sambūris. Tam tikra prasme šis mitas netgi vienas žalingiausių, nes gali būti pagrindinė priežastis jaunuoliui pasirinkti kitą gyvenimo kelią.

Toks mąstymas – didelė, brutali klaida, tai jokiū būdu negali kilti iš mūsų tautos istorijos. Vargu ar rasime žmonių, kurie Kristupo Radvilos-Perkūno reidą į Rusijos gilumą vadintų kvailu sprendimu, o Jono Karolio Chodkevičiaus pergalės 1605 metais Salaspilio mūšyje nelaikytų šio karžygio išminties ir narsos liudijimu. Vargiai sutiksime žmogų, kuris Napoleoną Bonapartą ar maršalą Manerheimą laiko neišsilavinusiais. Greta

šių vyrų galime rikiuoti kitus didžiuosius karvedžius, kurių vardai amžiams įrašyti istorijoje, tačiau, nepaisant istorinio racionalumo, vis tiek yra daug žmonių, kurie pasakys, kad kariuomenė – tik kvailiams. Šie žmonės suklaidinti sovietinės patirties. Nesakau, kad Raudonojoje armijoje tarnavo vien kvailiai, sakau, kad kai nukreipi ginklą į saviškius, karui tęsti pakanka vien agresijos. Tokiomis sąlygomis karjerą kariuomenėje galima padaryti tik lipant pažinčių ir partinių santykių laiptais, dėl ko kyla grėsmė pačiai kariuomenei, jos profesionalumui.

Esu įsitikinęs, kad Lietuvos kariuomenės stiprybė priklauso nuo to, kiek jos kariai vengs šio kelio. Ne pažintys ir neskaidrūs susitarimai, o protas ir patirtis turi būti pagrindinis karjeros leitmotyvas, todėl būtent gabiems jaunuoliams ir turėtų būti skirta ši garbinga tarnyba. Mūsų maža kariuomenė yra priversta būti protinga ir moderni. Kariūnų protas – tai ginklas, kuris gali atvesti mus į pergalę. Šiandien Lietuvos karo akademijos dėka mes galime prabilti apie inteligentišką kariuomenę, kuri gabių jaunuolių gausa nenusileidžia Vakarų valstybių pajėgoms.

Ketvirtasis mitas: kariaujame ne savo karus

Sunku susilaikyti keliais žodžiais neapibūdinus Lietuvos kariuomenės misijos Goro provincijoje. Daugeliui atrodo, kad tai – ne mūsų karas ir kad Lietuva, siųsdama ten savo karius, tik švaisto mokesčių mokėtojų pinigus.

Deja, taip manantys vargiai įsiklausys į argumentus, kad smetoninėje Lietuvoje krašto apsaugai buvo skiriama iki ketvirtadalio valstybės biudžeto lėšų, o šiandien nepasiekiamo netgi nerašyta taisykle nustatytos 2 procentų ribos. Dar vienas kitas naivuolis lyg kokia Abiejų Tautų Respublikos šlėktelė prabyla, kad esame silpni, todėl niekas mūsų nepuls. Sunku suvokti, kodėl silpnumas turėtų būti veiksminga priemonė, atgrasanti užsienio agresorius, bet lengva suprasti, kad tas, kuris rengiasi kariauti, yra linkęs skirti tam pinigų, pavyzdžiui, Rusija iki 2020 m. ketina išleisti 500 mlrd. eurų. Kaip rodo sėkmingai vykdomos refor-

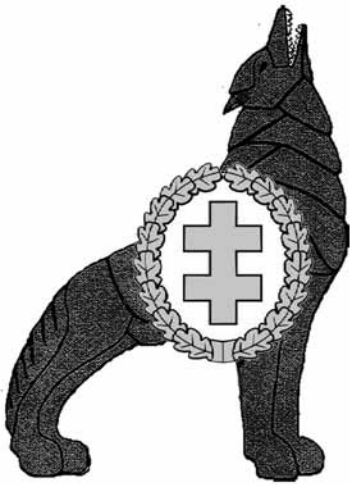
mos, ši kaimyninė valstybė turi visas galimybes įgyvendinti savo siekius. Patys siekiai gal ir nebūtų tokie blogi, jei kartu nevyktų pratybos, kuriose treniruojamasi užimti Baltijos šalis ir Lenkiją. Šie skaičiai ir faktai pirmiausia rodo, kad narystė NATO ne tik saugumo garantas, bet kartu ir didžiulė ekonominė nauda, kurią pajunta kiekvienas pilietis. Kad galėtume džiaugtis šia nauda, turime ir patys būti naudingi. O tokie būsimieji laikydami savo įsipareigojimų strateginiams partneriams. Niekam nereikia silpnų sąjungininkų.

Tad, siųsdami karius, mes demonstruojame, kad esame ne tik stiprūs, bet ir atsakingi partneriai, kurie vykdo savo įsipareigojimus to paties vildamiesi iš Aljanso. Galime didžiuotis savo kariuomene, nes šiandien mūsų jėgeriai yra pavyzdys daugelio valstybių karinėms pajėgoms, o specialiųjų pajėgų „Aitvaro“ vyrai yra bene vieninteliai, su kuriais noriai dirba JAV profesionalai. Taikos palaikymo misijos – tai ne tik mūsų valstybės pripažinimas, įsipareigojimas, bet ir puiki galimybė įgyti praktinės patirties.

Karys – sunki profesija, o kiekvienam profesionalui reikia praktikos. Trumpai tariant, kariui kartais būtinas karas, tad reikia tik džiaugtis, kad jis vyksta ne mūsų namuose, ir nepamiršti, kad kiekvienos pratybos gali būti treniruotė prieš realius veiksmus. Tai, kas vyksta Rusijoje, tikrai neturėtų leisti mums užmigti.

Akivaizdu, kad Lietuvos kariuomenė verta pagiriamojo žodžio, tačiau jo, deja, ne kasdien sulaukia. Narsūs mūsų kariai yra daug daugiau nei paradų blizgučiai, nors tinka ir jiems. Šiandien galime džiaugtis išsilavinusia ir modernia kariuomene, kuri kartais daug geriau nei bet kuris pavienis tautos atstovas reprezentuoja šalį.

Šių vyrų ir moterų širdyse dega meilė Lietuvai, tad visuomenės pareiga – dirbti išvien su jais. Kai dažniau jiems rodysime pagarbą ir krašto apsaugos sistema bus geriau finansuojama, būsimieji kur kas saugesni. Karas – kaip gaisras – kyla netikėtai. Todėl visada prisiminkime didžiojo mąstytojo Nikolo Makiavelio žodžius, kad karui reikia ruoštis taikos metu. Pirmiausia privalome parodyti, kad tikime tais, kurie gina mūsų kraštą. Linkiu kuo greičiau pamiršti pražūtingus mitus, nes kariuomenės stiprybę lemia ir visuomenės palaikymas.

Nauja „Geležinio Vilko“ kuopa Karo akademijoje

KARIŪNO bendradarbis krn. Linas BUŠAUSKAS kalbina „Geležinio Vilko“ kuopos vado pavaduotoją Andrių ŠMAILĮ apie šį naują padalinį ir jo veiklą.

➔ **Pristatykite jaunųjų šaulių kuopą, papasakokite apie jos atsiradimą (kaip minėjote, anketą moksleiviams ir pan.).**

Pati idėja kilo 2009 m., o kuopos būrimas prasidėjo 2011 m. sausio 12 d. Tuo metu ją sudarė Juodšilių, Antano Vienuolio, Mikalojaus Daukšos ir Nemenčinės būriai. Jie veikė atskirai, bet turėjo bendrą tikslą – susiburti į vieną kuopą. Dar būdamas būrio vadas, pradėjau kuopą kurti – pradedant jos pavadinimu ir baigiant reikalingų dokumentų pristatymu rinkinei. Gavome patalpas Vytauto Didžiojo karo technikos ir transporto muziejuje. Buvo sunku dirbti žiemą, nes jos nebuvo šildomos.

Kai 2012 m. sausio 12 d. oficialiai buvo patvirtintas kuopos įkūrimo faktas, pradėjau ieškoti rėmėjų ir kitų išteklių kuopos prestižui ir kokybei gerinti. Vėliau prie kuopos prisijungė kariūnai Jonas Justas Butkevičius, Mantas Tigranas Alojanas, Linas Bušauskas ir Vaidas Jakimavičius. Radome pirmuosius rėmėjus – automobilių nuomos įmonę. Jie retkarčiais padėdavo transportu, kita įmonė parūpino stalų, galiausiai mus priėmė ir suteikė galimybę tinkamai mokyti jaunuolius Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija.

➔ **Kaip kilo idėja sukurti jaunesniųjų šaulių kuopą LKA?**

Ši mintis kilo mokykloje, kur dirbau socialiniu pedagogu. Norėjau įkurti sukarintą būrelį Vilniaus Mikalojaus Dauk-

šos mokykloje ir pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su LKA. Bet vėliau įvyko kitaip. Susipažinau su dabartiniu mūsų kuopos vadu ats. kpt. Linu Zmejausku, jis pasiūlė prisijungti prie Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) ir kartu kurti kuopą. Idėją įgyvendinau, bet kuopa jau apėmė daugiau vaikų ir mokyklų. Paskutiniai duomenimis, mūsų kuopa jungia apie 14 mokyklų.

➔ **Kokie užsiėmimai vyksta Karo akademijoje?**

Įvairūs – nuo statutų, kariuomenės istorijos nagrinėjimo iki karinio rengimo, kurį sudaro topografija, ABC gynyba, ginklai, šaudyba ir t. t. Mokomasi to, ko reikia kariuomenėje. Iš taktikos dėstoma tai, ką turėtų išmanyti jaunas šaulys arba šaulys.

➔ **Kuo jie naudingi šauliams?**

Nauda prasideda nuo drausmės, atsakomybės, pilietiškumo, patriotizmo ugdymo, ko tikrai reikia dabartiniams mūsų jaunimui. Vėliau – galimybė tęsti karinę karjerą PKT, stoti į LKA ir t. t., būti drąsesniam ir labiau pasitikinčiam savimi, nes jau esi susipažinęs su kario gyvenimu.

➔ **Ar pirmųjų metų mokymai LKA patiesino jūsų lūkesčius?**

Taip, rezultatas tikrai geras, nors dar reikia tobulėti, kai ką keisti. LKA tikrai patiesino mūsų lūkesčius.

Lino Bušausko ir Andriaus Šmailio nuotraukos

➔ Ar reikėtų ką nors tobulinti kitais metais?

Kitais metais (nuo mokslo pradžios) keičiasi priėmimo į „Geležinio Vilko“ kuopą tvarka. Priėmimas vyks tik kartą per metus, rugsėjo mėnesį. Taip nuspręsta padaryti dėl tikslinio mokymo, kad šauliai turėtų galimybę dar geriau įsisavinti mokamąją medžiagą, būtų daugmaž vienodo lygio ir siektų tobulėti. Kitais metais turėtų atsirasti kursai, panašūs į rengiamus LKA, tik šauliams.

➔ Kokie jūsų atsiliepimai apie kariūnus, kurie vadovauja šauliams?

Kuopos kariūnus atrinkau pats, todėl juos galiu tik girti ir nuoširdžiai dėkoti, kad jie savo įtemptame studijų grafike randa laiko ir šaulių mokymui.

Savo mintis ir jaunųjų šaulių atsiliepimus apie bazinį šaulių kursą užrašė jaunoji šaulė Rūta KULIONYTĖ.

Dabartinio kuopos vado pavaduotojo Andriaus Šmailio iniciatyva ši kuopa 2012 m. lapkritį pradėjo bendradarbiauti su Lietuvos karo akademija. Neilgai trukus

į šauliai ir šauliai galėjo mėgautis paskaitomis šiltose ir jaukiose LKA auditorijose. Šiam aktyviam jaunimui, susibūrusiam įgyti žinių ir puoselėti vertybes, sutiko padėti trys Karo akademijos kariūnai. Du (krn. Mantas Alojanas ir krn. Jonas Butkevičius) iš jų eina būrių vadų, trečias (krn. Linas Bušauskas) – kuopos instruktoriaus pareigas. Jaunieji kariai patenkinti vadais ir galimybėmis, kurias suteikia Akademija. Ateityje planuojame ir toliau bendradarbiauti su LKA, rengti šaulius, kurie būtų pasiruošę iššūkiams ir rengtųsi tarnybai krašto apsaugos sistemoje.

Susidomėjau LŠS, kai į mano mokyklą atvykę kariai perskaitė paskaitą apie LKA. Jos metu buvo užsiminta ir apie LŠS. Mano susidomėjimas šia veikla dar labiau išaugo. Žengti lemtingą žingsnį – užsirašyti į LŠS – paskatino draugas, kuris jau metus priklauso šauliams. Nesigailiu, kad pasiryžau baigti Bazinį šaulio kursą (BŠK), ir džiaugiuosi, kad galiu dėvėti Lietuvos šaulių sąjungos uniformą. Dabar jaučiu tik teigiamas emocijas, nors kurso metu kartais būdavo sunku.

Pliaupiant lietuvi, balandžio 5 dieną prie Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos praleidžiamojo punkto

susirinko būsimieji kandidatai į jaunuosius šaulius ir šaulius. Išklausę pirmąją apžvalginę paskaitą, kuri buvo įkvepianti ir išsami, pasiryžome sėkmingai išeiti dviejų mėnesių trukmės Bazinį šaulio kursą.

Daug teorinių paskaitų kartais vargindavo, bet, nepaisant to, mokymas neprailgo. Vadai stengėsi dėl mūsų – negailėjo laiko ir pastangų siekdami mokomąją medžiagą pateikti įdomiai ir patraukliai naudodami multimedijos programas. Kai baigėsi teorinės paskaitos, prasidėjo praktinės rikiuotės pratybos. Mūsų negąsdino nei +25° C karštis, nei nutrintos pūslės ant kojų. Kantriai vykdėme vadų nurodymus – ir ne veltui: išmokome greitai atlikti komandas, valdyti savo kūną. Rikiuotė taip pat sustiprino mūsų bendradarbiavimo įgūdžius ir drausmę – visi turėjome stengtis ir negailėti savęs, kad išmoktume tinkamai žygiuoti.

Laikui bėgant vis laisviau ir daugiau pradėjome bendrauti vieni su kitais. Pertraukėlių metu klasėje nebebuvo anksčiau tvyrojusios tylos.

Tęsinys 22 puslapyje →

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VILNIAUS APSKRITIES KARALIAUS MINDAUGO ŠAULIŲ 10-OSIOS RINKTINĖS

„GELEŽINIO VILKO“ KUOPA

Esi aktyvus jaunuolis ir nori realizuoti save?

Nori ugdyti patriotiškumą ir gyventi kupiną išbandymų gyvenimą?

Stok į mūsų kuopą !!!

Priimamos merginos ir vaikinai.

Amžiaus grupės:
11-16 m.,
16 m. ir daugiau

Užsiėmimai vyksta
Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje

Informacija apie stojimo sąlygas, galimybes ir kt. teikiama:
Tel.: 8 6 849 3304, 8 624 44 4083
El. p. gelezinis.vilkas@inbox.lt

www.lss.clan.su

← Pradžią 20 puslapyje

Galų gale, gegužės 24 dieną, įvyko egzaminas – mūsų žinių patikrinimas.

- ➔ *Man patinka lankyti šaulių mokymus, nes mėgstu tokius dalykus. Svajoju čia ateiti, nes noriu išbandyti savo jėgas.*
- ➔ *Šiuose mokymuose daug sužinojau apie šaulius, kariuomenę. Labiausiai man patiko studijuoti šaulių istoriją.*
- ➔ *BŠK buvo labai įdomus, bet kartu ir sunkus. Įsiminė rikiuotės pratybos. Ačiū jums už sugaištą, bet mums naudingą laiką.*
- ➔ *BŠK jaunuoliai mokomi būti drausmingi, tvarkingi, pasitempę, savo elgesiu rodyti, jog yra autoritetingi, padorūs, sąžiningi žmonės. Manau, jaunimas kuo anksčiau privalo suprasti, kaip turi elgtis kiekvienas LR pilietis. Šaunu, jog skatinamas jaunų žmonių užimtumas, tobulinimas, ugdoma meilė Tėvynei, ko nebūtų, jei jie leistų laiką gatvėje arba prie kompiuterių.*
- ➔ *Užsiėmimai paliko gerą įspūdį. Iš pradžių vadai buvo atlaidesni, ir tai suprantama. Vėliau pasidarė sunkiau, nes reikėjo daug mokytis. Bet visa tai tik į naudą. Vadai puikiai pateikė informaciją. Viskas labai patiko.*
- ➔ *Nesigailiu, kad ryžausi stoti į LŠS. Paskaitos įdomios, naudingos. Žaviusi vadų atsidavimu. Vienintelis minusas – paskaitos vyko penktadieniais, buvo sunku derinti laiką. Dėkoju visiems už nuoširdų darbą.*
- ➔ *Patiko BŠK, nes daug daugiau sužinojau apie LŠS, kariuomenę, įstatymus, sužavėjo rikiuotės pratybos. Tik galbūt trūko paskaitų apie kariuomenę.*
- ➔ *Viskas puiku, bet reikia labai daug mokytis.*
- ➔ *Sužavėjo įdomios paskaitos ir dėstytojai, kurie labai aiškiai pateikė visą informaciją.*
- ➔ *Paskaitos paliko gerą įspūdį, nes kiekvieno užsiėmimo metu sužinodavau ką nors nauja. Žinoma, ne visa pateikta informacija buvo įdomi (pvz., statutai), tačiau labai naudinga ir argumentuota. Labai patiko, kad paskaitas vedė ne vienas žmogus. Į jų metu kilusius klausimus buvo atsakoma, išsamiau paaiškinama. Aplinka buvo draugiška, nė vienas iš kandidatų nesijautė diskriminuojamas.*

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Ltn. Petras BUDRYS

➔ Jūsų credo

Kad gyvenime nebūčiau niekšas

➔ Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką stojant į LKA?

E. M. Remarkas

➔ Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Seimo gynybą 1991 m. sausį

➔ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Užsienio kalbos mokytoją

➔ Ko niekada nesutiktumėte padaryti?

Atsisakyti gero patarimo

➔ Šventė, kurios labiausiai laukiate

Kūčios

➔ „Pasulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?

Taip, nebent kardas – termobranduolinis

➔ Pirmoji tarnybos vieta

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio 1 MPB 1 MPK

➔ Filmas, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą

Benignio „Gyvenimas yra gražus“

➔ Asmenybė, kuria žavėtis

Sidharta Gautama

➔ Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?

Šiandien

TANGO, arba Neįprastas kariūnų šokis su priešū

Laikas: 2013 metų gegužės 11 diena

Vieta: Vytauto Didžiojo karo muziejaus Karo technikos ir transporto skyrius, Olandų g. 21A, Vilnius

Renginys: Kariūnų teatro studijos karinis meninis performansas TANGO XIV tarptautiniame universitetų teatrų forume „Sustabdytos akimirkos“

Doc. dr. Audronė PETRAUSKAITĖ

Spektaklis prasidėjo pagal visus klasikinius dramos žanro reikalavimus – tik

ne rūbinėje, o prie vartų. Čia žiūrovus pasitiko sargyba ir palydėjo į susirinkimo vietą. Visi susirinkusieji smalsaudami apžiūrėjo karo technikos ekspoziciją, išklaušė ekskursijos vadovo pasakojimą ir pagaliau pateko į vietą, kur turėjo prasidėti veiksmas.

LKA kariūnai parengė kiek keistoką tiek civiliams, tiek kariams vaidinimą apie kultūrą... Performansą, kuriame kariai bando apginti ją kaip vertybę, kaip žmonių saviraiškos galimybę jiems suprantamiausiu ir priimtinausiu būdu, t. y. ginklu. O kas gi belieka, kai priešas, įvardytas kaip „tarptautinė teroristinė

organizacija *Mirtis menui ir kultūrai*“, nusprendė imtis smurto kultūros renginio metu ir priversti žmones nebedalyvauti jokioje panašioje veikloje!

Kultūros apsaugos kovinei grupei tenka atlikti sunkią užduotį – neutralizuoti teroristus ir užtikrinti žmonių saugumą kultūros renginio metu. Snaiperių pora *Golf Papa* turi sunaikinti *Tango* (NATO fonetinėje abėcėlėje šia raide įvardijamas taikyns). Snaiperis ir ugnies koreguotojas (*spotteris*) kelias paras tyko prieš kovos pozicijoje, stengdamiesi įveikti įtampą ir nuovargį. Laukimo išvarginti, jie atrodo tartum lengvai

➔ Mėgstamiausias tarptautinis žodis

Necenūrinis...

➔ Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?

1. Iškvietistas į dvikovą renkasi vietą ir ginklą, nebent tas, kuris metė iššūkį, duoda garbės žodį, kad nesikaus kardais; iškvietaš į dvikovą pistoletais renkasi atstumą; sekundantai nustato dvikovos laiką ir sąlygas

2. Dvikovas negali vykti naktį, nebent iškviestieji į dvikovą ketina palikti vietą, kurioje buvo pareikštas įžeidimas, iki ryto; tačiau pageidautina, kad būtų vengiama „karštakošiškumo“ padarinių

3. Jeigu sekundantai nesutaria ir nusprendžia „apsikeisti“ šūviais patys, tai turi būti atlikta tuo pačiu

metu, stačiu kampu, su savo atstovaujamaisiais, jeigu kaunamasi kardais – penkių žingsnių atstumu vienas nuo kito

➔ Neįsivaizduojate dienos be

Egzistencinio nerimo

➔ Daugelis galvoja, kad Jūs

Prisigalvoju nesąmonių

➔ Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti

Sakalinė, Tauragės r.

➔ Mėgstamiausia vieta Akademijoje buvo (yra)

Rūkykla

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną

Ketverių metų stebuklas

➔ Knyga, kurią patartumėte perskaityti kariūnams

„Šauniojo kareivio Šveiko nuotykių Pasauliniame kare“

➔ Akademijoje mane labiausiai džiugino (-a)

Vidaus tvarkos taisyklės ir paskaitos

➔ Ko palinkėtumėte kariūnams, dėstytojams, instruktoriams naujų mokslo metų proga?

Šviestis ir šviesti

➔ Įvaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas

Atsimerkite!

pamišę ir pradeda diskutuoti kariams šiek tiek neįprastomis filosofinėmis ir artimomis karinėmis temomis: apie gyvenimą ir vertybes, apie karą ir terorizmą, apie istoriją ir literatūrą, karo teoriją ir praktiką, t. y. apie viską po truputį ir apie nieką konkrečiai.

Galų gale *Tango* neišlaiko – pašoka salėje ir klykdamas: „Mirtis menui ir kultūrai! Bukumo nenugalėsit!“ bėga į sceną. Snaiperis šauna. Užduotis įvykdyta. Priešui nepavyko sužlugdyti kultūros renginio. Spektaklis baigėsi. Visi laimingi – ir žiūrovai, ir atlikėjai, ir statytojai. Spektaklio kūrėjams (V. Šereliui ir E. Trataitei) pavyko sukurti nuoširdžią, pasitikėjimo kupiną atmosferą ir įtraukti žiūrovus į vaidinimą. Nepaisant karinės terminologijos ir filosofinių dviprasmybių, idėja aiški. Žiūrovai ją suprato. Suprato ir juokėsi. Tai, ko gero, ir buvo pats geriausias įvertinimas spektaklio kūrėjams ir atlikėjams. Ir dar norėtūsi pridurti, kad vaidinimą tikrai pagyvino nepaprastai graži „šešėlių teatro“ vaizdo projekcija! Performansas *Tango* – pirmasis LKA kariūnų dramaturginis bandymas. Norisi tikėti, kad pirmas vaidinimas nebus paskutinis. Juk kultūrą kariai gali ginti ne tik ginklu, bet ir kūryba.

Krn. Kristina PUTNAITĖ

Tango – vaidinimas, leidžiantis pažvelgti į karybą per kitą prizmę. Kai susirinkome į pirmąją repeticiją, nežinojome, ar tai mums pavyks padaryti, nes daugiui šis sumanymas buvo naujas iššūkis. Ilgainiui prie mūsų prisijungė daugiau kariūnų ir visi užsidegę ėmėme rengtis pirmajam pasirodymui – debiutui.

Atėję į repeticijas tarsi pailsėdavome, nes šis naujas iššūkis visus sužavėjo. Prasmingas turinys, daugybė taiklių, išradingų minčių, nedidelės klaidos kartais priversdavo juoktis net iki ašarų. Ir taip – beveik kiekvienoje repeticijoje.

Atėjus lemtingai dienai, kai turėjome pasirodyti ir sužinoti, ar „pirmasis blynas neprisivilo“, šalto prakaito netrūko. Įsibėgėjus repeticijų maratonui ir galiausiai likus tik valandai iki pasirodymo, staiga pasigirdo šaižus garsas ir ryškiai blykstelėjusi dingo elektra. Tai išties sukėlė didelį stresą, nes be elektros srovės negalėjome pasinaudoti multimedijos teikiamomis galimybėmis – demonstruoti šešėlių, netekome apšvietimo,

įgarsinimo, muzikos. Suvokę savo sunkią padėtį ir su ja susitaikę, pradėjome galvoti apie tam tikras improvizacijas. Mūsų laimei, po kiek laiko srovę pavyko įjungti ir vaidinimas prasidėjo, kaip buvo planuota.

Tikslas buvo pasiektas – *Tango* nustatytas ir sunaikintas. *Tango* – pagal vaidinimo scenarijų – taikynys, kurį nustatė ir sunaikino snaiperiai ir kartu išgelbėjo visų gyvybes. O kariūnų gyvenime – dvejonės, neryžtingumas, baimės šešėliai, kuriuos jiems pavyko įveikti priėmus naują iššūkį. Tad dalyviai padarė tai, kas tuo metu buvo geriausia, o svarbiausia – atrado save naujoje srityje ir kartu sužadino norą toliau tobulėti, įrodė, kad ir kariūnai geba pažvelgti į gyvenimą savitai, išties išradingai ir meniškai. Šis debiutas atskleidė naujas jų galimybes, tad visi nekantriai laukiame tęsinio...

Kostas SMORIGINAS

Teatro ir kino kritikas, režisierius, kompozitorius ir atlikėjas

Kareivis ir teatras – kas gali būti keičiau?.. Kareivis teatre, kareivis su mergina teatre, kareivis pasimatyme prie teatro... Bet čia kareivis scenoje! Ne artistas, paprasčiausias kareivis. Ir žiūrėdamas tu tiki, juokiesi, stebiesi, kad to jauno kareivuko vaidyboje tiek jausmo, tiek noro, kad jį suprastų. V. Šerelio veikale, pjesėje, yra visko – humoro, filosofijos, pastabumo ir, žinoma, fantazijos. Tai netgi ne pjesė, o montažas, kario

kasdienybės skersinis pjūvis, sapnas... Groteskiškas sapnas, gal kiek padrikas, chaotiškas, bet kartu tikroviškas scenos veiksmas. Snaiperiai – pasaloje, vadavietėje – vadai, dokumentai, snaiperiams iškelta užduotis. Tai – kariuomenės kasdienybė, bet laiku suvaidintas dialogas, demonstruojant absurdiškus dokumentų vaizdus, sukuria tikro teatro, modernaus teatro, įvaizdį. Net provokacija – šūvis – pavyko. Visa tai – teatrinis veiksmas... Sveikinu! Gera pradžia. Linkiu sėkmės.

Olegas DITKOVSKIS

Aktorius, režisierius, kompozitorius ir atlikėjas

Amerikiečių astronautas N. Armstrongas – pirmasis žmogus, įžengęs į Mėnulį, yra pasakęs: „Vienas žingsnis – žmogui... Milžiniškas šuolis – žmonijai!“

Tik patys Karo akademijos studentai (kariūnai) gali sau atsakyti: ar tai, ką jie daro (turiu omeny *Tango*), turi prasmę? Ženkumo? Asmenybės tobulėjimo? Savęs suvokimo tam tikru laiku ir tam tikromis aplinkybėmis? „Kitokio savęs“ pažinimo? Nervų? Teksto įsivainimo „per naktį“? Bandymo suprasti, „ką sakai“? Ar tave išgirs? Ar tave supras? Ir dar daugybė AR...

AR... tai tik kasdienės rutinos – „Lygiuot! Ramiai!“ (atsiprašau už banalumą) – pajvairinimas? Galimybė „kitaip praleisti laiką“? Pareikšti „savo nuomonę“ vyresniam pagal rangą? Pasijusti „lygiam“? Ir dar daugybė AR...

Kad ir kaip ten būtų – žingsnis žengtas!!!

Gal pašokam?!

Krn. Kristina Putnaitė

Kęstučio Dijoko ir
krn. Andriaus Kubiliaus nuotraukos

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su LKA XX absolventų laida

2013 m. liepos 26 d. Vilnius, S. Daukanto aikštė

Talino *dienoraštis*

*Jokie batai nepritrins
kojų keliautojui,
kurio keliai –
beribės erdvės,
kurio širdis nebijo,
protas žaidžia,
rankos kuria*

Pradžia

Vilnius, Karo akademija,
balandžio 13 d., 3 val. nakties (ryto?)

Kelionės ratų bildesio pavilioti, vidury nakties, kaip kokie puspročiai, iškeitėme savo mielasias lovas į krėslus, judančius Talino link. Naktinė proza lengviau išstveriamą jaukiai įsitaisius laisva poza ergonomiškose patogaus autobuso sėdynėse.

Kai pakirdome, miego likučius išvaikėme sočiais lietuviškais užkandžiais, kuriuos vos įkėlėme į autobusą, dainomis ir apyžvalėmis šypsenomis (sunkus rytas).

Medinio roko grupės „Poliarizuoti stiklai“ senbuviai, įsikibę į gitaras, budino svietą, o su juo pabudom ir mes.

Bene gaiviausia *poliarizuotųjų* daina tą apsiblaususį rytą buvo „Aloyzas“.

Vaikinas Aloyzas nevalingai įkrito į atmintį ir skambėjo kai kurių iš mūsų ausyse net grįžus namo, kur vos nepakviupo dūmais:

Aloy, Aloy, Aloyzai!

Atėiki pas mane, sugrįžki pas mane...

„Šiandien vyras pareiškė: *Koks ten Aloyzas?.. Nesurpantu, tavęs nebuvo tik dvi dienas, o jau kažkokį Aloyzą „nukabinai“...*

Aš jam atsakiau: *Estijoje yra toks Viru regionas, o jame – Talinas. Taline yra Viru vartai, Viru viešbutis, Viru dar kažkas ir Viru turgus. Tai va, tame turguje nusprendžiau įsigyti išmaniąją vyro versiją...*

Ir dar mačiau *Viru valge* (čia *arielkos* pavadinimas). Tokia pavaišinus, meilė tiesiog suliepsnotų.“ (*Violeta*)

Rolandą ypač įaudrino daina apie moterį – Stasę:

„Aš atsigauti ir nusileisti iš dangaus po tokios muzikos dozės autobuse negaliu. Tas gitarų skambėjimas iš proto mane varė ir kai grandai dainuoja savam rate:

Siauraakė, geltonodė,

Ji pabėgo, nepalaukė.

Siauraakė, geltonodė,

Ji pabėgo, man parodė.“

(*Rolandas*)

Šiek tiek pailsėję, tačiau vis dar paburkusiais paakiais įkėlėm koją į senąją (*vana*) Taliną, kurį mūsų šaunioji vadovė Dalia išmaniai apgaubė mįslingų legendų rūbu, lyg būtų visus veikėjus asmeniškai pažinojusi. Atrodė, sunkios, pilkos sienos, siauros, vingiuotos, akmenimis grįstos gatvės ir skersgatviai pritvinkę tų istorijų dvasios. Niūroka ta jų praeitis su senąja vaistine, siūliusia ne tik žolių ir visai nepatrauklių džiovintų gyvių mišinių nuo ligų, apžavų ir kerų, bet ir nuodų nuo parazitų bei nemielų žmonių. (Beje, tai – nebloga verslo niša – paklausa nė kiek nesumažėjusi.) Vis dėlto estai sugeba pralinksminti tūlą turistą žaismingomis architektūros detalėmis: besišypsančiais, meiliais drakonais, svetingais žmogeliukais parduotuvių vitrinose, šurmuliuojančiais alubariais, o romantikams siūlo Storiosos Margaritos (gerai, kad ji negirdi, kokiais epitetais ją palikuonys vadina) ir Ilgojo Hermano meilės istoriją, primenančią, kad meilę reikia branginti, nes ji laikina... Gal dėl to ir graži... Ir kad meilei, merginos, visai nebūtinai alinantis badavimas ir kaulėti kūnai...

Talino mieste, jūrų muziejuje ir gynybinių sienų tuneliuose mūsų bendrakeleivių galvose gimė įdomių minčių:

„Niekur nemačiau mieste tokių lėtų kurapkų, kaip Taline.“ „Bastiono tunelyje berniuko su dujokauke akyse atspindi Estijos praeitis.“ (*Algis Š.*)

„Talino oras nenustebino, nes, kiek kartų buvau, saulės nėsyk nemačiau... Senamiestis – žavus, alsuojantis senove, o jau tie skrudinti riešutukai! Mmmmmmm... Vien dėl jų galima ten važiuoti. Jūrų muziejus – nepakartojamas!!! Išsipildė maža svajonė pasidairyti povandeniniame laive. Kitos atrakcijos ten irgi smagios, tik nespėjom visų išbandyti, teks darsyk važiuoti. Tuneliai, požemiai ir kiti panašūs dalykai visada mane žavėjo, o paskaičius forume apie estų maratoną (cit.: *Estijos maratono ilgis – 42 metrai. Janis Kuullemajja yra visų laikų rekordininkas – 2 h 35 min 3 s*), supratau, kad mums labai pasisekė su tuo traukinuku tunely. Jis panašų atstumą įveikė kiek greičiau!!!“ (*Aušra S.*)

Buvo ir gana žemiškų, proziškų minčių (kaipgi be jų), tik ne visi drįsta apie tai viešai prabilti:

„Atsipalaidavau jūrų muziejuje – ir įdomu, ir gražu, tik tas gidas (-ė) vis: nu u menia gorlo, nu vi ponimaete.., nu vi videte, nu vi znaete...“

Viešbutis? Viešbutis – ar bus jis geras ??? O jis visgi daugiau, nei tikėjaisi, ir sočiai užkandome. Blyneliai su ledais ir uogiene – fantastika! Labai gerai išsimiegojau.“ (Rolandas)

Antroji diena

„Pusryčiai. Vakaruose taip šauniai nemaitina per pusryčius. Tai nusprendžiau, kad nepietausiu – reik prisivalgyti iki vakarienės, ši misija čia įmanoma.“ (Rolandas)

Atgavę jėgas jaukiame viešbutyje linksmu pavadinimu „Dzingel“, traukiame į Piritą.

Paganyti akių sustojame visai šalia Talino – Piritos paplūdimyje, iš kurio galima stebėti kruizinius laivus, plukdančius keleivius į Švediją, Suomiją... Ech, laiko per mažai...

Čia mus pasitinka gaivus, tiksliau – žvarbus iki kaulų smegenų, vėjas. Išplaukiame akimis ir mintimis į jūrų platybes, nors atsirado išdrįusių abi nuogas kojas vandenin sumerkti (matyt, ruonių giminės):

„Išbandžiau tikras Baltijos bangas. Na kaip, būdamas prie jūros, bent nepabraidysi? Tai darau visada, neatsižvelgdama nei į paros, nei į metų laiką. Siūlau pabandyt – paskui visus metus jokių peršalimo ligų! Žinoma, reikia atitinkamai nusiteikti.“ (Aušra S.)

„Piritą aš labiau supratau nei tą Laiko traukinuką“ (Rolandas)

Pirita – 2 km į šiaurės rytus nuo Kadriorgo esanti miesto dalis. Per ją teka Piritos upė. Yra botanikos sodas ir Talino televizijos bokštas.

1980 m. Maskvos olimpiinių žaidynių metu čia vyko olimpinė regata. Piritoje buvo įrengtas olimpinis uostelis, pastatyta molų ir prieplaukų, viešbučių sportininkams ir delegacijoms, pagalbinių patalpų ir net atskiras aukuras olimpinei ugniai deginti – ant jo išvardinti ir šios olimpiados čempionai. Tik tiek. Olimpinis ir sovietinis paveldas estams nėra brangus tiek, kiek brangus būtų jo išlaikymas, ypač kapitalinis remontas, kurio jau vietomis paveldėta infrastruktūra prašosi.

Aplankėm ir Šv. Bridžitos vienuolyno griuvėsius. Nors ten griuvėsiai, bet pažiūrėti tikrai yra į ką, ypač jei domiesi architektūra. Vienuolynas buvo sugriautas per Ivano Rūsčiojo surengtą apgulą.

Pakeliui į Taliną stabtelėjome prie angelo su mario-nečių valdikliu rankoje. Pasirodo, tai dar caro Nikolajaus II

funduotas paminklas žuvusiems šarvuočio *Rusalka* jūrininkams atminti 9-ųjų metinių proga – gerokai iki Pirmojo pasaulinio karo: laivas nuskendo per audrą pakeliui iš Revelio (Talino) į Helsingforsą (Helsinkį), žuvo 177 jūrininkai. Angelas rodo kryžiumi į laivo žūties vietą. Kryžių nukalė sovietiniais laikais. Skulptoriui pozavo jo namų tvarkytoja, kurios anūkas dabar – Estijos politikas (*Google*).

Bet koku oru iškelta galva stovi Rusalka – vis dar tikisi sulaukti negrįžusiųjų, o gal bando apsaugoti kitus jūrininkus.

Čia pat **Kadriorgo** rajonas. Gamtos, nors šiuo metų laiku ir apmirusios, apsuptyje stūkso Petro I rūmai. Dabar čia įsikūręs Estijos meno muziejus.

Trumpa rajono istorija. Kadriorgas gimė, kai caras Petras Didysis šalia Talino nutarė pasistatyti vasaros vilą. Matyt, ieškojo vėsios vietos... Tą gyvenvietę jis pavadino žmonos garbei Jekaterinos I vardu. Kadriorg pažodžiui – Katerinos pievelė. Katerina = Kadri (estiškai). Pievelės iki šiol ravimos ir be proto prižiūrimos: rožynai, tvenkiniai, gulbės, ažuolai. Saldu, gražu ir ramu. Rūmai – suprojektuoti italo – turbūt vienintelis barokiškas pyragaitis Taline, na, bent jau toks *ružaavas* ir saldus. Šiais laikais tokie rūmai virsta muziejais, o prieš kelis amžius čia plaukštėsi pūstos suknios, lankstėsi liokajai, zujo spiečiai tarnaičių ir t. t. Labai nesunkiai galima įsivaizduoti (*Google*).

Galiniame kieme – sodas. Juo rūpinasi Neptūnas su šakėmis rankose. Jo vyriškumu susižavėjusios merginos krykštavo iš džiaugsmo ir aplipo jį kaip bitės:

„Neblogas toks, neblogas... O kad jau sudrumstėm Neptūno ramų poilsį, tai drąsuolėms jis iškrėtė pokštą – lipant iki jo buvo sausa, o va grįžtant – visos batus prisėmėm...“ (*Aušra S.*)

Pasisvečiavę Taline, sukame atgalios, laikas namolio... Pakeliui neatsispyrėme pagundai stabtelėti prie Baltijos. Išvirtome iš autobuso baisiai išsiilgę bangų ir balto smėlio... bet aptikome tik ledų sangrūdas. Įspūdingas reginys! Patys nekantriausi neištverė „nepabraidę“, kai kurie vos batų nepametė ir ekologinių katastrofų nesukėlė.

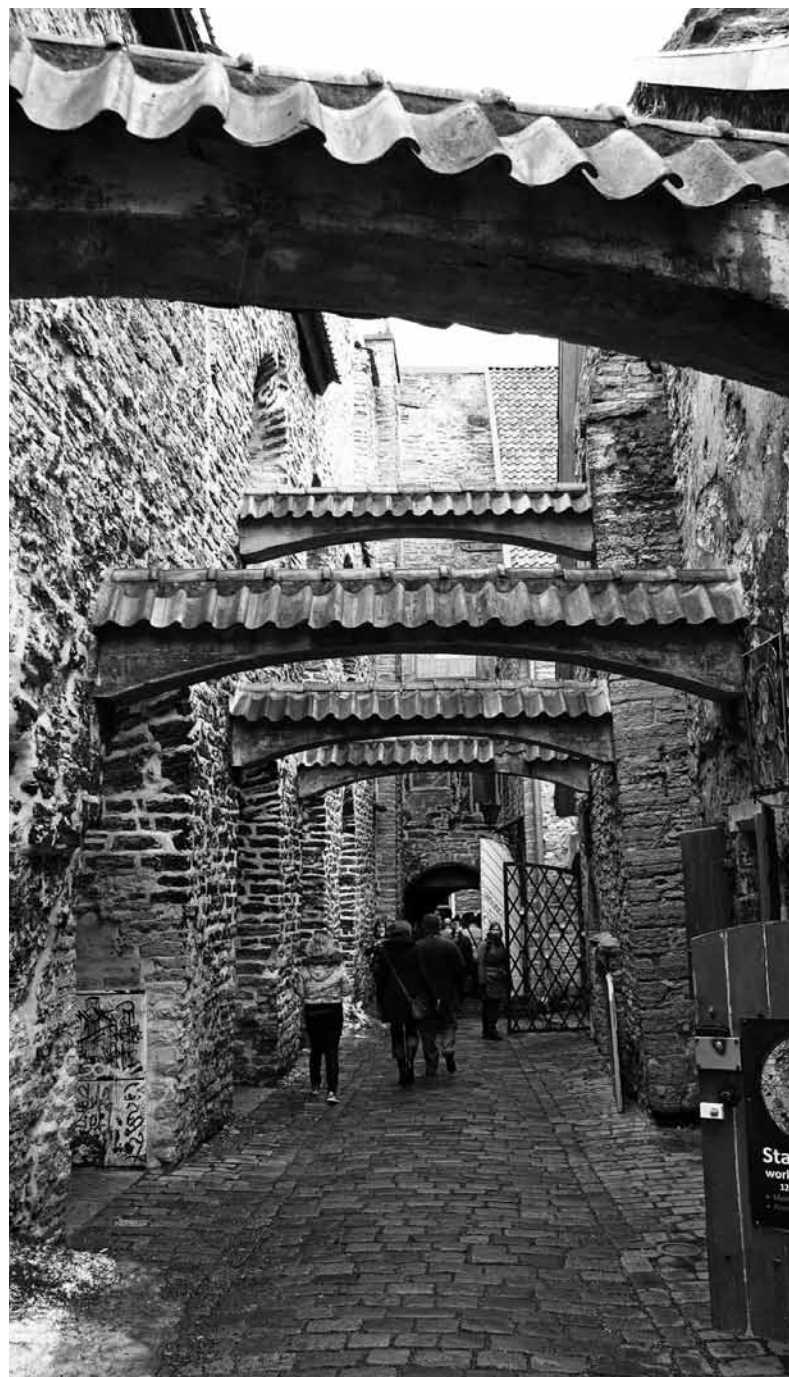
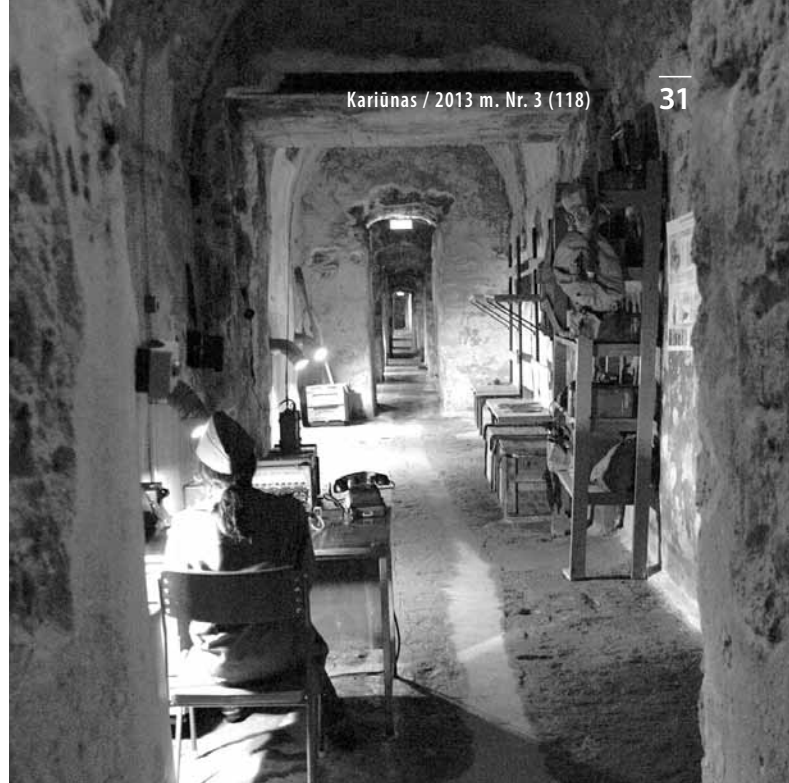
„ – O kokia vandens temperatūra Baltijoje? Ar vis dar keiksnoji?

– Argi aš keiksnouju? Aš net pasismagint nespėjau – persirengiau per kelias minutes. Bet žmogaus mintys keistos – kai supratau, kad koja iki kelio tarp lyčių įsmuko, kad išsisukt ją galiu, net mintis nekilo, o tik, *Jėzau* – o jei batas nusimaus betraukiant?!

– Bet jau aš būčiau, dar ir kaip, o tu tik *Jėzau!* Kokia geruolė!

– Aš visaip moku, bet gi žmonių aplink buvo!
 – O bato tikrai būtų gaila, ir Baltiją būtų priešiuokšlinus.
 – Va! Čia tai tiksliai, tik dabar ir įsisąmoninau, kad svarbiausia, kas mane išgąsdino, – tai Baltijos tarša ir ekologija!“
(Ištrauka iš Živilės ir Dainos pokalbio gamtosaugos tema)

Iššniukštinęję Talino kampus ir užkampius, kupini įspūdžių ir ne be nuotykių mes vėl autobuse, pasirengę ilgai kelionei. O ji netikėtai gerokai sutrumpėjo, kai Šaras ir Jonas paėmė gitaras į rankas – Latvija prabėgo pro mūsų autobuso langus kažkaip nepastebėta, nes šiame kelyje įsijautęs dainavo Keliautojų klubo choras:

„Na, ir galiausiai – negaliu nepaminti nerealus gyvo garso Šaro ir Jono koncerto. Man tai buvo didelė staigmena, nes čia esu naujokė ir perskaičiau šią temą tik dabar... Smagu, nepakartojama – AČIŪ jiems, kad tokie yra, kad nepasididžiavo pasidalyti gera nuotaika ir emocijomis su bendrakeiviais.“ (*Aušra S.*)

Didysis vadas Rolandas pamalonintas, nes jo garbei buvo sukurta ir atlikta „Poliarizuotų stiklų“ daina „Ei, Rolandai!“ – *topas*, kuris pavertė šią kelionę geriausia.

Buvo ir susirūpinusių dėl jo:

„Dainingoji kelionės dalis – be žodžių, nors turiu įtariamų, kad **prezidentas dėl tos savo asmeninės dainos tuoj susirgs didybės manija**, o mums gali sukelti nevaldomo pavydo priepuolį. Ir angliška, ne Šarūno atliekama, daina taip gerai skambėjo... Ačiū atlikėjams! (Nors jaučiu, kad reikėtų sukaukt: „Ačiū, Daina!“ Vargu ar be jos tie atlikėjai autobuse būtų atsідūrę.) (Tikra tiesa – autoriaus pastaba.) Gražus miestas ir teisingas savaitgalis!“ (*Živilė*)

Laimingų dėkingųjų skyrelis

„Dalia – šaunuolė: sukas su mumis kaip *vilkelis*, geriau nei kariškiai valdo mūsų gaują... Patirtis ir karo menas...

Įdomu, kaip jaučiasi Šaras ir Jonas? Klausytis gyvai tokių roko žvaigždžių be garso technikos – na, man *žiauriai* pasisekė.“ (*Rolandas*)

„Kelionė tikrai buvo gera, pradedant mūsų gide Dalia, nes pastaruoju metu patekt į ekskursiją, kurią vestų profesionalus gidas, girdėt gražų, rišlų tekstą, taisyklingą kalbą ir aiškią dikciją – reta. Visi be išimties surikiuoti, sužiūrėti, nukreipti teisinga linkme, kad spėtų pamatyti, atkreiptų dėmesį ar pasidžiaugtų. Nekalbant apie tokius būtinus buitinius dalykus kaip laiku organizuota kava ir sysiukas (kas paneigs, kad tai – pati svarbiausia ekskursijų dalis?). Jokio streso.“ (*Živilė D.*)

„Labai patiko gidė, labai gera, buvo įdomu jos klausytis. Ačiū jai. Ačiū Rolandui už fantastišką kelionę. O dėl nesklandumų?“ (*Aušra S.*)

„Na, Dalia iš pradžių man pasirodė šiek tiek per griežta (bet tik iš pradžių!), o po to tiesiog susižavėjau jos asmenybe ir profesionalumu!!! Ir ne tik su Labučiu, Manvydu, bet ir su Dalyte (nuostabia, profesionalia gide) galiu keliauti nors ir į pasaulio kraštą!!! Ačiū Jums, Dalia!!! Jūs tikrai ŽAVINGAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA!“ (*Sigita*)

„Puiki kelionė. *Respect* (originalus tekstas, vert. – „pa-garba“) organizatoriams. Rolandai, tau pašonėje metų metų buvo tokia puiki gidė – o tu ją tik dabar pastebėjai?“ (*Violeta*)

„O jau Šarūnas su Jonu tai nepakartojami...

Aloy, Aloy, Aloyzai!

Ateiki pas mane, sugrįžki pas mane,

Aloyzai! Yeah! Aloyzai! Yeah!“ (*Violeta*)

Pabaiga ne pabaiga...

„Įvykdžiau **Šarūno** prisakymą grįžti į kaimą. Grįžau... Ech... taip ir norisi perfrazuoti a. a. Joną Strielkūną:

Ir vėl suk galvą, ko neduoda karvės pieno,
Ir vėl braidyk po miežius ir linus,
O galvoje – dar vakarykštės dainos sukas,
Ledinė jūra, pilkas Talino dangus...“

(*Violeta*)

„AŠ Taliną!“ (*Dovilė*)

Kokie gi tie estai? Ogi štai kokie!

Iš estiškų kronikų surinko Inga R.

II pasaulinis.
1 diena. Vokiečiai okupuoja Estiją.
2 diena. Rusai išvaduoja Estiją iš vokiečių okupacijos.
3 diena. Vokiečiai vėl okupuoja Estiją.
4 diena. Rusai vėl išvaduoja Estiją iš nacių.
5 diena. Estijos pasienyje skelbiamas pavojus.

Estija. Du briedžiai stovi prie balos ir iš lėto siurbčia vandenį. Aplinkui skraido spiečiai musių. Praeina pusdienis, briedis mosteli uodega. Po pusvalandžio kitas briedis taria:
– Ėėėė... Ttu kaaško lappai nervuottaas šiantien...

Jeį norite jaustis saugiai, visai nesvarbu, kokioje firmoje pagaminti jūsų mašinos stabdžiai, svarbiausia, kad jie būtų estiški.

„Estonian Telecom“ – turtingiausia organizacija Estijoje, nes ji vienintelė šalyje tiekia spartųjį 1 kb/s internetą.

Estai neperka alkoholinių gėrimų: tiesiog nusiperka sulčių, o kai atsidaro – jos jau būna gerai surūgusios.

Talino tramvajuje:
– Atssarkkiai... Turrys ussitaroo... Kitta stotellė... Oi! Jau kitta stotellė...

– Kodėl estai nežiūri kino filmų?
– 24 kadrai per sekundę – negi suspėsi visus pamatyti?

Estijos oro linijų šūkis: „Mes skraidome greičiau už traukinius!“

Pareina estas berniukas namo iš mokyklos... O ten jau laukia žmona ir du vaikai.

Gatve eina Krokodilas Gena, Kūlverstukas, kvailas estas ir protingas estas. Jie randa kroną. Klausimas: kuris iš jų tą kroną pasiėmė?
Atsakymas: aišku, kvailas estas!
– Kodėl?
– Todėl, kad kiti trys – mistinės būtybės, realiai neegzistuojančios.

Estai nufilmavo filmą „Ledynmetis 3“, tik nenaudojo jokių spec. efektų.

Estija. Prieš įvažiavimą į žiedą, prie ženklų „Eismas ratu“, kabo papildoma lentelė „Ne daugiau kaip 3 kartus“.

Važiuoja du estai liftu. Liftas užstringa. Estai stovi. Praeina 10 minučių, 20, 30... Galų gale vienas estas sako kitam:
– Eee... Kaažkooo lėėėtai vaaaziuoajaam...

Kartą estas pagavo auksinę žuvelę. Tačiau, kai baigė sakyti savo norą, žuvelė jau smirdėjo...

Taline eina vyrukas ir mato: būrys sportiškai apsirengusių žmonių stovi viduryje gatvės. Jis klausia praeivio:
– Kas čia vyksta?
– Kaip tai kas? Estai maratoną bėga.

– Kas yra lėtas valsas?
– Tai estiškas repas!

Estijoje kasmet rengiamos vėžlių rungtynės. Deja, nė vienas vėžlys nesugebėjo jų laimėti bent du kartus, kadangi po varžybų dalyviai kažkur išsilakstydavo ir jų niekas negalėdavo pagauti.

Estai sukūrė asmeninį kompiuterį ir pradėjo jį eksportuoti į užsienį. Laukdami, kol kompiuteris pasikraus, mirė 400 žmonių.

Estijos autostradoje didžiausias leistinas greitis – 30 km/h. Kartą lietuviai važiavo 40 km/h greičiu, bet liko nenubausti, kadangi estų policija jų nepastebėjo.

Kartą virš Talino penkias valandas skraidė NSO, laimei, net du estai sugebėjo jį nufotografuoti.

Vakar Estijos radijas pradėjo transliuoti dainą *BomFunkMC - Freestyler*. Jis iš karto tapo #1 hitu šalyje.

Estija pradėjo karą su Latvija. Jau trečią dieną virš Rygos kabo estų parašiutininkai.

Kartą nuo Vilniaus televizijos bokšto šokdamas mėgino nusižudyti narkomanas estas. Kol jis krito, spėjo atvažiuoti statybininkai ir pastatyti didelį batutą. Deja, esto išgelbėti nepavyko – jis mirė sava mirtimi.

Estijos maratonas 42 m ilgio. Janis Kuullemajja yra visų laikų rekordininkas – 2 h 35 min 3 s.

Estijoje labai brangiai superkamos sraigės, kadangi labai mažai žmonių jų sugeba pri-gaudyti.

Filme „Matrica“ pagrindinio veikėjo Neo dubleris buvo estas.

Estijos piliečiai – turtingiausi žmonės pasaulyje, nes nespėja išleisti savo algų.

Estų laikrodis turi tik dvi padalas – vidurnaktį ir vidurdienį.

Populiariausias estų hobis – auginti medžius.

Kasmet vidutiniškai 650 estų suvažinėja asfalto lyginimo mašina.

Estų mafija pati žiauriausia: žmogus miršta sava mirtimi, bet ilgai laukęs ir baisioje nežinioje...

Vakarais estai mėgsta stebėti šachmatų kovas per TV.

Perkamiausias romanas Estijoje – „Aplink pasaulį per 16 metų“.

– Kodėl Estijoje jaunos mamos keičia vaikams sauskelnes tik kartą per dieną?
– Nes ant jų pakelio parašyta: iki 4 kg!

Dr. Andriejus STOLIAROVAS

„Kariško munduro“ garbės gynimas prieškario Lietuvoje

Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakulteto Viešosios teisės katedros lektorius ir Vytauto Didžiojo karo muziejaus Karybos istorijos skyriaus vyr. muziejininkas dr. Andriejus STOLIAROVAS sutiko perspausdinti KARIŪNO žurnale savo straipsnį, skelbtą „Lietuvos istorijos metraštyje“ (2011 m. Nr. 1). Šiame numeryje – pasakojimas apie kariškų garbės teismą.

Pabaiga. Pradžia 2013 m. Nr.1 (116)

Jei Tave įžeidžia žodžiu – reaguok smūgiu,

Jei Tave užgauna veiksniu – reaguok ginklu!

Karinė dvikova – kaip galimas garbės gynimo būdas

Dvikova kaip tradicija atsirado ir formavosi dėl etinių, socialinių ir psichologinių veiksnių. Jau XIX a. teisės mokslas dvikovos institutą traktavo kaip nusikaltimą, kėsinimąsi į žmogaus gyvybę ir sveikatą, jam kaip alternatyvą kariuomenėje stengtasi steigti karininkų garbės teismus. 1889 m. privalomos dvikovos buvo panaikintos Prancūzijos kariuomenėje, 1891 m. Vokietijos imperatorius Vilhelmas II uždraudė karininkų, kurie buvo vedę arba kovęsi dvikovose tris kartus¹, dvikovas, o nuo 1897 m. karininkų dvikovų visai pradėta vengti. Netgi Rusijoje, garsėjusioje žiauriomis dvikovomis, iš 1869 m. Karinių įstatymų sąvado knygų buvo išimti straipsniai apie dvikovas. Tačiau *de facto*, nekreipiant dėmesio į baudžiamuosius įstatymus, dvikovos Rusijoje buvo dar ilgai toleruojamos. 1894 m. Rusijos caras imperatorius Nikolajus II legalizavo dvikovas ir leido tam tikrais atvejais aiškintis santykius dėl karininko garbės įžeidimo tokiu būdu iki prasidedant Pirmajam pasauliniam karui². Įdomu tai, kad Rusijos kariuomenėje už garbės įžeidimą karininkas galėjo būti pažemintas iki eilinio, nubaustas laisvės atėmimo bausme arba ištremtas į Kaukazą. Karininkas, atsisakęs dalyvauti dvikovoje, buvo priverstas pakeisti tarnybos vietą arba išeiti į atsargą. Neretai klausimus dėl karininkų dvikovų legalumo spręsdavo garbės teismas.

Atkurtos Lietuvos Respublikos kariuomenėje dvikova³ buvo daugiau išimtis nei taisyklė. Nebuvo populiariu ginti savo garbę tokiu būdu. Prie to prisidėjo baudžiamieji įstatymai. Tačiau karinė vadovybė svarstė dvikovos legalizavimo klausimą. 1920–1921 m. KAM projektų komisijos narys plk. Janis Vitolis (*Vitols, Wihtol*) buvo parengęs pirminį specialų projektą – karininkų garbės teismo veiklos nuostatų priedą – Dvikovų lietuvių kariuomenėje įstatus⁴. Šis projektas, parengtas atsižvelgiant į Rusijos kariuomenės tradicijas, taip ir nebuvo įgyvendintas ir liko popieriuje.

1921 m. Lietuvos kariuomenės karininkai buvo apklausti dėl dvikovų. Karininkai, balsavę „už“, argumentavo, kad ji apsaugo karininko garbę ir orumą (nuo skundimosi tiesioginiam viršininkui ar taikos teisėjui, kuris įžeidėją nubaudavo tik vienos paros areštu arba 10 Lt bauda), teikia moralinį pasitenkinimą, nesvarbu, kaip pasibaigtų. Karininkai ir civiliai labiau gerbė karininko garbę, dėl jos įžeidimo buvo galima net gyvybę paaukoti. Tačiau argumentai „prieš“ buvo kitokie: dvikovą paprastai laimi karininkas, geriau už priešininką valdantis ginklų ir tvirtesnis psichologiškai, o pačios dvikovos dažniausiai kyla dėl merginų ir padauginus alkoholio. Buvo sakoma, kad karininkų „pobūvis dvoktų, jei atmosferos nepraskaidrintų konfliktas. Suprantama, dėl panos“⁵. Todėl 1924 m. karinė vadovybė uždraudė dvikovas⁶, o karininkų garbės teismai beveik nena-

¹ Судъ общества офицеровъ и дуэль въ войскахъ Россійской арміи, сост. П. Швейковскій, Санкт-Петербургъ, 1898, с. 99.

² A. Urbelis, Dvikovė istorijos ir įstatymų šviesoje, *Mūsų žinynas*, 1930, t. XVIII, Nr. 58, p. 21–22.

³ Dvikova – dviejų asmenų kova įžeistai garbei apginti, laikantis tam tikrų taisyklių dėl kovos vietos, laiko, distancijos, ginklų ir kitų aplinkybių.

⁴ 1920–1921 m. Dvikovų lietuvių kariuomenėje įstatų projektinis variantas, LCVA, f. 384, ap. 2, b. 159, l. 36–44.

⁵ J. Pyragius, *Kovosiu, kol gyvas*, p. 28.

⁶ A. Urbelis, Dvikovė istorijos ir įstatymų šviesoje, *Mūsų žinynas*, p. 24.

Kardų įteikimo ceremonija, 1933 m. rugsėjo 15 d.

VDKM fondo nuotrauka

grinėjo dėl jų bylų. Tačiau atkreipus dėmesį į nagrinėjamo laikotarpio baudžiamuosius įstatymus matyti, kad dvikovos nebuvo užmirštos ir kaip reiškinys išliko.

1918 m. priimtame ir nuolat atnaujinamame 1903 m. Baudžiamajame statute dvikovai buvo skirtas XXIV skyrius (481–488 str.).⁷ Tiek civiliai, tiek kariai privalėjo laikytis statuto. Pati dvikova buvo traktuojama kaip pasikėsinimas į žmogaus gyvybę, sveikatą, valdžios įstatymų ir teisės aktų nesilaikymas. Remiantis 481 str. buvo skelbiama, kad dvikovos dalyviai baudžiami ne mažiau kaip vienu metų paprasto kalėjimo bausme, nesusiaurus teisių. Net jei kovos dalyviai atvyko į sutartą vietą ir buvo pasirengę ginkluotai kovai – numatyta ne didesnė kaip vieno mėnesio paprasto kalėjimo bausmė.

Pagal 482 str., už dvikovą, kuri baigėsi sunkiu kūno sužalojimu arba vieno iš dalyvių mirtimi, baudžiama paprastu kalėjimu iki ketverių metų. Paaiškėjus, kad buvo sutarta kovoti iki mirties, ir vienai iš konfliktuojančių pusių dvikovos metu žuvus, grėsė iki šešerių metų paprasto kalėjimo. Baudžiamojo statuto 483 str. nustatė iki vieno metų bausmę sekundantui už leidimą kautis iki pirmojo kraujo praliejimo. Statuto 484 ir 486 str. numatė baudžiamąją atsakomybę už dvikovos taisyklių ir sąlygų nesilaikymą. Pvz., pagal 484 str. dvikovos, įvykusios be sekundantų, dalyviams skiriama iki trejų metų paprasto kalėjimo bausmė, o jei dvikova baigėsi mirtimi – sunkių darbų kalėjimo iki ketverių metų. 486 str. nurodyta, kad abi šalys, pažeidusios dvikovos sąlygas, baudžiamos sunkių darbų kalėjimu iki šešerių metų. Dvi-

kovos dalyvis baudžiamas kaip įvykdęs žmogžudystę arba padaręs sunkų kūno sužalojimą, jei dvikova baigėsi mirtimi arba sunkiu kūno sužalojimu. Tokia pat bausme baudžiamas asmuo, kurstęs nusižengti, siekęs pakenkti priešininkui, dvikovai, ir sekundantas, leidęs nusižengti. Statuto 485 str. numatė ne ilgesnę kaip trijų mėnesių arešto bausmę už valstybės tarnautojo (valdininko) iššaukimą į dvikovą dėl jo einamų tarnybinių pareigų.

Tačiau jei į dvikovą buvo iškviestas valstybinės tarnybos viršininkas, kaltinamasis baudžiamas ne didesne nei vieno metų paprasto kalėjimo bausme. Statuto 487 str. numatyta taikyti vieno metų kalėjimo bausmę už kurstymą arba sutikimą kautis ir jei dvikova įvyko. Nebuvo baudžiami tik įteikę kvietimą kautis asmenys ir kai kuriais atvejais sekundantai bei gydytojai. 488 str. minima ir kitokia dvikova, vadinamoji „amerikoniška“, kai traukiami burtai – gyventi arba nusišauti, arba piliulės. Kartu buvo vengiama dvikovų, kai užtaisomas tik vienas pistoletas arba kai iš pistoletų šaunama tamsiame kambaryje. Tokios dvikovos dalyviai buvo baudžiami iki aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme sunkių darbų kalėjime. Net nesėkmingai bandęs nusižudyti, kurstęs ir padėjęs susitarti asmuo buvo baudžiamas tokia pat bausme⁸. Tenka konstatuoti, kad dvikova buvo traktuojama kaip *malum necessarium*⁹. Tačiau už jos taisyklių ir sąlygų nesilaikymą buvo griežtai baudžiama, o pati veika prilyginta sunkiam nusikaltimui¹⁰.

Statuto rengėjai ne mažiau dėmesio skyrė bendram garbės gynimui. XXVIII skyriuje „Apie įžeidimą“ (530–540

⁷ Baudžiamasis statutas su papildomaisiais baudžiamaisiais įstatymais ir komentarais, sudarytais iš Rusijos Senato ir Lietuvos Vyriausiojo Tribunolo sprendimų bei kitų aiškinimų, sud. M. Kavolis, S. Bieliackinas, Kaunas, 1934, p. 418–423.

⁸ Ten pat, p. 418–421.

⁹ Lot. *malum necessarium* – neišvengiama blogybė.

¹⁰ A. Urbelis, Dvikovė istorijos ir įstatymų šviesoje, *Mūsų žinynas*, p. 26.

str.)¹¹ apibrėžti nusižengimai garbei, susiję su kito asmens pažeminiu žodžiu, veiksniu ir skelbimu viešai kitą asmenį žeminančių replikų. Pvz., ne veltui buvo ir yra sakoma, kad „apie mirusįjį gerai arba nieko“, nes statuto 530 str. buvo numatyta už neigiamą atsiliėpimą apie velionį skirti arešto arba piniginę baudą. 532 str. 4 punkte numatyta papras- to kalėjimo bausmė už karinės sargybos arba visos dalies įžeidimą¹². Pažymėtina, kad Statute kario garbės gynimas ir saugojimas reglamentuojamas daugiau bendrai, kiek platesnį kontekstą garbės institutui suteikė išimtinai kariniai baudžiamieji įstatymai.

Lietuvos karo baudžiamojo statuto antrosios dalies I skyriuje „Apie karinės pagarbos ir pavaldumo dėsnių peržengimą“ (96–112 str.) taip pat yra dvikovoms skirtas straipsnis. 99 str. numatyta, kad karys, išskvietęs dalies viršininką į „dvikaučių“ (dvikovą – aut. past.) dėl su karo tarnyba susijusių aplinkybių, yra šalinamas iš kariuomenės atimant karinį laipsnį arba įkalinamas paprastame kalėjime nuo vienu metų ir keturių mėnesių iki ketverių metų, arba pažeminamas iki eilinio. Kitai konflikte dalyvavusiai ir priėmusiai iššūkį pusei taikoma tokia pat bausmė¹³. Valstybės piliečio garbę saugojo ne tik minėtuose rinkiniuose paskelbti įstatymai, bet ir aukščiausios teisinės galios aktas – Lietuvos Valstybės Konstitucija.

Dvikovos Lietuvoje buvo uždraustos įstatymo, bet jos ir toliau liko visuomenės susidomėjimo objektas. Deja, nedaug išliko duomenų apie lietuvių karininkų dvikovas. Tačiau tvirtinti, kad lietuviai kariai nedalyvavo dvikovose, negalime. Turimais duomenimis, pvz., 1917 m. Petrograde (dab. Sankt Peterburgas) poručikas Antanas Juozapavičius¹⁴ išskvietė lenką karininką Judzentovičių į dvikovą už Lietuvos ir lietuvių karininkų garbės įžeidimą bei apšmeižimą. Tačiau pastarasis dvikovos išvengė pabėgęs¹⁵. Karininkas A. Juozapavičius ne vieną karininką buvo išskvietęs į dvikovą. Tuo metu Rusijoje prasidėjus politiniam pakilimui ir tarp karių plintant tautiniam sąjūdžiui, buvo formuojami nacionaliniai daliniai. Į vieną tokių lietuviškų dalinių poručikas A. Juozapavičius pakvietė lietuvių Daškevičių¹⁶. Šiam nesutikus, tarp karininkų įsiplieskė konfliktas. Jo metu poručikas A. Juozapavičius metė Daškevičiui po kojomis pirštinę kaip išskvietimo į dvikovą ženklą. Tačiau Daškevičius, įvykio nesureikšminęs, pirštinę paspyrė, nusijuokė ir nuėjo. Poručikas A. Juozapavičius buvo parašęs pulko vadui raportą, kuriame ragino minėtą karininką pašalinti iš pulko kaip bailį ir negarbingą karininką, atsakiusį kautis. Vėliau, organizuojant Lietuvos kariuomenę, karininkas Daškevičius buvo atvykęs į Vilnių, tačiau, nenorėdamas dar kartą susidurti su

šiuo karininku, kuris tuo metu ėjo aukštas pareigas, nestojo į kariuomenę¹⁷.

Karinės garbės klausimai ypač aktualūs buvo karininkui Jonui Galvydžiui-Bykauskui. 1919 m. sausio pradžioje jis, 1-ojo pėstininkų pulko vadas, išskvietė pulko bataliono vadą krn. K. Ladigą ir kitus karininkus į dvikovą pistoletais dėl to, kad pastarieji nepakluso pulko vado įsakymui ir išreiškė nepasitenkinimą juo. Išskiesti karininkai iššūkį priėmė, tačiau apie tai sužinojusi karinė ir politinė vadovybė dvikovą atidėjo, o pulko vadą atšaukė iš užimamos vietos¹⁸.

1920 m. improvizacijų teatras „Vilkolakis“ garsėjo aštriu vaidinimo stiliumi, grotesku, satyra, alegorijomis ir simboliška, pabrėžtinu aktorių grimu. Aktoriai vaidino ekspromtu, improvizuodami, komiškai ir liaudiškai. Teatro režisierius buvo civilis Antanas Sutkus, vienas iš temų parinkėjų – teisininkas Rapolas Skipitis. Į vaidinimus prisirinkdavo pilna salė, nes juose buvo pašiepiami aukšti karininkai, politikai, žymūs visuomenės veikėjai. Įdomu, kad viename tokių vaidinimų („Didysis Nagas“) buvo pašieptas karo sanitarijos viršininkas gen. ltn. V. Nagius-Nagevičius. Po spektaklio jis net išskvietė režisierių į dvikovą¹⁹. Deja, nežinoma, kaip baigėsi įvykis. Tačiau išskvietimų į dvikovas Lietuvos kariuomenėje buvo ir daugiau.

Apibendrinant galima konstatuoti, kad dvikova vadinama vieša dviejų asmenų kova, prasidedanti, kai įžeistas ar suinteresuotas asmuo, gindamas savo garbę ir orumą, išskviečia priešininką kautis. Ji galėjo vykti kaunantis kertamaisiais ginklais, t. y. remiantis fizine jėga, bet dažniausiai buvo pasirenkami pistoletai ir šaunama iš 25 žingsnių atstumo. Rusijoje tokia dvikova buvo laikoma „nerimta“, nes ten buvo šaudomasi nutolus 10 arba net 3 žingsnių atstumu. Jos iniciatorius tokiu būdu siekdavo atkeršyti, apsiginti ir sužeisti savo priešininką. Dvikovos dažnai vykdavo dėl širdies damų ir būnant neblaiviems. Vakarų Europoje dvikovose kaudavosi ir moterys. Tokios dvikovos buvo ne tokios jau ir retos, dažnai kruvinesnės ir išradingesnės nei vyrų. Tačiau dažniausiai jos laikytos vyrų privilegija. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Europoje į dvikovą buvo žiūrima su pagarba ir laikoma leistinu būdu garbei apginti. Karininkijai buvo privalomos kariuomenės dalių tradicijos, (ne)rašytos elgesio taisyklės ir dvikovos ceremonias. Laikui bėgant tradicijos ir „kariško munduro“ garbės samprata keitėsi, tam įtakos turėjo ir karininkų garbės teismo atsiradimas.

Išvados

Karininko garbės gynimas priklausė nuo kario individualaus charakterio, būdo savybių, visuotinai pripažintų elgesio ir etiketo taisyklių, vietos sąlygų, padėties valstybėje, karinės vadovybės pozicijos, papročių, valstybės ir kariuomenės tradicijų. Karininkai nevengdavo savo garbės ginti muštynėse, teismuose ir dvikovose. Karininkija išsiskyrė iš visuomenės. Jos išskirtinumas suteikė pagrindą formuoti tam tikrai luominės garbės sampratai, todėl kariuomenės vadovybė ypatingą dėmesį skyrė karių tarpusavio santy-

¹¹ *Baudžiamasis statutas*, sud. K. Jablonskis, Kaunas, 1930, p. 177–179; *Baudžiamasis statutas su papildomaisiais baudžiamaisiais įstatymais ir komentarais, sudarytais iš Rusijos Senato ir Lietuvos Vyriausiojo Tribunoalo sprendimų bei kitų aiškinimų*, p. 460–477.

¹² *Baudžiamasis statutas*, p. 177.

¹³ *Karo baudžiamasis statutas*, sud. J. Papečkys, Kaunas, 1922, p. 28–34.

¹⁴ Kitose valstybėse įgyti kariniai laipsniai (Rusijos kariuomenėje – iki 1917 m. lapkričio 1 d., Vokietijos – 1918 m. lapkričio 1 d.) buvo prilyginti Lietuvos kariuomenės kariniams laipsniam: Rusijos kariuomenės poručiko laipsnis prilygintas Lietuvos kariuomenės vyresniojo leitenanto laipsniui, o jose tarnautas laikas įskaičiuotas į karo tarnybos stažą.

¹⁵ P. Jurgelevičius, *Karinė garbė ir dvikovė*, *Kardas*, 1925, Nr. 4, p. 10.

¹⁶ Straipsnio autoriui nežinomas minimo karininko vardas.

¹⁷ J. Listopadskis, *Laisvės ir vergijos metai*, p. 135–136.

¹⁸ V. Jankauskas, *Kario kelias. Generolas Kazimieras Ladiga Nepriklausomybės kovose*, p. 39; V. Voveris, *Čia mūsų žemė*, Vilnius, 2010, p. 122–123.

¹⁹ K. Žukas, *Žvilgsnis į praeitį*, p. 249–250.

Karo mokyklos kariūnų
fechtavimo pratybos, 1926 m.

Po iškilmingos kardų
įteikimo ceremonijos
Karininkų ramovėje, Kaune

VDKM fondo nuotraukos

kiams ir santykiams su civiliais kariuomenėje arba viešumoje. Karininkų nusižengimus karinei garbei ir orumui iki karininkų garbės teismo atsiradimo nagrinėjo karinės dalies viršininkas, bendrosios kompetencijos arba trečiųjų asmenų teismai.

1924 m. Lietuvos kariuomenėje buvo įsteigtas žemesniųjų ir aukštesniųjų karininkų garbės teismas. Jis rėmėsi receptuoto carinės Rusijos imperijos 1869 m. Karinių įstatymų sąvado XXIII knygos XIV skyriaus 130–175 (179) straipsniais, 1903 m. Baudžiamuoju ir 1922 m. Karo baudžiamuoju bei 1928 m. Karininkų garbės teismo statutais. Garbės teismui buvo teisingos visų karininkų (karo valdininkų) iki dalies vado (pagal pareigas) arba iki pulkininko (pagal laipsnį) bylos. Teismas neteisdavo aukščiausiojo laipsnio karininkų, nes tai žemino jų autoritetą, todėl tokie įvykiai buvo svarstomi specialioje iš aukšto rango karininkų sudarytoje komisijoje. Teismas už uždarų durų nagrinėjo ne tik aktyviosios tarnybos, bet ir atsargos, dimisijos karininkų, kai jie nusižengdavo dėvėdami uniformą, su karine garbe ir

orumu, taurumu, papročiais ir tradicijomis susijusias bylas, bet nenagrinėjo bylų dėl karo tarnybos atlikimo ir karininkų mandagumo nuostatų pažeidimo. Karininkų garbės teismo teisiama jame posėdyje dalyvaudavo teismo personalas, kaltinamasis ir liudytojas. Jame nebūdavo kaltintojo, gynėjų – civilių ir karininkų teisininkų. Garbės teismas galėjo karininką išteisinti arba atleisti iš karo tarnybos, pareikšti jam papeikimą. Teismo sprendimus buvo galima skusti tik kasacine tvarka. Jie nebuvo viešinami karinės dalies įsakymuose, bet įrašomi į nuobaudų žurnalą. Šios naujos karinės teisės saugos institucijos tapo Lietuvos Respublikos karininkų teisėms sistemoms pagrindu.

Kariuomenės formavimosi pradžioje dar buvo madin-ga kario profesinę garbę ginti dvikovose. Tačiau ilgainiui jos tapo nepopuliarios. KAM net buvo parengusi teisinę karių dvikovas reglamentuojančią bazę, tačiau 1924 m. jos buvo uždraustos įstatymo. Nuo 1928 m. karininkų garbės teismai pradėjo tinkamai funkcionuoti ir beveik nebenagrinėjo bylų dėl dvikovų.

Janina TUPĖNIENĖ

Knyga – viena pagrindinių lavinimo priemonių

Krašto apsaugos ministras J. Olekas ir viceministras A. Valys lankymosi bibliotekoje metu

2013 m. pavasarį Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bibliotekoje vyko seminaras „Pokyčiai ir kokybės valdymas bibliotekose“. Jo metu krašto apsaugos sistemos bibliotekų darbuotojams buvo pristatytas Lietuvos kariuomenės padalinių skaitytojų požiūris į biblioteką ir jų atsakymai į klausimyne pateiktus klausimus. Tai pirmasis atvejis, kai buvo pasirinktas anketavimo metodas.

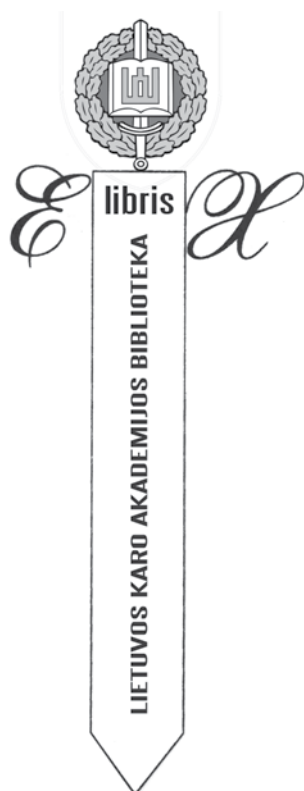
Anketavimo tikslas – sužinoti karinio padalinio bibliotekos skaitytojų nuomonę, pageidavimus, požiūrį į biblioteką ir jos teikiamas paslaugas. Anketavimas – dažniausiai bibliotekose taikomas duomenų rinkimo būdas, kai pateikiamas skaitytojui klausimynas ir gaunami atsakymai.

2013 m. duomenimis, krašto apsaugos sistemoje veikia 11 bibliotekų. Jos turi 344432 egz. spaudinių fondą ir 4836 skaitytojus.

Palyginti su ankstesniais metais, KAS bibliotekų gerokai sumažėjo (2008 m. buvo 23). Apklausos rezultatai rodo, kad skaitytojams – kariams ir civiliams – bibliotekos labai reikalingos: čia ieškoma informacijos, literatūros, reikalingos darbui (tarnybai), studijoms, laisvalaikiui turiningai praleisti.

Deja, KAS bibliotekos jau kuris laikas nesvarbios, nėra kam atstovauti jų interesams sistemos vadovybėje.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos biblioteka jau daug metų siekia įgyvendinti savo seną svajonę – tapti centrine KAS biblioteka, gauti šį statusą. Parengta KAS bibliotekų reformos koncepcija, bet klausimas nesprenžiamas.

Karo akademijos biblioteka – Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos, Lietuvos akademinių bibliotekų infrastruktūros mokslui ir studijoms palaikymo ir plėtros konsorciumo narė. Ji vienintelė šalyje komplektuoja literatūrą karine tematika ir galėtų tapti visų KAS bibliotekų mokslo metodiniu centru. Nesant centrinės bibliotekos, kryptingai neplėtojamos Lietuvos karinių vienetų bibliotekos, sparčiai ryškėja jų mažėjimo ir silpnėjimo tendencija.

Antrą kartą KAS buvo atliktas Lietuvos kariuomenės padalinių bibliotekų skaitytojų anketavimas. Įdomu buvo sužinoti, ar bibliotekos kariuomenės padaliniuose dar reikalingos ir koks skaitytojų požiūris į jas. Pagal Lietuvos karo akademijos bibliotekos darbuotojų parengtus klausimus buvo anketuotos devynių karinių vienetų bibliotekos. Skaitytojams buvo pateikta dešimt klausimų. Dauguma jų paminėsiu ir trumpai pakomentuosiu lentelėse surašytus atsakymus. Buvo pasirinktas anoniminis anketavimo metodas. Respondentas turėjo nurodyti, kas yra – karys ar civilis (žr. 1 lentelę). Kaip matome, į klausimus atsakė 490 respondentų – 356 kariai ir 134 civiliai.

„Kariūnas“ skaitytojų vardu nuoširdžiai sveikina Janiną Tupėniene jubiliejaus proga ir linki sveikatos ir naujų kūrybinių pasiekimų

1 lentelė

Bibliotekos pavadinimas	Kariai	Civiliai	Iš viso
Generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės biblioteka	30	20	50
LKLVJAT Panevėžio įgulos aptarnavimo centro biblioteka	82	11	93
LKLV Kauno įgulų aptarnavimo centro Alytaus skyriaus biblioteka	46	5	51
LKLV Kauno įgulų aptarnavimo centro Marijampolės skyriaus biblioteka	60	15	75
LKLV Klaipėdos įgulos aptarnavimo centro Tauragės skyriaus biblioteka	37	6	43
Ruklos įgulos aptarnavimo centro Ramovės 1-oji biblioteka	38	19	57
Ruklos įgulos aptarnavimo centro Ramovės 2-oji biblioteka	49	15	64
Vytauto Didžiojo karo muziejaus biblioteka	-	25	25
Generolo Adolfo Ramanausko karinio rengimo centro biblioteka	14	18	32
Iš viso	356	134	490

Iš 1 lentelės matyti, kad daugiausia respondentų anketa-vo LKLVJAT Panevėžio įgulos aptarnavimo centro biblioteka (bibliotekininkė Ona Slivkienė) – 93 respondentus – 82 karius ir 11 civilių. Šiek tiek mažiau – LKLV Kauno įgulų aptarnavimo centro Marijampolės skyriaus biblioteka (bibliotekininkė Edita Savickienė) – 75 respondentus – 60 karių ir 15 civilių.

Vienas iš svarbiausių ir įdomiausių apklausos tikslų buvo sužinoti, kas skatina karius lankyti savo karinio dalinio bibliotekoje.

2 lentelė

Kokiais tikslais dažniausiai užsukate į biblioteką?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Paskaityti periodinę spaudą	158	95	253
Gauti darbui (tarnybai) reikalingos medžiagos	267	97	364
Gauti studijoms reikalingos medžiagos	99	37	136
Pasinaudoti internetu	66	22	88
Praleisti laisvalaikį	40	18	58
Kita (knygos laisvalaikiui)	218	92	310
Dalyvauti renginiuose	69	34	103

2 lentelė rodo, kad dauguma apklaustų karių (267) bibliotekoje pirmiausia ieško darbui (tarnybai) reikalingos literatūros, mažiau renkasi „kita“ (knygas laisvalaikiui – 218), nori paskaityti periodinę spaudą (158), mažiausiai – pasinaudoti internetu (66) ir praleisti laisvalaikį (40). Daugiausia civilių skaitytojų ieško medžiagos darbui (97), mažiau

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Geriausias 2013 m. jaunesniųjų karininkų vadų mokymų klausytojas
Jovydas DUMARKAS

➔ Jūsų credo

- 1) Valia ištiesina net delnų linijas!
- 2) Po šachmatų partijos pėstininkas ir karalius keliauja į tą pačią dėžę...

➔ Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Šiaurės Afrikos karo teatrą Antrojo pasaulinio karo metu. Pavyzdžiui, operaciją „Deglas“ („Torch“)

➔ Pats skaniausias patiekalas vaikystėje buvo

Su bičiuliais kur nors atokiau nuo namų lauze išsikeptos bulvės ir dešrelės. Tiesa, anuomet tėvus apie tokias iniciatyvas ne visada informuodavau, tačiau neretai drabužių „kvapas“ pasakydavo daugiau, nei būčiau norėjęs :)

➔ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Kokį kolegą iš Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos – kad atostogos toje negyvenamoje saloje neužsitęstų :)

➔ Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kokie reikalavimai būtų esminiai?

Ištikimybė

➔ Pats juokingiausias filmas, kurį esate matęs

Komedijos žanro filmus retai kada žiūriu, todėl negalėčiau įvardyti kurio nors labai įsimintino. Tačiau vieną humoro laidą laikau nepakartojama – kone prieš dešimtmetį rodytą „Nekenčiu reklamos“

➔ Šventės, kurių labiausiai laukiate

Pati gražiausia šventė man yra vasara. Gaila, kad jos reikia ilgai laukti ir ji taip greitai prabėga :)

➔ Nemėgstamiausias dalykas mokykloje / universitete buvo

Rytmetinis žadintuvas

➔ Paskutinė mintis prieš miegą...

Gal dar ko nors užvalgijus?

➔ Mėgstamiausias tarptautinis žodis

Nacionalinis

➔ Esate rimtas ir užsispyręs kaip...

Dera tikram žemaičiui

➔ Užgaida, kurią sau leidote šią vasarą

Pailsėti nuo darbo visą mėnesį :)

➔ Kai visiškai nieko nežinai?

Tą tuštumą galvoje fizikai vadina vakuumu :)

(95) – ateina paskaityti periodinės spaudos, mažiausiai (18) – praleisti laisvalaikį.

Mažiausiai kariams ir civiliams rūpi leisti laisvalaikį bibliotekoje. Kodėl? Atsakymas paprastas. Bibliotekoje turi būti sukurta maloni aplinka, kur skaitytojai galėtų atsipalaiduoti po tarnybos ar darbo, susitikti su draugais jaukiai pasikalbėti prie kavos puodelio, pasiklausyti muzikos, paskaityti knygą, sužaisti stalo žaidimo partiją, aplankyti paveikslų galeriją... Deja, viso šito nėra nė vienoje KAS bibliotekoje.

3 lentelė

Kaip dažnai lankotės bibliotekoje?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Kasdien	44	53	97
Kartą per savaitę	114	26	140
Kartą per mėnesį	91	30	121
Labai retai	67	10	77
Kita	26	15	41
Iš viso	342	134	476

3 lentelėje matome, kad iš 342 respondentų karių į savo dalinio biblioteką daugiausia karių (114) užsuka kartą per savaitę, kartą per mėnesį – 91 karys, kasdien – 44, labai retai – 67 kariai. Iš 134 anketuotų civilių kasdien bibliotekoje lankosi 53, kartą per mėnesį – 30, labai retai – 10 respondentų.

Įdomu, kad pusė apklaustų civilių joje lankosi kasdien, vadinasi, žmonėms reikia knygos.

Atsakydami į bendresnį klausimą „Kodėl yra gerai padalinyje turėti biblioteką?“ (4 lentelė), dauguma karių (316) išskyrė galimybę naudotis vienoje vietoje sukauptą įvairaus pobūdžio literatūra, mažiau pabrėžė, kad karinės literatūros niekur kitur negausi (217). Civiliai atsakė kitaip: patogu

ir sutaupo laiko – 121. Gauta ir tokių atsakymų: biblioteka būtina kaip oras (96), kad tai – teigiamos emocijos (137).

4 lentelė

Kodėl yra gerai padalinyje turėti biblioteką?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Nereikia ieškoti knygų kitose bibliotekose	278	97	375
Įvairi literatūra sukaupta vienoje vietoje	316	107	423
Patogu, sutaupo laiko	264	121	385
Literatūra laisvalaikiui	162	79	241
Literatūra darbui ir studijoms	182	80	262
Biblioteka būtina kaip oras	96	74	170
Paskaityti periodinę spaudą	134	74	208
Padeda plėsti akiratį	212	51	263
Informacijos šaltinis	135	77	212
Teigiamos emocijos	137	76	213
Karinės literatūros niekur kitur negausi	217	53	270

Kokios literatūros pasigendate? (5 lentelė) Į šį klausimą atsakė 480 respondentų – 348 kariai ir 132 civiliai. Iš jų 221 respondentas pasigenda naujausios grožinės literatūros, 154 – mokomosios, karinės istorinės – 111, medicininės – 58, meno ir restauravimo klausimais – 33 respondentai. Vienas respondentas atsakė, kad dar nebuvo atvejo, kad ko nors pasigestų.

➔ Asmenybė, kuria žavėtės

Daugelyje mane supančių aplinkinių randu bruožų, kuriais galiu žavėtis ir kurie mane patį skatina pasitempti, tobulėti

➔ Kas paskatino ateiti į JKVM?

Trumpai: meilė Tėvynei, noras tobulėti net ir baigus studijas, susižavėjimas proseneliu, kuris buvo tarpukario Lietuvos karininkas

➔ Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?

Draugui papasakojus, su koku ryžtu jo pusbrolis ėjo pas visiems kariams vaikinas gerai žinomas, bet ne itin mėgstamas Karo medicinos ekspertų komisijos medicus

➔ Kuopos vadas kartu yra ir...

Karininko pavyzdys savo kariams, jei kalbame apie JKVM kuopos vadą

➔ Neįsivaizduojate rikiuotės be...

Batų šveitimo prieš ją :)

➔ Viską, ką gali pamatyti pats...

Pamatyk ne vienas, pasikviesk gerą kompaniją :)

➔ Ar esate pasirengę atleisti išdavystę?

Iš to, kiek save pažįstu (o pažįstu nei daug, nei mažai – 25 metus), sprendžiu, kad tam pasirengęs nesu

➔ Ko Jums trūksta Akademijoje?

Dažniausiai antro puodelio skanios arbatos vakarienei:)

➔ Ar karininkas turi būti patriotas?

Žinoma. Ir kaip patriotas galvoti, jei ne apie karininko, tai apie kario tarnybą

➔ Daugelis galvoja, kad Jūs...

Neturiu laisvo laiko, kurį galėčiau skirti tik sau

➔ Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti draugams

Nors pats esu kilęs iš Šiaurės Vakarų Lietuvos, labai rekomenduočiau aplankyti pamario kraštą, kuris tiek savo kultūra, tiek architektūra skiriasi nuo likusios Lietuvos

➔ Mėgstamiausia vieta Akademijoje

Ramovė, nes ten 2013 m. vasario 16 d. daviau pirmąją priesaiką

➔ Ko reikia, kad būtum geriausias JKVM kursų klausytojas?

Trokšti žinių, motyvacijos ir užrakinti tinginį rūsyje :)

➔ Kas Jus pirmą kartą išmokė šokti valsą?

Šokių mokytoja pradinėje mokykloje. Bet jį šokti teko taip seniai, tad reikėtų, kad kas nors pamokytų dar kartą:)

➔ Pirmoji mintis pabudus ryte

Ir kur tas savaitgalis taip ilgai užtruko?

➔ Muzika, kurios patartumėte pasiklausyti draugams

Rytais ryžtingai nuteikia Queen „I want it all“ :)

➔ Žmogus, labiausiai padėjęs, kai buvote 17–18 metų

Sakoma: „Jei pats sau nepadėsi, niekas nepadės“:)

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite karininką

Garbė, valia, pasiaukojimas

➔ Kas Jus labiausiai džiugina Akademijoje?

Tai, kad čia esančių motyvuotų, patriotiškai nusiteikusių ir liejančių prakaitą ne dėl asmeninės naudos žmonių koncentracija yra gerokai didesnė nei kur nors kitur

➔ Įvaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas

Atsimerkite!

5 lentelė

Kokios literatūros pasigendate?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Meno ir restauravimo	15	18	33
Karinės istorinės	93	18	111
Karo teisės studijoms	33	4	37
Medicininės	41	17	58
Naujausios grožinės	159	62	221
Mokslinės	58	27	85
Mokomosios	124	30	154
Karinės anglų kalba	82	7	89
Žodynų, žinytų, enciklopedijų	61	51	112

Respondentų atsakymai atkreipia bibliotekininkų dėmesį, kokios literatūros reikia įsigyti bibliotekai, kad patenkintų skaitytojų poreikius.

Ar esate patenkintas bibliotekininko darbo kokybe? Į klausimą atsakė 476 respondentai – 346 kariai ir 130 civilių.

6 lentelė

Ar esate patenkintas bibliotekininko darbo kokybe?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Patenkinti	120	30	150
Labai patenkinti	225	100	325
Nepatenkinti	1	-	1

Iš 6 lentelėje pateiktų atsakymų matyti, kad Lietuvos kariuomenės padalinių bibliotekų lankytojai labai gerai įvertino bibliotekininkų darbo kokybę. Tai mus džiugina.

Pasidomėta, kokių paslaugų pasigenda karinių padalinių bibliotekų skaitytojai. Atsakymai – 7-oje lentelėje.

7 lentelė

Kokių paslaugų pasigenda karinių padalinių bibliotekų skaitytojai?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Viskas puiku	133	43	176
Prieigos prie interneto	104	37	141
Daugiau kompiuterizuotų darbo vietų informacijos paieškai	104	42	146
Galimybės pasinaudoti knygomis, esančiomis KAS bibliotekose	38	17	55
Gero apšvietimo	12	24	36
Prieigos prie duomenų bazių	54	14	68
Kopijavimo aparato	104	63	167
Elektroninių knygų	80	33	113
Skenerio, spausdintuvo	90	43	133
Daugiau lėšų bibliotekai	169	97	266
Prieigos prie LKA bibliotekos katalogo	54	19	73
Kavos aparato	64	23	87

Kariai labiausiai pasigenda:
169 – daugiau lėšų bibliotekai (vadinasi, rūpinasi savo bibliotekai);

104 – prieigos prie interneto;

104 – kopijavimo aparato;

104 – daugiau kompiuterizuotų darbo vietų;

64 – kavos aparato.

133 teigia, kad viskas puiku.

Civiliai pasigenda:

97 – daugiau lėšų bibliotekai;

63 – kopijavimo aparato;

43 – skenerio, spausdintuvo.

Į skaitytojų pageidavimus padalinio vadovybė turėtų atkreipti dėmesį.

8 lentelė

Ar turite laiko skaityti?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Užtenka	187	65	252
Neužtenka	42	14	56
Galėtų būti ir daugiau	115	46	161
Kita	5	2	7

Iš 8 lentelėje pateiktų atsakymų matyti, kad kariams ir civiliams laiko skaityti užtenka (taip atsakė 187 kariai ir 65 civiliai), galėtų būti ir daugiau (teigia 115 karių ir 46 civiliai). Laiko skaityti neužtenka 42 kariams ir 14 civilių.

9 lentelė

Ar tenkina bibliotekos darbo laikas?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Taip	347	133	480
Iš dalies	9	1	10
Ne	-	-	-
Jei bibliotekos darbo laikas tenkina iš dalies arba netenkina, kokį darbo laiką siūlote?	-	-	-

Išvada – kariuomenės bibliotekų skaitytojus tenkina bibliotekų darbo laikas. Jokių pretenzijų.

10 lentelė

Kokie Jūsų pageidavimai? Kokią matote padalinio bibliotekos ateitį?	Kariai	Civiliai	Iš viso
Biblioteka – žinių šaltinis	230	100	330
Bibliotekos fondas – neįkainojama vertybė	134	80	214
Kompiuterizuota	188	73	261
Moderni	161	79	240
Elektroninis lygis	104	46	150
Skaitykla	48	38	86
Internetinis ryšys	131	61	192
Speciali medicininė literatūra	35	18	53
Skatinti lankytis bibliotekoje	87	34	121
KAS bibliotekų elektroninis katalogas	121	37	158

Atsakymai labai įvairūs: 230 karių ir 100 civilių atsakė, kad biblioteka – žinių šaltinis, vadinasi, ji kariniame padalinyje labai reikalinga. 188 kariai ir 73 civiliai norėtų, kad biblioteka būtų kompiuterizuota. 161 karys ir 79 civiliai mato biblioteką modernią. 131 karys ir 61 civilis mano, kad bibliotekoje turėtų būti internetas. 87 kariai skaitytojai atkreipia dėmesį, kad biblioteka turi ieškoti būdų, kaip labiau skatinti joje lankytis (tai galėtų būti įvairūs renginiai, naujausia mokslinė, grožinė literatūra, informaci-

nių technologijų taikymas). 121 karys norėtų turėti visos sistemos bibliotekų elektroninį katalogą informacijos paieškai atlikti.

Apklausta 490 respondentų, jų atsakymai leidžia susidaryti nuomonę apie tam tikras karių ir civilių skaitymo, požiūrio į knygą tendencijas, įvertinti jų pageidavimus ir pasiūlymus siekiant, kad bibliotekos taptų šiuolaikiškos, modernios, turėtų gausius knygų fondus, taikytų naujas informacines technologijas, kad kariuomenės bibliotekų skaity-

tojai noriai lankytųsi savo bibliotekose ir iš ten išeitų geros nuotaikos.

Artimiausiu metu dar bus apklausta gausiausia skaitančiųjų knygų auditorija – Lietuvos karo akademijos bibliotekos skaitytojai.

Žurnale KARIŪNAS noriu nuoširdžiai padėkoti Lietuvos kariuomenės padalinių bibliotekų darbuotojams, respondentams, aktyviai dalyvavusiems apklausoje ir atsakiusiems į anketos klausimus.

ESTETINIS LAVINIMAS / TANGO

← Pradžia 24 puslapyje

Virginija LINIAUSKIENĖ (GAUDI)

Dainuojamosios poezijos kūrėja ir atlikėja

Performanso *Tango* metu naudojama projekcija, išmaniai derinama su veiks-

mu scenoje. Tai rodo modernų autoriaus požiūrį, norą visapusiškai įtraukti žiūrovą. Jis tampa ne tik klausytoju, žiūrovu, bet ir aktyviu dalyviu. Tai jo vidinis monologas su pačiu savimi. Šią mintį padeda atskleisti skyriaus viršininkas S23, kuris, kalbėdamas apie kultūros situaciją, priešų ieško viduje, auditorijoje, kuri tampa visuomenės simboliu. Nenoras dalyvauti, bandymas išėiti yra tik puikus pavyzdys, rodantis šių problemų aktualumą.

Kiekvienas dalyvis priverstas iš naujo permąstyti, kodėl „tarptautinė teroristinė organizacija *Mirtis manui ir kultūrai*“ yra gaji ir už performanso ribų. Atsipalaiduoti veiksmo metu neleidžia ir pasirinktas pasakojimo būdas. Iš pirmo žvilgsnio pagrindinių personažų dialo-

gas yra tik atsitiktinis sąmonės srautas. Pasaloje esančių kareivių samprotavimai apie dujokaukę, su kuria galima rūkyti, tampa tokie pat svarbūs, kaip ir priežasties ar tikslo paieška. Bet tai tik pirmas paviršutiniškas įspūdis.

Iš tiesų dialogas konstruojamas remiantis kariuomenėje vartojamais „šaukiniais“. Žodžiai rekonstruojami keičiant kontekstą, jiems suteikiamos vis kitos prasmės. Žiūrovo budrumas išlaikomas manipuliuojant visiems gerai žinomis frazėmis apie vištos ir kiaušinio atsiradimą, avinėlio gėrimą iš balos, interpretuojant pasakų apie tris brolius motyvą. Performansas sėkmingai perteikia tam tikrą žinią. Ir ją kiekvienas išsineša kartu su savo pamąstymais. Labanakt.

P.S.: Kariūnų teatro studijos karinis meninis performansas TANGO – tai karas. Kultūros apsaugos kovinė grupė (KAKG) kaunasi aplinkoje, kur susipina kinetinio ir nekinetinio mūšio laukas. Kovinės grupės S23, skelbdamas įsakymą ir pristatydamas situaciją, sako:

„Situacija prasta. Priešo pajėgos – TTOMMK – per daugiau nei 20 metų nekinetinės veiklos įsitikino, kad „norint išplauti smegenis, jų reikia turėti daugiau, negu reikia išplauti“, todėl buvo nuspręsta imtis grubaus smurto. Teroristinis išpuolis numatytas kultūros renginio metu. Išpuolio tikslas – įbauginti kultūringus piliečius ir priversti nebedalyvauti jokiame kultūrinėje veikloje.“

Finale TANGO neutralizuojamas.

Žiūrovai saugūs.

Kova (o gal spektaklis?) tęsiasi.

TANGO veikėjai:

Kultūros apsaugos kovinė grupė (KAKG):

Kovos dvasia – krn. Kristina Putnaitė

Vadas – krn. Vaidas Jakimavičius

Kovinės grupės S23 – krn. Dainius Ridzevičius

Kovinės grupės S46 – krn. Tadas Jurkštas

Snaiperis – krn. Jonas Averka

Spoteris – krn. Tadas Žičevičius

Balsas už kadro – krn. Ignas Stankus

Eskortavimo ir apsaugos elementas:

krn. Edgaras Timinskas

krn. Algirdas Spurga

krn. Haroldas Grabauskas

krn. Arentas Stonys

Tango:

krn. Laurynas Žarnauskas

krn. Ugnė Lukošūnaitė

krn. Justina Savickaitė

krn. Tomas Skerstonas

krn. Deividas Ivanauskas

krn. Erikas Laškovas

Scenarijaus autorius – plk. ltn. Valerijus Šerelis

Projekto koordinatore – Eglė Trataitė-Žebeliene

Krn. Justina SAVICKAITĖ

Sporto žaidynės Jakubausko taurei laimėti

Kasmet Karo akademijoje gausu įvairių renginių, akcijų, sporto švenčių. Šiomet, kaip ir keletą ankstesnių metų, saulėtą vasaros dienos popietę čia buvo surengtos karių sporto žaidynės Jaku-

bausko taurei laimėti. Šventėje dalyvaavo didelė Akademijos bendruomenės dalis. Į stadioną susirinkusius dėstytojus, karininkus, kariūnus ir kitus LKA darbuotojus pasitiko Štabo viršininkas

plk. ltn. Darius Baranauskas ir vienas iš šios taurės laimėtojų mjr. Aidas Vasinauskas sveikinimo žodžiais.

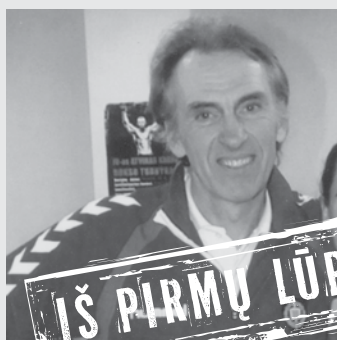
Žiūrovai turėjo puikią progą stebėti net 4 stiprių Karo akademijos koman-

Jakubausko taurė – krn. R. Šliburio rankose

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Geriausias mokslo metų dėstytojas
Zinovijus GRICKO

➔ Jūsų credo

Laimi tas, kuris eina iki galo

➔ Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?

Dėstytojas ir treneris Algirdas Šocikas

➔ Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Mūsų, kuriame nugalėjo malda

➔ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Visus savo mokinius. Ir pasiimčiau gitarą...

➔ Jeigu nebūtumėte tapęs sporto treneriu / dėstytoju, būtumėte

Niekas

➔ Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“

Naudoja spaudimą

➔ Šventė, kurios labiausiai laukiate

Kada gims anūkas (-ė)

➔ Paskutinė mintis prieš miegą

Atleisk man, Viešpatie...

➔ Rytas už vakarą gudresnis, nes

Vakaras – jau praeitis

➔ Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą

Kelionė į Dubliną pas vaikus

➔ Filmą, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą

V. Šukšino „Kalina krasnaja“ („Putinas raudonasai“)

dų rungtynes. Jose dalyvavo 1-osios, 3-osios ir 4-osios kuopų kariūnų komandos. Šiemet prie šių dalyvių prisijungti norą pareiškė ir aktyviausių kariūnų komanda.

Sporto žaidynėms buvo parengtas kliūčių ruožas. Dalyviai turėjo atlikti net 6 nelengvas, ne tik fizinės jėgos ir ištvermės, bet ir komandinio susitelkimo, palaikymo reikalaujančias užduotis.

Žaidynės prasidėjo padangos ridenimo rungtimi. Po to dalyviai mėtė svarsčius, fiksuojant laiką ardė ir rinko automatinius ginklus, mėtė granatas, estafete turėjo įveikti nustatytą atstumą ne tik su žygio ekipuotės kuprinėmis, bet ir su komandų draugais ant pečių ir kt.

Varžybose, skirtose prieškario karo mokyklos XV laidos karininkų grupės įsteigta taurei laimėti estafečių užduotis greičiausiai atliko ir 1-ąją vietą iškovoję visą laiką lyderiausi pirmakursių 3-osios kuopos komanda. Antrakursiai pirmieji nurideno padangą, 1-oji kuopa nurungė kitas komandas 16 kg svarsčio metimo į toli rungtyje. Keista, bet pačioje smagiausioje varžybų dalyje – traukiant virvę – nugalimi buvo LKA karininkai, pademonstravę savo jėgą ir nepalikę jokių šansų laimėti kariūnams.

Rungtynėms prasidėjus, kiekvienas kursas plojimais ir skanduočiais palaikė savo komandas. Vėliau sportinį azartą ir įtampą kėlė apylygiai dalyvių rezultatai ir nuolat kintančios komandų pozicijos.

Galutiniais duomenimis, 4-osios kuopos komanda užėmė pirmąją vietą ir iškovoję taurę. Antri liko ir savo garbę

apgynę pirmakursiai – 3-osios kuopos komanda. Trečia liko 1-oji kuopa, o paskutiniai, bet tikrai ne prasčiausi buvo solidžiausi šio sporto renginio dalyviai – karininkai.

Daugiausia įspūdžių ir ovacijų sukėlė virvės traukimo ir rankos laužimo rungtys.

Šventė buvo itin smagi. Ko gero, ne vien dėl nuotaikingų užduočių, bet ir dėl puikaus oro, susibūrusios bendruomenės palaikymo, sportinio azarto ir džiaugsmo apgynus savo komandos garbę.

Žiūrovai liko patenkinti puikiai pavykusia švente, o dalyviai, pasveikinę

komandą laimėtoją, draugiškai juokavo, jog kitąmet laukia revanšo.

Šventei pasibaigus visi grįžtame prie kasdienių darbų, mokslų, tarnybos, tačiau po metų vėl lauksime sporto varžybų – tik dar smagesnių, dar labiau komandos dvasią ugdančių. Kartu galime pasidžiaugti, kad Karo akademijoje, be universitetinių ir karybos studijų, pratybų, organizuojami renginiai, ne tik skatinantys tarpusavyje bendradarbiauti, bet ir stiprinantys kariūnų ir vadovybės ryšius, kad nepamirštama paminėti svarbiausių mūsų istorijos datų ir žymių asmenybių sukakčių.

Ginklų pratybose niekas neprilygsta vrš. S. Korkiniui

➔ Kai ko nors nežinote

Reikia ieškoti tų, kurie žino ir gali patarti, arba pasinersti į visagalio interneto gelmes

➔ Dabarties asmenybė, kuria žavėtės

Šv. Teresė

➔ Mėgstamiausias metų laikas

Žiema, kai galiu slidinėti

➔ Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?

Ukrainoje studentų laikais – kasdien

➔ Neįsivaizduojate dienos be

Rožinio maldos

➔ Ko Jums trūksta Akademijoje?

Viskas čia OK

➔ Daugelis galvoja, kad Jūs

Boksininkas

➔ Boksas – taktika ar menas?

Tai – karas, tik jame nešaudoma

➔ Vieta, kurią patartumėte aplankyti

Mano gimtasis miestas Lvovas

➔ Mėgstamiausia vieta Akademijoje

Bokso salė

➔ Pirmoji mintis pabudus ryte

Ačiū, kad atleidai...

➔ Viską, ką gali pamatyti

Pritaikyk gyvenime

➔ Įsimintiniausias nuotykis per darbo LKA metus

Bokso rungtynės

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną –

Šau – nuo – lis!

➔ Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams

Retkarčiais atsiversti Šv. Raštą

➔ Akademijoje Jus labiausiai džiugina (-o)

Galimybė KURTI

➔ Įvaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas

Nerūkyti!!!

Arūnas ALONDERIS

Oro pajėgų štabo karininkų kursai

T. Leontjevo nuotrauka

Š. m. rugpjūčio 26 – gruodžio 13 d. Karo akademijoje vyksta oro pajėgų štabo karininkų kursai. Pagrindinis šių kursų uždavinys – rengti trijų Baltijos šalių karinių oro pajėgų štabo karininkus, kurie išmanytų ir gebėtų taikyti oro operacijų planavimo procedūras, vartoti NATO apibrėžimus ir terminus, suprastų kariuomenės struktūrą ir operacijų taikos, krizės ir karo metu ypatumus, galėtų analizuoti ir vertinti situaciją, priimti tinkamus sprendimus.

16 savaičių trukmės kursuose mokosi Estijos, Latvijos ir Lietuvos karinių oro pajėgų karininkai. Tarptautiniai oro pajėgų karininkų kursai trijų Baltijos šalių oro pajėgoms Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje organizuojami nuo 2004 m. Per šį laikotarpį juos sėkmingai baigė 38 Estijos, 53 Latvijos ir 62 Lietuvos KOP karininkai.

Oro pajėgų štabo karininkų kursai

yra vieninteliai, skirti būtent trijų Baltijos šalių oro pajėgų karininkams. Kursų programa parengta atsižvelgiant į šio regiono valstybių oro pajėgų štabo karininkų turimą išsilavinimą, sukauptas karybos žinias, Baltijos šalių KOP realijas, perspektyvas ir iššūkius vykdant numatytas užduotis ir NATO įsipareigojimus. Mokymas vyksta anglų kalba.

Viena didžiausių ir plačiausių kursų

mokymo sričių – operacijų planavimas (angl. Component level operations). Per 7 savaites klausytojai supažindinami su karo aviacijos raida, jos istorija, šiuolaikinėmis karo aviacijos technologijomis, jų naudojimo šiuolaikiniuose kariniuose konfliktuose ypatumais ir, atsižvelgiant į šių konfliktų pobūdį ir su jais susijusių karinių operacijų jungtinumą, jūrų ir sausumos pajėgų operacijų planavimo pagrindais.

AKADEMIJOS PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

VALSTYBĖS (LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO KARŪNAVIMO) DIENOS PROGA

Už pasiaukojimą ir aktyvią veiklą skiepijant Lietuvos kariuomenės tradicijas, plėtojant karo istorijos tyrimus ir juos pristatant Baltijos šalyse

mjr. **Gintautas JAKŠTYS** – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro padėka

60-mečio proga už ilgametį, sąžiningą darbą ir profesionalumą

Felicija **ŠULČIENĖ** – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro padėka

Už parodytą iniciatyvą ir energiją organizuojant ir įgyvendinant LKA kariūnų teatro studijos karinį meninį performansą TANGO XIV tarptautiniame universitetų teatrų forume „Sustabdytos akimirkos“

plk. ltn. **Valerijus ŠERELIS, Eglė TRATAITĖ-ŽEBELIENĖ** – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro padėka

Už iniciatyvą ir profesionalumą, kruopščią, sąžiningą ir drausmingą tarnybą

srž. **Paulius KYBARTAS** – Lietuvos kariuomenės vado padėka

Už pavyzdinę, uolią ir sąžiningą tarnybą ir iniciatyvą vykdant pavestas užduotis

kpt. **Paulius DILIŪNAS** – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už profesionaliai, kvalifikuotai ir atsakingai atliekamą darbą

Sandra DAPKIENĖ, Valentina VILUTIENĖ – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą

krn. **Arvydas MILIUS** – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už puikiai organizuotą konferenciją „Lietuvos jaunimo pilietinio ugdymo problemos 2013“

krn. **Jonas AVERKA**, krn. **Kęstutis KILIKEVIČIUS** – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už pavyzdinę, uolią ir sąžiningą tarnybą ir iniciatyvą vykdant pavestas užduotis

krn. **Algirdas BILIUTAVIČIUS**, krn. **Rapolas JURGELIS**, krn. **Arnas NAUJOKAS**, krn. **Oksana SLAUTA**, krn. **Jurgita ŽILĖNAITĖ** – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

STUDIJŲ GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOJE BAIGIMO PROGA

Geriausias 2013 metų Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos absolventas ltn. **Vytenis MILIUSŠAS** – suvenyriniu kardu

Lietuvos karo akademijos viršininko apdovanoti Kariūnų bataliono IV kurso kariūnai:

Už puikius mokslo rezultatus ir aktyvią visuomeninę veiklą

Kiekvienais metais JAV dim. mjr. dr. Algirdas V. Kanauka, vienas iš kursų lektorių, prašo kiekvieno klausytojo anoniškai įvertinti išklaustą kursą: parašyti, kas patiko, o kas ne, apie ką norėtų išgirsti daugiau, o kam galima būtų skirti mažiau dėmesio. Klausinama, ar paskaitos anglų kalba buvo aiškios, suprantamos, ar nebuvo per sunkios techniniu požiūriu, o gal per daug supaprastintos.

Kursų klausytojai rugsėjo 12 d. kursą įvertino taip:

1) Įdomi tema, nors ir pateikta neįprastu stiliumi, patiko. Sužinojau daugybę įdomių faktų. Visada geriau klausytojams, kai lektorius įtraukia epizodus iš savo patirties, kurios jis daug turi.

2) Gerai, kad lektorius gali pateikti unikalią istorijos perspektyvą ir papasakoti apie žymiausias oro karų herojus, karo aviacijos istorijai reikšmingus žmones. Norėčiau, kad papasakotų dar daugiau apie didžiuosius oro mūšius. Buvo naudinga įgyti naujos informacijos.

3) Įdomios paskaitos. Norėčiau daugiau išgirsti apie svarbiausius oro karus, buvusius JAV ir SSRS varžybas kosmose ir viso to analizę.

4) Įdomios paskaitos, kuriose pateikta informacija apie įvairių laikotarpių istorinius įvykius.

5) Norėčiau daugiau informacijos apie Gruzijos, Libano, Afganistano oro pajėgų operacijas ir karus.

6) Mano nuomone, trūko aptartų karų priežasčių (kodėl jie įvyko?) paaiškinimų.

7) Galėtų būti daugiau informacijos apie tarptautinių konfliktų priežastis. Tačiau vis tiek dabar kur kas daugiau žinau apie oro pajėgas.

8) Puiku išsamiau susipažinti su karų istorija, konkrečiais faktais, ypač kai visa tai pateikiama gera anglų kalba. Galėčiau pasiūlyti (kad apie tai būtų ne tik girdėta) parodyti dar ir vaizdo medžiagos apie oro pajėgų istoriją. Jos yra *Discovery Channel* ir kt. Dėkoju, buvo labai įdomu.

9) Galėtų būti daugiau nagrinėjama oro pajėgų raida, kaip jos buvo pritaikytos karo poreikiams.

10) Sudomino reali JAV oro pajėgų karininko karo patirtis. Gal reikėtų pateikti paskaitų medžiagą geresniame popieriuje.

11) Nagrinėjome istorinius įvykius vieną po kito, labai sudomino lektoriaus A. V. Kanaukos asmeninė patirtis. Manau, kad reikėtų pratęsti šį kursą.

12) Linkiu dr. A. V. Kanaukai sveikatos ir dažniau atvykti į LKA.

13) Kurse pamažu susidariau visapusį oro pajėgų vaizdą. Buvo išdalyti paskaitų aprašymai. Lektorius turi asmeninės tarnybos oro pajėgose patirties, o tai labai gerai. Jei reikėtų parinkti vieną žodį šiam kursui apibūdinti, pasakyčiau: ĮDOMUS.

14) Oro pajėgų istorija – labai įdomus dalykas. Norėtusi, kad kursas truktų ilgiau negu savaitę – tiek daug yra aktualių temų, kurios galėtų būti išnagrinėtos nuodugniau. Malonu, kad paskaitos buvo gyvos, nes lektorius turi daug asmeninės patirties ir ją geba perteikti. Tai Jūsų vertybė. Dėkoju Jums už tai, kad pasidalijote savo patirtimi.

Pasibaigus paskaitai, paprašiau kursų kvietinį profesorių dr. Algirdą V. Kanauką taip pat tarti keletą žodžių:

„Šis kursas labai svarbus dėl to, kad jo metu jauni karininkai susipažįsta su karo aviacijos, kuri labai greitai tobulėja, tačiau vis dar yra aktyviai plėtojama karybos šaka, istorija. Oro pajėgose tarnauja įvairių sričių (radarų, elektronikos, aprūpinimo, technikos ir kt.) specialistai, kurie prisideda prie jų tobulinimo

Tęsinys 48 puslapyje

APDOVANOTI | SVEIKINAME | PASKIRTI Į PAREIGAS

krn. **Jonas ŽUKAS**, krn. **Petras BUDRYS** – vardine dovana – knyga

Už geriausius sportinius pasiekimus

krn. **Elmyra BALJANAITĖ** – vardine dovana – knyga

Už geriausius karinio rengimo rezultatus

krn. **Arnas ŽELNYS** – vardine dovana – knyga

Už svarų indėlį tobulinant žurnalo KARIŪNAS redakcinės kolegijos veiklą, Akademijos tradicijų puoselėjimą

krn. **Elmyra BALJANAITĖ**, krn. **Evaldas KUČINSKAS**, krn. **Vytenis MILIŪŠAS** – vardine dovana – suvenyriniu laikrodžiu

2013-07-29
mjr. **Bronius ŽEKAS**
paskirtas į Kariūnų
bataliono vado
pareigas.

2013-09-02
dr. **Jolanta ALEKNAVIČIENĖ**
paskirta į Karo mokslų instituto
Strateginių tyrimų
centro vedėjo par-
eigas.

2013-09-02
dr. **Jūratė NOVAGROCKIENĖ**
paskirta į Universite-
tinių studijų instituto
Politikos mokslų
katedros vedėjo pro-
fesorius pareigas.

2013-09-11
krn. **Mykolas RUTKAUSKAS**
išrinktas į Kariūnų
bataliono Kariūnų
garbės teismo
pirmininko pareigas.

← Pradžia 46 puslapyje

ir karinio rengimo. Oro pajėgos neapsiriboja vien tik atmosfera ir jau veikia kosmose, todėl dabar įvairiose šalyse vadinamos aerokosmoso pajėgomis. Be skraidančiojo personalo, kaip minėjau, jose dirba įvairių sričių specialistų: nuo medikų, technikų iki civilinio personalo.

Visi jie turi suprasti, kokią istorinę raidą patyrė jų profesija. Kažkas pasakė: „Jei nežinai, iš kur atėjai, nežinai, kur esi ir kur atsidsursi ateityje.“ O ateityje turėsime daug veiklos, padaugės ir karinių operacijų kosmose – su tuo susiję satelitai, erdvėlaiviai, raketos, fotografija, topografija ir kt. Taigi oro pajėgų kursų karininkai atstovauja ne tik karo lakūnams, bet ir visiems kitiems, be kurių nebūtų

skrydžių. Oro pajėgų istorija ir dabartinė padėtis, taip pat bendrumo jausmas sieja visus šių pajėgų darbuotojus.

KARIŪNO žurnalo redakcinė kolegija tikisi sulaukti ir kitų LKA karinių kursų klausytojų atsiliepimų.

ATMINIMAS

Daiva BELIOKAITĖ

Pagerbtas ištremtų vaikų ir generolo Jono Žemaičio-Vytauto tėvų atminimas

Vasaros pradžioje, birželio 9 d., Gargžduose vyko tremties minėjimo renginiai: akcija ištremtiems vaikams atminti, kurios metu buvo uždegtos žvakutės prie ažuolo Rinkos aikštėje ir parke prie kryžiaus „Tautos skausmui atminti“, šv. Mišios už generolo Jono Žemaičio-Vytauto šeimą, eitynės į kapines, kur buvo pašventintas atnaujintas generolo tėvų kapas, minėjimas miesto parke.

Renginyje, kurį organizavo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Klaipėdos rajono skyrius, dalyvavo daug garbingų svečių, kurie mielai pasidalijo atsiminimais, džiaugėsi neblėstančia visuomenės energija ir naujais darbais, skirtais ateities kartoms, kad niekas nebūtų pamirštas, kad tragiška istorija nepasikartotų.

1948 m. gegužės 22 d. 4 val. ryto vyko didžiausias masinis Lietuvos gyventojų trėmimas „Vesna“ („Pavasaris“). Tada buvo ištremta apie 40 tūkst. žmonių, iš jų – 11 tūkst. vaikų iki 15 metų. Iš viso 1940–1953 m. iš Lietuvos į tremtį ir GULAG lagerius buvo išvežta daugiau kaip 280 tūkst. žmonių, vien iš Klaipėdos rajono – 2402 žmonės, iš jų – 819 vaikų.

Rinkos aikštėje pleveno žvakelės, kurias atnešė Gargždų mokyklų mokiniai. Po šv. Mišių visi pasuko į senąsias

Artimieji ir svečiai prie Jono Žemaičio -Vytauto tėvų kapo

Klaipėdos r. savivaldybės archyvo nuotrauka

miesto kapines, kuriose palaidoti generolo Jono Žemaičio-Vytauto tėvai – Jonas ir Petronėlė Žemaičiai. Klaipėdos rajonui didelė garbė, kad būtent čia, buvusiuose Laugalių senelių globos namuose (dabar – Viliaus Gaigalaičio globos namai) paskutinius kelerius metus praleido Jonas ir Petronėlė Žemaičiai, išvaryti iš namų Raseiniuose, patyrę benamių ir pažemintųjų dalią. Anksčiau šiose kapinėse stovėjo paminklas su užrašu „Žemaičių šeima“, bet be datų ir vardų.

A. Juškaitė-Vilkienė pasakojo (1997-12-08 Nijolei Gaškaitei-Žemaitienei): „Tai buvo apsišvietusi šeima. J. Žemaičio tėvas Jonas Žemaitis Raseinių apskrities Šiluvos valsčiaus Kiaulininkų kaime nuomojo 12 hektarų žemės. Kaip doras ir teisingas žmogus, buvo išrinktas viršaičiu. Jaunystėje J. Žemaitis įvairiuose dvaruose tarnavo pienininkystės meistrui. Tarnaudamas Kurtuvėnų dvare sutiko dešimčia metų jaunesnę Petronėlę Daukšaitę. Abu vienas kitam krito į akį

Po pušimi prie Juškų sodybos (apie 1939 m.). Sėdi sesuo Kotryna su vaikais ir jų aukle. Stovi iš kairės: tėvas, motina, Jonas Žemaitis, svainis Rapolas Juška ir dėdė Antanas

LGGRTC fondo nuotrauka

ir į širdį. Nors mergina teturėjo šešiolika metų, įvyko vestuvės. Žmona buvo tikra vyro priešingybė: tyli, švelni, atsidavusi šeimai, mokanti prisiderinti prie savotiško vyro būdo. Antai J. Žemaitis buvo užsispyręs vegetaras ir drausdavo jam mantant ant stalo padėti mėsos. Žmona šio draudimo kantriai paisė visą gyvenimą: mėsinius valgius ji pati ir vaikai (Kotryna, Jonas) valgydavo tik vyrui nematant.“

Vaikai Žemaičių šeimoje gimė tuo laiku, kai buvo panaikintas lietuviškos spaudos draudimas ir ėmė busti tautinė sąmonė.

„Augant vaikams reikėjo galvoti apie jų ateitį. Kotryna išvažiavo mokytis į Kauno mokytojų kursus, juos baigusi mokytojavo Raseiniuose, vėliau – Šiluvoje. Ten susipažino su šaulių būrio vadu eiguliu Rapolu Juška. Tai buvo labai doras, darbštus žmogus, tačiau jis turėjo tik porą hektarų žemės. J. Žemaitis savo dukrai troško geresnio gyvenimo, todėl jos pasirinkimui nepritarė. Vis dėlto Kotryna, nepaisydama tėvo nuomonės, ištekėjo už Rapolo. 1935 m. jos brolis Jonas

(Žemaitis) ir draugė mokytoja Antanina Berzinienė pakrikštijo pirmagimę Juškų dukrelę Aušrą... Šiai šeimai teko skauda dalia: 1941 m. Juškos su trimis mažamečiais vaikais buvo ištremti į Komijos ATSR Kortkeroso rajoną. Į tėvynę grįžo po dvidešimt dvejų metų, 1963-iaisiais. Nuo 1941 m. Kotryna savo brolio nebematė. Tik tremtyje čekistai, tikėdamiesi per giminaičius surasti partizanaujantį J. Žemaitį, siūlė Juškoms grįžti į tėvynę. Nors ir kaip vargdami su vaikais atšiauriausiam krašte, Rapolas ir Kotryna nesutiko.“

Kazimiera Rašimaitė-Stankienė prisimena: „Generolas J. Žemaitis iš pat jaunystės buvo labai gabus ir drąsus vaikas. Praėjus keleriems metams po Karo mokyklos baigimo, kai jau turėjo kapitono laipsnį, Jonas buvo nusiųstas į Klaipėdą. Vokiečiams užgrobus Klaipėdą per radiją išgirdome, jog kapitonui buvo įsakyta išvesti kariuomenę, kad nebūtų kraujo praliejimo, nes jėgos nelygios. Vėliau sužinojome, kad Jonas šiam įsakymui nepakluso ir pasakė: „Tik per mano lavoną!“ „Studijuodamas Prancūzijoje, Fon-

tenblo artilerijos karo mokykloje, Jonas per šventes parvykdavo namo ir visuomet su dovanomis bei puikiomis dirbtinėmis šilkinėmis gėlėmis, kurios tuomet buvo retenybė. Jonui išėjus į mišką, jo tėvai nebegalėjo pasilikti Kiaulininkuose, nes sribai suėmė dieduką (Jono tėvą) ir nusivežė į Šiluvą, ne sykį buvo smarkiai primušę, reikalaudami išduoti sūnų. Nepakeldami tokių patyčių ir kankinimų, tėvukai slapta pasitraukė į Palangą, kur iš senų laikų turėjo gerų pažįstamų bei giminaičių, ir ten išsinuomojo kambarėlį.“

Pasak Nijolės Gaškaitės-Žemaitienės: „Gyventi senieji Žemaičiai neturėjo iš ko. Tėvas dar prieš karą buvo gavęs trūkį, sunkiau dirbti nebegalėjo. Petronėlė visai sunyko, vis sielodavosi, kad abu vaikai (Jonas, Kotryna) išvažiavo – gal dar sugrįš?! Tikrovė jai buvo per sunki... Paskutinį kartą. Žemaičius matė 1951 m.

Tąkart padovanojo tėvukui sąsiuvinį ir automatinį plunksnakotį – mat tėvukas mėgo rašinėti, kartais nusiųsdavo į „Klaipėdos tiesą“ žinutę. Deja, laikraštis jo žinučių nespausdino. Kartais parašydavo laišką ištremtoms vaikaitėms, o dažniausiai rašydavo eilėraščius – taip sau, niekam jų nerodė ir jais nesigyrė..“

Kazimiera Rašimaitė-Stankienė prisimena: „Sūnus Jonas labai prisirišęs buvo prie savo tėviškės. Todėl, matyt, ir iš Lietuvos nepasitraukė, liko su visais vieno vargo vargti... Kai buvęs seniūnas Petras Mockus po karo ėmė slapstyti, tai Jonas manęs paprašė su juo suvesti, nes norįs pasišnekėti. Suvedžiau juos, tai Jonas jam sako: „Petrai, tu vienas nesislapstyk. Geriau ateik pas mus į būrį, kitaip pražūsi. Nei ginklo turi, nei slėptis moki, aptiks tave ir nubakins.“ O Petras jam atsakė: „Tai kad bijau eiti su jumis – mano tėvus, seseris gali nekalti į Sibirą išvežti. Aš juk nieko pikto niekam nepadariau ir nenoriu, kad dėl manęs kas nors nekaltai nukentėtų.“ Tada Jonas ir sako: „Žinai, Petrai, jeigu tu bijai, tai ir neik. Aš irgi turiu mamytę ir tėvelį, ir gražią žmoną su mažu sūneliu, bet... viską teko paaukoti. Išėjau ginti tėvynės, o jeigu prireiks, ir žūsiu dėl jos.“ Aš nesuilaikiau ir pradėjau verkti. Jonas mane ėmė raminti: „Nereikia, – sako, – Kazyt, ašaromis niekam nepadėsi. Kiekvienas kaip gali, taip

kovoja. Maironio kaimynai gi esam, prisiminkim, kokią meilę tėvynei jis turėjo, ir bus lengviau.“ Jonas su savo bičiuliu Jurčiu išėjo į tamsą, o mudu su Petru pasilikom troboje. Apsiašarojo ir jis: „Aš esu bailsys, tikras bailsys, o Jonas – mūsų pasididžiavimas, jis visada toks buvo...“ (Citas iš: N. Gaškaitė-Žemaitienė, Žuvusiųjų Prezidentas, antrasis leidimas, V., 2005)

Paminklą atidengė Petronėlės ir Jono Žemaičių anūkės Rūta ir Aušra Juškytės. Šiam paminklui Klaipėdos r. savivaldybė skyrė didžiausią finansinę paramą – 5 tūkst. litų, todėl rajono merui V. Dačkauskui buvo pareikšta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos nuoširdi padėka.

Prie Žemaičių šeimos paminklo buvo pasakyta daug gražių žodžių. Kalbėjo krašto apsaugos viceministras A. Valys, politinis kalinys ir tremtinys A. Vizbaras, paminklo atnaujinimo meistras V. Gedmintas ir kiti.

Gargždų parke pašventinti keturi anksčiau pastatyti paminklai svarbiausioms Tautos skausmo datoms atminti. Klaipėdos r. meras V. Dačkauskas, kalbėdamas apie politinių kalinių ir tremtinių atminimo įamžinimą, sakė: „Šiandien savivaldybė remia Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Klaipėdos rajono skyriaus iniciatyvas, kartu stengiamės išsaugoti tremtinių ir politinių kalinių atminimą. Minint Lietuvos tūkstantmetį buvo išleista knyga „Tremtis ir rezistencija Klaipėdos rajone“. Ji jau dabar padeda to-

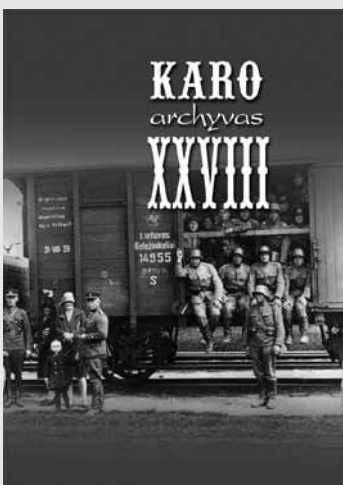
Jono ir Petronėlės Žemaičių kapas senosiose Gargždų kapinėse

Klaipėdos r. savivaldybės archyvo nuotrauka

lesnei mokslo tiriamųjų darbų veiklai. Bet svarbiausia, kad tragiškus mūsų šaliai ir rajonui istorijos puslapius sklaidytų ir jaunoji karta, kad įsiklausytų ir išgirstų, kaip kalba mūsų tautos istorija jos senelių lūpomis, ir būtų pasirūžusi ginti savo kraštą, sugebėtų kurti teisingą ir šviesią jos ateitį.“

Vis dar besidalijantys anų laikų atsiminimais sambūrio dalyviai buvo vaišiniai gardžia kareiviška koše ir didžkukuliais. Jie džiaugėsi, kad atmintis gyva ir vis iš naujo gaivinama, o dabartis yra šviesi, nes turime neįkainojamą dalyką – laisvę.

NAUJI LKA LEIDINIAI

Ką daryti, norint dalyvauti atrankoje (laikyti profesinio tinkamumo testą)?

1. Pasitikrink sveikatą sveikatos priežiūros įstaigoje pagal gyvenamąją vietą ir, gavęs pažymą (forma F 027-1/a arba F 027/a), registruokis.

2. Registruokis šiais Atrankos centro telefonais: (8 5) 212 7092; (8 5) 210 3593; (8 5) 210 3589.

REGISTRACIJA VYKSTA

nuo 2013-10-15 iki 2014-06-07
darbo dienomis nuo 8 iki 17 val.
(penktadieniais – iki 15.45 val.)

Registruojantis reikia nurodyti savo:

- vardą, pavardę;
- asmens kodą;
- adresą;
- telefono numerį.

3. Paskirtu laiku turi atvykti į Karo akademiją laikyti profesinio tinkamumo testo.

(Adresas: Šilo g. 5A, Vilnius. Nuo autobusų stoties ir geležinkelio stoties važiuoti Antakalnio kryptimi troleibusu nr. 2 arba mikroautobusu nr. 6 iki „Šilo“ stotelės.)

Ką reikia turėti vykstant laikyti profesinio tinkamumo testo?

TESTAVIMAS VYKSTA nuo 2013-11-05 iki 2014-07-12

1. Interneto svetainėje www.lka.lt perskaityk, kas rašoma apie profesinio tinkamumo testą.

2. Reikia atsivežti:

- pasą arba asmens tapatybės kortelę;
- sveikatos pažymą (forma F 027-1/a arba F-027/a);
- besimokantiems bendrojo lavinimo mokyklose – mokymo įstaigos išduotą pažymą apie praėjusių metų metinius pa-

žymius, o įgijusiems vidurinį išsilavinimą – brandos atestato su priedais kopiją;

- mokymo įstaigos (darbovietės – jei dirbi, dalinio – jei tarnauji kariuomenėje) išduotą charakteristiką;
- 30 litų (už maistą);
- sporto aprangą;
- rašiklį, paprastą pieštuką ir trintuką;
- pagrindines asmens higienos priemones.

Testavimas vyks 2 dienas. Dalyviai

bus apgyvendinti ir maitinami

Akademijoje.

Jeigu neatvyksi laiku arba neatsiveši

nurodytų dokumentų, **neturėsi teisės**

laikyti profesinio tinkamumo testo.

Ką darysi testavimo metu?

Atliksi įvairias individualias ir grupines užduotis (dalis jų – praktinės), spręsi problemas, dalyvausi pokalbiuose, laikysi fizinio parengtumo normatyvus.

Užduočių turinys neskelbiamas ir specialaus pasirėngimo nereikalauja. Toliau pateikiame tik fizinio parengtumo normatyvus, nes jų reikalavimus reikia žinoti iš anksto.

Ką reikia žinoti apie fizinio**parengtumo testą?**

Jį sudaro 3 dalys:

- atsispaudimai;
- susilenkimai;
- 3000 m bėgimas.

NORMATYVAI

Eil. nr.	Pratimo pavadinimas		Taškai									
			100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
1.	Atsispaudimai (kartai per 2 min.)	Vaikinai	71	64	57	49	42	35	28	20	13	6
		Merginos	42	36	31	25	19	13	8	2		
2.	Susilenkimai (kartai per 2 min.)	Vaikinai	78	72	66	59	53	47	41	34	28	22
		Merginos	78	72	66	59	53	47	41	34	28	22
3.	3000 m bėgimas (laikas, min.)	Vaikinai	12.06	12.48	13.33	14.18	15.00	15.42	16.27	17.12	17.54	18.36
		Merginos	14.42	15.30	16.21	17.12	18.00	18.48	19.39	20.30	21.18	22.06

Netaisyklingai atlikti pratimai neįskaitomi. Apie tai įspėjama pratimo atlikimo metu.

Fizinio parengtumo testas vertinamas teigiamai, jei kiekvienas pratimas įvertinamas ne mažiau kaip 60 taškų.

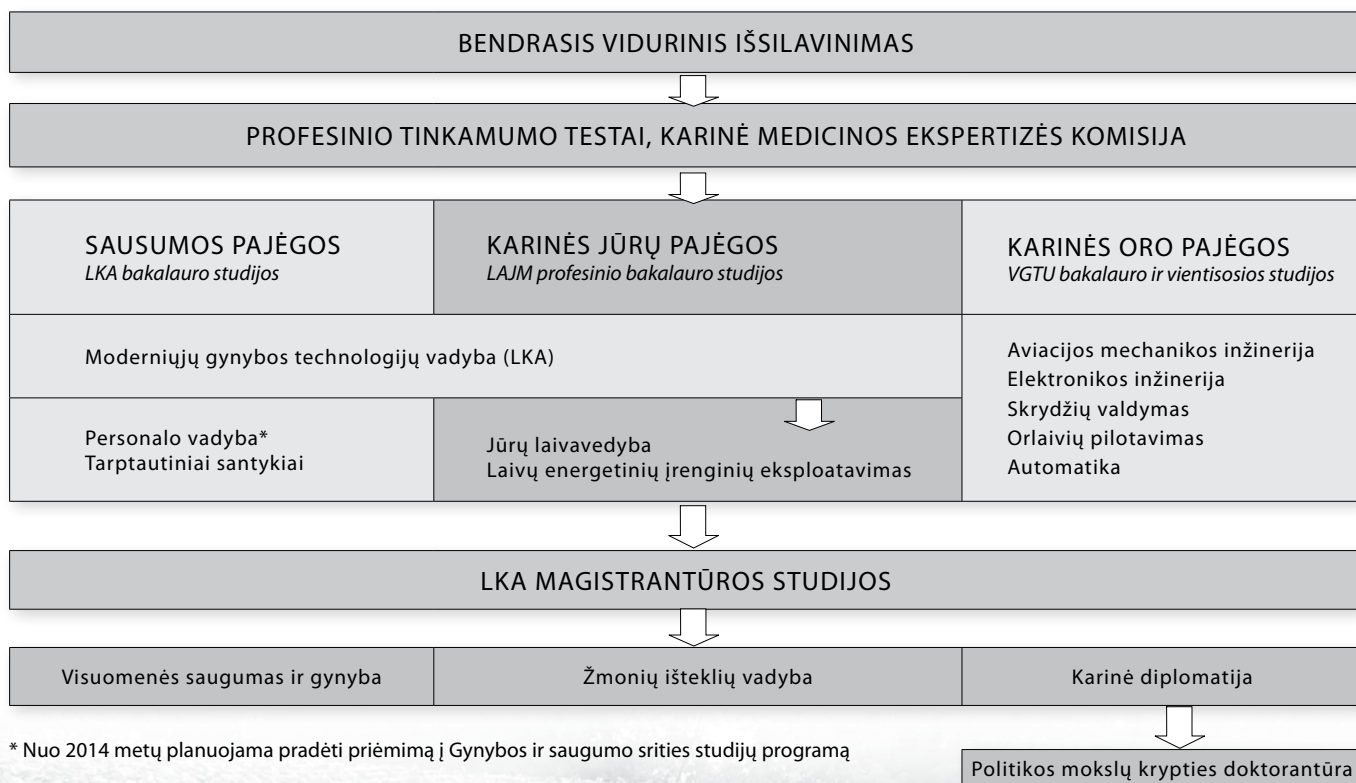
DĖMESIO!

→ www.lka.lt → stojantiejiems → priėmimo tvarka → Atrankos centras → profesinio tinkamumo testas – pasitikslink, kaip taisyklingai atlikti pratimus, nes dažnam jaunuoliui (-ei) tenka jų neįskaityti (ypač atsispaudimų).

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

– vienintelė aukštoji mokykla Lietuvoje, suteikianti universitetinį ir karinį išsilavinimą, ugdanti karininkus lyderius

KVIEČIAME STUDIJUOTI: Vadybą • Tarptautinius santykius • Moderniųjų gynybos technologijų vadybą • Orlaivių pilotavimą • Skrydžių valdymą • Aviacijos mechanikos inžineriją • Automatiką • Jūrų laivavedybą • Laivų energetinių įrenginių eksploatavimą

* Nuo 2014 metų planuojama pradėti priėmimą į Gynybos ir saugumo srities studijų programą

ALBUMAS

Karo mokyklos kariūnų laisvalaikio akimirka (apie 1936 m.)

LKA kariūnų teatro studija
Andriaus Kubiliaus nuotrauka